

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠĆE

**O PROVEDBI ZAKONA O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA
IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI
ZA 2013. GODINU**

Zagreb, srpanj 2014.

KAZALO

I.	REKAPITULACIJA	4
II.	TRAJNA NOVČANA PRAVA	5
III.	STAMBENO ZBRINJAVANJE	27
IV.	PRAVA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA	35
V.	PRAVA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA	40
VI.	UPIS U OBRAZOVNE USTANOVE I FINANCIRANJE TROŠKOVA PRIPREMNIH TEČAJEVA ZA UPIS NA VISOKA UČILIŠTA.....	44
VII.	REGISTAR HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA	47
VIII.	ZAPOŠLJAVANJE HRVATSKIH BRANITELJA	50
IX.	CARINSKE I POREZNE OLAKŠICE.....	73
X.	EKSHUMACIJE, IDENTIFIKACIJE I POKOPI ŽRTAVA DOMOVINSKOG RATA.....	74
XI.	OBILJEŽAVANJE MJESTA MASOVNIH GROBNICA.....	75
XII.	MEMORIJALNO GROBLJE ŽRTAVA IZ DOMOVINSKOG RATA	77
XIII.	PSIHOSOCIJALNI PROGRAM.....	83
XIV.	REVIZIJA PRVOSTUPANJSKIH RJEŠENJA	90
XV.	SURADNJA S UDRUGAMA PROISTEKLIM IZ DOMOVINSKOG RATA....	92

POPIS KORIŠTENIH KRATICA

APN – Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama
ECDL – European Computer Driving Licence
HB / HBDR – hrvatski branitelj iz Domovinskog rata
HKUD – Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo
HMVI – hrvatski mirnodopski vojni invalid
HRVI – hrvatski ratni vojni invalid
HV – Hrvatska vojska
HVIDR – hrvatski vojni invalidi Domovinskog rata
HVO – Hrvatsko vijeće obrane
KB – klinička bolnica
KBC – klinički bolnički centar
KV – kvalificirani radnik
MKB – Međunarodna klasifikacija bolesti
MORH – Ministarstvo obrane Republike Hrvatske
MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske
NKD – Nacionalna klasifikacija djelatnosti
NN – Narodne novine
PDV – porez na dodanu vrijednost
PSP centar – Centar za psihosocijalnu pomoć
PTSP – Posttraumatski stresni poremećaj
RH – Republika Hrvatska
SO – stručno osposobljavanje
SŠ – srednja škola
UDVDR – udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata
UHBDR – udruga hrvatskih branitelja Domovinskog rata
UHDDR – udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata
VKV – visokokvalificirani radnik
ZNG – Zbor narodne garde
ZOMO – Zakon o mirovinskom osiguranju
ZOPHBDR – Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
ZOZVCIR – Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata
ZU – zajednica udruga

I. REKAPITULACIJA

REKAPITULACIJA TROŠKOVA PO SVIM PRAVIMA

iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji za 2013. godinu

Redni broj	Opis	Iznos u kunama
1.	Trajna novčana prava	696.627.904,37 kn
2.	Stambeno zbrinjavanje	34.082.922,66 kn
3.	Prava iz mirovinskog osiguranja	5.011.666.136,13 kn
4.	Prava iz zdravstvenog osiguranja	21.081.818,32 kn
5.	Jednokratna prava iz Zakona	8.673.795,27 kn
6.	Automobili za HRVI 100% I skupine	1.061.672,50 kn
7.	Besplatni udžbenici za djecu	24.119.981,00 kn
8.	Zapošljavanje hrvatskih branitelja	33.221.763,21 kn
9.	Carinske i porezne olakšice	36.537.140,53 kn
10.	Ekshumacije, identifikacije i obilježavanje mjesta masovnih grobnica	5.622.733,47 kn
11.	Spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu	700.000,00 kn
12.	Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata	2.530.987,78 kn
13.	Pokopi hrvatskih branitelja uz vojne počasti	12.364.049,92 kn
14.	Projekt pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom	1.500.000,00 kn
15.	Psihosocijalni program	8.745.886,01 kn
16.	Izvršavanje pravomoćnih sudskih presuda	8.071.220,79 kn
17.	Suradnja s udrugama proisteklim iz Domovinskog rata	14.885.122,27 kn
18.	Obilježavanje obljetnica ratnih događanja i stradavanja u Domovinskom ratu	1.585.672,52 kn
	UKUPNO	5.923.078.806,75 kn

II. TRAJNA NOVČANA PRAVA

Glavom III. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN 174/04, 92/05, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 33/13, 148/13 - u daljnjem tekstu: Zakon), normirana su prava hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata na osnovi oštećenja organizma. Hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata imaju pravo na osobnu invalidninu, doplatu za njegu i pomoć druge osobe i ortopedski doplatu.

Glavom IV. Zakona propisana su prava na osnovi gubitka, zatočenja ili nestanka člana obitelji, na obiteljsku invalidninu, povećanu obiteljsku invalidninu, uvećanu obiteljsku invalidninu i prava članova obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskoga branitelja iz Domovinskog rata.

U Glavi V. Zakona propisana su prava na osnovi materijalnih i drugih potreba korisnika i to na posebni doplatu, pravo na usluge osobe za pružanje njege i pomoći, opskrbninu i doplatu za pripomoć u kući.

1. TRAJNA PRAVA

1. 1. OSOBNA INVALIDNINA

Temeljem odredbe članka 5. Zakona, hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata kojem je organizam oštećen najmanje 20%, ima pravo na osobnu invalidninu. Radi ostvarivanja navedenog prava hrvatski ratni vojni invalidi razvrstavaju se, prema utvrđenom postotku oštećenja organizma, u deset skupina. Temeljem članka 66. Zakona, osobna invalidnina invalida I. skupine određuje se u mjesečnom iznosu od 115% od utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj, dok se invalidima od II. do X. skupine ona određuje u postotku od osobne invalidnine invalida I. skupine. U izvještajnom razdoblju prosječno je mjesečno bilo **57.238** korisnika osobne invalidnine, što je za **0,49%** više nego u 2012. godini, a za isplatu osobne invalidnine u 2013. godini utrošeno je **220.069.192,07 kuna**, odnosno **0,26%** više nego u 2012. godini. Prosječni mjesečni izdatak u 2013. godini iznosio je **18.339.099,34 kuna**.

HRVI – OSOBNA INVALIDNINA

Tablica 1.

skupina HRVI	% oštećenja organizma	prosječni mjesečni broj korisnika za I-XII. 2013.	% u ukupnom broju korisnika	% od iznosa osobne invalidnine invalida I. skupine	iznos po korisniku u kunama (čl. 66 ZOPBDR, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za I-XII. 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za I-XII. 2013.	Prosječni mjesečni iznos izdataka za I-XII. 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	100	487	0,85	100	3.824,90	22.214.292,46	3.801,21	1.851.191,04
II	100	392	0,68	73	2.792,18	13.208.809,02	2.808,00	1.100.734,09
III	90	426	0,74	55	2.103,70	10.730.285,32	2.099,04	894.190,44
IV	80	934	1,63	41	1.568,21	17.520.654,16	1.563,23	1.460.054,51
V	70	1.476	2,58	29	1.109,22	20.018.791,79	1.130,24	1.668.232,65
VI	60	2.619	4,58	18	688,48	21.777.081,20	692,92	1.814.756,77

VII	50	4.630	8,09	12	458,99	25.716.832,74	462,87	2.143.069,40
VIII	40	10.356	18,09	6	229,49	28.619.121,74	230,29	2.384.926,81
IX	30	14.629	25,56	4	153,00	27.471.046,66	156,49	2.289.253,89
X	20	21.289	37,19	3	114,75	32.694.852,47	127,98	2.724.571,04
pojedinačne isplate HRVI						97.424,51		8.118,71
UKUPNO		57.238	100,00			220.069.192,07		18.339.099,34

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

U izvještajnom razdoblju prosječno je mjesečno bilo **856** korisnika, a za isplatu osobne invalidnine mirnodopskim vojnim invalidima u 2013. godini utrošeno je **3.841.032,60 kuna**, što je za **0,42% manje** u odnosu na 2012. godinu.

HMVI – OSOBNA INVALIDNINA

Tablica 2.

skupina HMVI	% oštećenja organizma	prosječni mjesečni broj korisnika za I.-XII. 2013.	% u ukupnom broju korisnika	% od iznosa osobne invalidnine invalida I. skupine	iznos po korisniku u kunama (po ZOZVICIR)*	izdaci za I.-XII. 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za I.-XII. 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za I.-XII. 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	100	16	1,87	100	3.326,00	638.592,00	3.326,00	53.216,00
II	100	13	1,52	73	2.427,98	378.764,88	2.427,98	31.563,74
III	90	8	0,93	55	1.829,30	175.612,80	1.829,30	14.634,40
IV	80	22	2,57	41	1.363,66	365.527,40	1.384,57	30.460,62
V	70	25	2,92	29	964,54	297.577,22	991,92	24.798,10
VI	60	114	13,32	18	598,68	813.241,76	594,47	67.770,15
VII	50	46	5,37	12	399,12	218.717,76	396,23	18.226,48
VIII	40	114	13,32	6	199,56	272.998,08	199,56	22.749,84
IX	30	216	25,23	4	133,04	344.041,44	132,73	28.670,12
X	20	282	32,94	3	99,78	335.959,26	99,28	27.996,61
UKUPNO		856	100,00			3.841.032,60		320.086,05

*Članak 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (NN 82/01)

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 2. POSEBNI DOPLATAK

Člankom 84. Zakona, hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata ima pravo na posebni doplati u visini 50% od pripadajućeg iznosa osobne invalidnine, ako nije u radnom odnosu, ne prima mirovinu i naknadu plaće od dana stjecanja prava na profesionalnu rehabilitaciju kao i tijekom profesionalne rehabilitacije.

U izvještajnom razdoblju mjesečno su bila **622** HRVI-a koji su imali pravo na posebni doplati. Za posebni doplati u 2013. godini isplaćeno je **829.751,48 kuna**, što je za **6,27%** više nego 2012. godine. Prosječni mjesečni izdatak u 2013. godini iznosio je **69.145,96 kuna**.

POSEBNI DOPLATAK

Tablica 3.

skupina	mjesečni broj korisnika HRVI za I.-XII. 2013.	% u ukupnom broju korisnika	osnovica-osobna invalidnina u kunama (čl. 84 ZOPHRD, NN 174/04 i 92/05)	iznos 50% od osobne invalidnine u kunama	izdaci za I.-XII. 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za I.-XII. 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za I.-XII. 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7	8
I	0	0,00	3.824,90	1.912,45	0,00	0,00	0,00
II	0	0,00	2.792,18	1.396,09	0,00	0,00	0,00
III	0	0,00	2.103,70	1.051,85	0,00	0,00	0,00
IV	0	0,00	1.568,21	784,11	0,00	0,00	0,00
V	1	0,16	1.109,22	554,61	16.233,97	16.233,97	1.352,83
VI	4	0,64	688,48	344,24	26.506,48	6.626,62	2.208,87
VII	14	2,25	458,99	229,50	59.103,50	4.221,68	4.925,29
VIII	46	7,40	229,49	114,75	72.196,26	1.569,48	6.016,36
IX	113	18,17	153,00	76,50	143.839,16	1.272,91	11.986,60
X	444	71,38	114,75	57,38	511.872,11	1.152,87	42.656,01
UKUPNO*	622	100,00			829.751,48		69.145,96

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 3. DOPLATAK ZA NJEGU I POMOĆ DRUGE OSOBE

Doplati za njegu i pomoć druge osobe reguliran je člancima 67. do 69. Zakona. Navedeno pravo imaju HRVI iz Domovinskog rata I. skupine i HRVI od II. do IV. skupine kojima je organizam oštećen i neovisno o vojnoj invalidnosti, a koje je oštećenje, zajedno s vojnom invalidnošću, jednako oštećenju organizma invalida I. skupine.

Razvrstavaju se u dva stupnja, i to hrvatski vojni invalidi iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine koji su potpuno nesposobni za obavljanje svih životnih potreba i kojima je potrebna neprekidna njega i pomoć druge osobe, i kao drugi stupanj ostali hrvatski vojni invalidi od I. do IV. skupine. Osnovica za određivanje doplatka utvrđuje se u odnosu na osobnu invalidninu I. skupine i iznosi za prvi stupanj 100% osnovice, a za drugi 66% osnovice. Ovim pravom u izvještajnom razdoblju koristile su se prosječno mjesečno **822** osobe, što je za **0,12%** više nego 2012. godine. U 2013. godini isplaćeno je ukupno **32.291.561,69 kuna**, što je za **0,53%** manje nego u prethodnoj godini.

HRVI - DOPLATAK ZA NJEGU I POMOĆ DRUGE OSOBE

Tablica 4.

stupanj	prosječni mjesečni broj korisnika za I.-XII. 2013.	% u ukupnom broju korisnika	% od mjesečnog iznosa osobne invalidnine invalida I. skupine	iznos po korisniku u kunama (čl. 68. ZOPHBDR, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za I.-XII. 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za I.-XII. 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za I.-XII. 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7	8
I	462	56,20	100	3.824,90	21.134.334,58	3.812,11	1.761.194,55
II	356	43,31	66	2.524,43	11.004.843,19	2.576,04	917.070,27
pirotehničar	4	0,49			152.383,92	3.174,67	12.698,66
UKUPNO	822	100,00			32.291.561,69		2.678.264,81

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

U izvještajnom razdoblju ovim se pravom koristilo prosječno **27** korisnika (HMVI), a isplaćeno je ukupno **928.353,12 kuna**, što je jednako isplaćenom iznosu u 2012. godini.

HMVI - DOPLATAK ZA NJEGU I POMOĆ DRUGE OSOBE

Tablica 5.

stupanj	prosječni mjesečni broj korisnika za I.-XII. 2013.	% u ukupnom broju korisnika	% od mjesečnog iznosa osobne invalidnine invalida I. skupine	iznos po korisniku u kunama (čl. 18. ZOZVCIR, NN 82/01)	izdaci za I.-XII. 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za I.-XII. 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za I.-XII. 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7	8
I	16	59,26	100	3.326,00	638.592,00	3.326,00	53.216,00
II	11	40,74	66	2.195,16	289.761,12	2.195,16	24.146,76
UKUPNO	27	100,00			928.353,12		77.362,76

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 4. ORTOPEDSKI DOPLATAK

Člancima 70. i 71. Zakona propisano je da ortopedski doplatk pripada invalidima s težim oštećenjem organizma (amputacija ekstremiteta, teško oštećenje funkcije ekstremiteta, gubitak vida). Razvrstava se u četiri stupnja, prema težini, vrsti i uzroku oštećenja; iznos se izračunava u postotku od osnovice od 29% do 7%, a osnovicu čini mjesečni iznos osobne invalidnine invalida I. skupine.

U izvještajnom razdoblju prosječno je mjesečno bilo **1.958** korisnika, što je za **0,1%** više nego u 2012. godini. Za ortopedski doplatk u 2013. godini isplaćeno je **18.809.252,39 kuna**, što je za **0,6%** manje nego u 2012. godini (tablica 6.), a za korisnike ortopedskog doplatka HMVI u 2013. godini isplaćeno je **385.549,92 kuna**, za prosječno **46** korisnika (tablica 7.).

HRVI - ORTOPEDSKI DOPLATAK

Tablica 6.

stupanj	prosječni mjesečni broj korisnika za I.-XII. 2013.	% u ukupnom broju korisnika	% od mjesečnog iznosa osobne invalidnine invalida I. skupine	iznos po korisniku u kunama (čl. 71 ZOPHBRD, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za I.-XII. 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za I.-XII. 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za I.-XII. 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7	8
I	607	31,00	29	1.109,22	8.058.100,82	1.106,27	671.508,40
II	570	29,11	22	841,48	5.714.873,16	835,51	476.239,43
III	723	36,93	14	535,49	4.746.045,79	547,03	395.503,82
IV	38	1,94	7	267,74	127.176,50	278,90	10.598,04
25% dod. za I.stupanj	5	0,26	25% od I.stupanj	277,31	16.638,60	277,31	1.386,55
pirotehničar	15	0,77			146.417,52	813,43	12.201,46
UKUPNO	1.958	100,00			18.809.252,39		1.567.437,70

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

HMVI - ORTOPEDSKI DOPLATAK

Tablica 7.

stupanj	prosječni mjesečni broj korisnika za I.-XII. 2013.	% u ukupnom broju korisnika	% od mjesečnog iznosa osobne invalidnine invalida I. skupine	iznos po korisniku u kunama (čl. 20 ZOZVCIR, NN 82/01)	izdaci za I.-XII. 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za I.-XII. 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za I.- XII. 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7	8
I	18	39,13	29	964,54	208.340,64	964,54	17.361,72
II	10	21,74	22	731,72	87.806,40	731,72	7.317,20

III	14	30,43	14	465,64	78.227,52	465,64	6.518,96
IV	4	8,70	7	232,82	11.175,36	232,82	931,28
UKUPNO	46	100,00			385.549,92		32.129,16

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 5. OPSKRBNINA

Članak 87. Zakona propisuje pravo na opskrbninu na način da pravo na opskrbninu imaju korisnici osobne invalidnine, obiteljske invalidnine i hrvatski branitelji koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, ako su nesposobni za privređivanje i ispunjavaju ostale uvjete propisane Zakonom. Osnovica za određivanje opskrbnine temeljem odredbe članka 91. Zakona iznosi 33% od utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj, a temeljem članka 93. Zakona samohranim korisnicima povećava se za 50%.

Ukupno isplaćena opskrbnina u 2013. godini iznosi **75.132.587,11 kuna**, za prosječno **5.689** korisnika, što je za **1,81%** više nego u 2012. godini. Od toga za HRVI i obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata isplaćeno je **569.577,24 kuna** što se odnosi na **43** korisnika (tablica 8.), a za HMVI isplaćeno je **135.498,26 kuna** što se odnosi na **10** korisnika (tablica 9.).

OPSKRBINA – HRVI

Tablica 8.

prosječni mjesečni broj korisnika za I.-XII. 2013.	% u ukupnom broju korisnika	iznos od 33% proračunske osnovice u kunama (čl. 91. st.1. ZOPHBDR, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za I.-XII. 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za I.-XII. 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za I.-XII. 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6
43	72,40	1.097,58	569.577,24	1.103,83	47.464,77

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

OPSKRBNINA – HMVI

Tablica 9.

prosječni mjesečni broj korisnika za I.-XII. 2013.	% u ukupnom broju korisnika	iznos od 33% proračunske osnovice u kunama (čl. 91. st. 1 ZOPHBDR)	izdaci za I.-XII. 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za I.-XII. 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za I.-XII. 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6
10	27,60	1.097,58	135.498,26	1.129,15	11.291,52

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu.

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama.

U 2013. godini isplaćena je opskrbnina za **5.636** hrvatskih branitelja, što je povećanje za **1,81%** u odnosu na 2012. godinu. U 2013. godini isplaćen je iznos od **74.427.511,61 kuna** u koji iznos je uključen i putni trošak dolaska na liječničko povjerenstvo, što je za **2,82%** više u odnosu na 2013. godinu.

OPSKRBINA – HRVATSKI BRANITELJ

Tablica 10.

prosječni mjesečni broj korisnika za I.-XII. 2013.	iznos od 33% proračunske osnovice u kunama (čl. 91. st.1. ZOPHBDR, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za I.-XII. 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za I.-XII. 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za I.-XII. 2013. u kunama
1	2	3	4	5
5.636	1.097,58	74.427.511,61	1.100,48	6.202.292,63

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 6. OBITELJSKA INVALIDNINA

Članak 78. Zakona propisuje da je obiteljska invalidnina osnovno pravo po osnovi gubitka člana obitelji i na temelju tog prava ostvaruju se sva ostala prava. Osnovica za određivanje visine obiteljske invalidnine je mjesečni iznos osobne invalidnine invalida I. skupine.

Člankom 78. stavcima 2. i 4. Zakona propisano je da obiteljska invalidnina za jednog korisnika iza poginuloga hrvatskog branitelja iznosi 50% od osnovice, a ako obiteljsku invalidninu ostvaruje više članova obitelji, za svakog sukorisnika povećava se za 50%.

U izvještajnom razdoblju, obiteljsku invalidninu ukupno su prosječno koristile **7.644** osobe, što je za **0,57%** manje korisnika u odnosu na 2012. godinu. Za obiteljsku invalidninu u 2013. godini isplaćeno je ukupno **236.440.087,18 kuna**, što je za **0,29%** manje nego u 2012. godini.

OBITELJSKA INVALIDNINA – ČL. 78. ST. 2./4. ZOPHBDR

Tablica 11.

korisnici	mjesečni broj korisnika za I.-XII. 2013.	% u ukupnom broju korisnika	iznos po korisniku u kunama (čl.78. st.2/4 ZOPHBDR, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za I.-XII. 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za I.-XII. 2013. u kunama	prosječni mjesečni iznos izdataka za I.-XII. 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7
Jedno dijete	128	1,67	1.912,45	3.131.559,40	2.038,78	260.963,28
Dva djeteta	21	0,27	2.868,68	784.390,58	3.112,66	65.365,88
Tri djeteta	3	0,04	3.824,91	126.923,37	3.525,65	10.576,95
Usvojitelj	24	0,31	1.912,45	799.405,12	2.775,71	66.617,09

Usvojenik	4	0,05	1.912,45	172.120,80	3.585,85	14.343,40
Staratelj	2	0,03	1.912,45	74.585,64	3.107,74	6.215,47
Roditelj	2.631	34,42	1.912,45	80.976.256,02	2.564,81	6.748.021,34
Dva roditelja	1.360	17,79	2.868,68	51.906.962,32	3.180,57	4.325.580,19
Udovica	2.355	30,81	1.912,45	55.335.764,34	1.958,09	4.611.313,70
Udovica i jedno dijete	656	8,58	2.868,68	23.028.878,70	2.925,42	1.919.073,23
Udovica i dvoje djece	201	2,63	3.824,91	10.043.253,86	4.163,87	836.937,82
Udovica i troje djece	29	0,38	4.781,14	1.731.736,25	4.976,25	144.311,35
Udovica i četvero djece	9	0,12	5.737,37	603.188,40	5.585,08	50.265,70
Udovica i petero djece	1	0,01	6.693,60	80.323,20	6.693,60	6.693,60
Udovica i šestero djece	1	0,01	7.649,80	84.147,88	7.012,32	7.012,32
Bivša supruga	12	0,16	1.912,45	252.443,40	1.753,08	21.036,95
Bivša supruga - jedno dijete	11	0,14	2.868,68	426.636,16	3.232,09	35.553,01
Bivša supruga - dvoje djece	1	0,01	3.824,90	38.247,91	3.187,33	3.187,33
Maćeha/očuh	19	0,25	1.912,45	626.806,26	2.749,15	52.233,86
Vanbračna zajednica	76	0,99	1.912,45	1.955.336,98	2.144,01	162.944,75
Vanbračna zajednica s jednim djetetom	30	0,39	2.868,68	1.108.553,38	3.079,31	92.379,45
Vanbračna zajednica s dvoje djece	6	0,08	3.824,90	254.613,47	3.536,30	21.217,79
Vanbračna zajednica s troje djece	1	0,01	4.781,13	53.332,75	4.444,40	4.444,40
Pirotehničar	32	0,42	1.612,45	1.190.024,09	3.099,02	99.168,67
Poginuli HMV	31	0,41	831,50	277.430,14	745,78	23.119,18
Pojedinačna isplata				1.377.166,76		114.763,90
UKUPNO	7.644	100,00		236.440.087,18		19.703.340,60

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

Člankom 78. stavkom 3. Zakona regulirano je da obiteljska invalidnina za jednoga korisnika iznosi 25% od osnovice iz članka 78. stavka 1., a osnovica je mjesečni iznos osobne invalidnine invalida I. skupine. U izvještajnom razdoblju ovim su se pravom prosječno koristile **63** osobe, za koje je u 2013. godini ukupno isplaćeno **925.575,13 kuna**, odnosno prosječno mjesečno **77.131,26 kuna**, što je za **12,6%** više nego u 2012. godini.

OBITELJSKA INVALIDNINA – ČL. 78. ST. 3. ZOPHBDR

Tablica 12.

korisnici	prosječni mjesečni broj korisnika za 2013.	% u ukupnom broju korisnika	iznos po korisniku u kunama (čl. 78. st.3. ZOPHBDR, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7
Supruga	32	50,79	956,23	385.359,86	1.003,54	32.113,32
Supruga i jedno dijete	13	20,63	1.434,35	218.498,91	1.400,63	18.208,24
Supruga i dvoje djece	7	11,11	1.912,46	120.482,70	1.434,32	10.040,23
Supruga i troje djece	2	3,17	2.390,58	56.186,37	2.341,10	4.682,20
Supruga i petero djece	1	1,59	3.346,83	16.734,04	1.394,50	1.394,50
Jedan roditelj	4	6,35	956,23	76.880,70	1.601,68	6.406,73
Dva roditelja	1	1,59	1.434,35	17.212,20	1.434,35	1.434,35
Jedno dijete	2	3,17	956,23	12.877,30	536,55	1.073,11
Troje djece	1	1,59	1.912,46	21.343,05	1.778,59	1.778,59
UKUPNO	63	100,00		925.575,13		77.131,26

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu.

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama.

Iznimno, odredbom članka 78. stavka 6. Zakona, roditelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, koji nisu u radnom odnosu i nisu korisnici mirovine po Zakonu ili propisima o mirovinskom osiguranju, veće od 50% proračunske osnovice, imaju pravo na obiteljsku invalidninu, i to jedan roditelj 70% od osnovice, a dva roditelja 100% osnovice. U izvještajnom razdoblju ovim se pravom koristi prosječno **1.125** korisnika, što je za **9,13%** manje nego u 2012. godini. U 2013. godini za navedeno pravo je isplaćeno **35.089.367,65 kuna**, što je za **7,24%** manje nego u 2012. godini.

korisnici	prosječni mjesečni broj korisnika za 2013.	% u ukupnom broju korisnika	iznos po korisniku u kunama (čl. 78. st.6. ZOPHBDR, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7
Jedan roditelj	779	69,24	2.677,43	22.822.046,37	2.441,38	1.901.837,20
Dva roditelja	306	27,20	4.016,15	10.060.424,37	2.739,77	838.368,70
Supruga	13	1,16	2.677,43	283.042,60	1.814,38	23.586,88
Supruga i dvoje djece	1	0,09	5.354,86	84.148,05	7.012,34	7.012,34
Supruga i troje djece	1	0,09	6.678,58	57.373,92	4.781,16	4.781,16
Usvojitelj	5	0,44	2.677,43	156.055,92	2.600,93	13.004,66
Usvojenik	1	0,09	2.677,43	22.949,40	1.912,45	1.912,45
Maćeha/očuh	8	0,71	2.677,43	201.954,75	2.103,70	16.829,56
Jedno dijete	1	0,09	2.677,43	19.124,50	1.593,71	1.593,71
Vanbračna zajednica	1	0,09	2.677,43	22.949,40	1.912,45	1.912,45
Pirotehničar	9	0,80	2.677,43	286.867,56	2.656,18	23.905,63
Pojedinačna isplata				1.072.430,81		89.369,23
UKUPNO	1.125	100,00		35.089.367,65		2.924.113,97

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 7. POVEĆANA OBITELJSKA INVALIDNINA

Temeljem odredbe članka 80. Zakona, roditelj čije je jedino dijete smrtno stradalo u obrani suverenosti Republike Hrvatske ima pravo na obiteljsku invalidninu iz članka 78. stavka 2. Zakona povećanu za 50%. Pravo na povećanu obiteljsku invalidninu ima i roditelj koji je imao i druge djece, a koja su sva smrtno stradala ili umrla do podnošenja zahtjeva za povećanu obiteljsku invalidninu.

Ovim pravom u izvještajnom razdoblju koristilo se prosječno mjesečno **418** korisnika, što je za **0,24%** više nego u 2012. godini. U 2013. godini ukupno je isplaćeno **5.256.156,81 kuna**, što je za **1,69%** manje nego u 2012. godini.

POVEĆANA OBITELJSKA INVALIDNINA

Tablica 14.

korisnici	prosječni mjesečni broj korisnika za 2013.	% u ukupnom broju korisnika	iznos po korisniku u kunama (čl. 80. st. 1. ZOPHBDR, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7
Jedan roditelj	318	76,08	956,23	3.604.986,86	944,70	300.415,57
Dva roditelja	89	21,29	1.434,35	1.491.967,39	1.396,97	124.330,62
Jedno dijete	3	0,72	956,23	27.730,67	770,30	2.310,89
Dvoje djece	4	0,96	1.434,35	56.656,49	1.180,34	4.721,37
Maćeha/očuh	1	0,24	956,23	17.212,08	1.434,34	1.434,34
Usvojitelj	1	0,24	956,23	11.474,76	956,23	956,23
Pirotehničar	2	0,48	956,23	21.993,29	916,39	1.832,77
Pojedinačna isplata				80.791,76		6.732,65
UKUPNO	418	100,00		5.256.156,81		442.734,44

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 8. UVEĆANA OBITELJSKA INVALIDNINA

Člankom 81. Zakona, utvrđeno je pravo roditelja i bračnog druga smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji nema djece, odnosno ima jedno ili više djece koja su nesposobna za privređivanje, uz uvjet da je ta nesposobnost nastala prije navršene 15. godine života, odnosno prije navršene 26. godine života, ako je dijete bilo na redovnom školovanju, na ostvarivanje, uz obiteljsku invalidninu, i uvećane obiteljske invalidnine. Pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu ima i dijete smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja, neovisno o okolnostima nastupa smrti drugog roditelja.

Uvećana obiteljska invalidnina iznosi 34,50% mjesečno od iznosa osobne invalidnine invalida I. skupine.

Prosječni mjesečni broj korisnika ovoga prava u izvještajnom razdoblju bio je **622**, a ukupni izdaci po navedenom pravu iznose **11.554.560,67 kuna**, što je za **3,38%** manje nego u prethodnoj godini.

UVEĆANA OBITELJSKA INVALIDNINA

Tablica 15.

korisnici	prosječni mjesečni broj korisnika za 2013.	% u ukupnom broju korisnika	iznos po korisniku u kunama (čl.81. st.3. ZOPHBDR, NN 174/04 i 92/05)	Izdaci za 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za 2013. u kunama	prosječni mjesečni iznos izdataka za 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7
Jedno dijete	45	7,23	1.319,59	694.783,82	1.286,64	57.898,65
Dva djeteta	12	1,93	2.639,18	356.810,79	2.477,85	29.734,23
Tri djeteta	2	0,32	3.958,77	84.101,94	3.504,25	7.008,50
Usvojitelj	2	0,32	1.319,59	47.505,24	1.979,39	3.958,77
Roditelj	347	55,79	1.319,59	5.498.731,17	1.320,54	458.227,60
Dva roditelja	91	14,63	2.639,18	2.793.686,78	2.558,32	232.807,23
Supruga	117	18,81	1.319,59	1.923.962,22	1.370,34	160.330,19
Supruga i jedno dijete	2	0,32	1.319,59	30.350,57	1.264,61	2.529,21
Maćeha/očuh	1	0,16	1.319,59	31.670,16	2.639,18	2.639,18
Vanbračna zajednica	1	0,16	1.319,59	15.835,08	1.319,59	1.319,59
Pirotehničar	2	0,32	1.319,59	30.350,57	1.264,61	2.529,21
Pojedinačna isplata				46.772,33		3.897,69
UKUPNO	622	100,00		11.554.560,67		962.880,06

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 9. DOPLATAK ZA PRIPOMOĆ U KUĆI

Člankom 101. Zakona propisano je da korisniku opskrbnine koji zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne može sam ispunjavati osnovne životne zahtjeve, pripada doplatak za pripomoć u kući, pod uvjetom da ne koristi doplatak za njegu i pomoć druge osobe. Doplatak za pripomoć u kući iznosi mjesečno 23% od utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj.

Prema Zakonu doplatak za pripomoć u kući u 2013. godini isplaćen je u ukupnom iznosu od **586.615,75 kuna (11,13% manje u odnosu na 2012. godinu)**, koji se odnosi na prosječno **58** korisnika.

Korisnicima osobne invalidnine isplaćena su sredstva u iznosu od **78.452,56 kuna**, koji uključuje iznos doplatka za pripomoć HRVI, doplatak za poginule HMVI i doplatak za HMVI, što je za **8%** manje nego u 2012. godini (tablica 16.) i hrvatskim braniteljima isplaćeno je u iznosu od **508.163,19 kuna**, što je za **11,59%** manje nego u 2012. godini (tablica 17.).

DOPLATAK ZA PRIPOMOĆ U KUĆI – KORISNICI OSOBNE INVALIDNINE

Tablica 16.

prosječni mjesečni broj korisnika za 2013.	iznos od 23% poračunske osnovice u kunama (čl.101. st.2. ZOPHBDR, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za 2013. u kunama
1	2	3	4	5
7	764,98	78.452,56	933,96	6.537,71

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

DOPLATAK ZA PRIPOMOĆ U KUĆI – HRVATSKI BRANITELJI

Tablica 17.

prosječni mjesečni broj korisnika za 2013.	iznos od 23% poračunske osnovice u kunama (čl. 101. st.2. ZOPHBDR, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za 2013. u kunama
1	2	3	4	5
51	764,98	508.163,19	830,33	42.346,93

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 10. OPSKRBNINA - KORISNICI OBITELJSKE INVALIDNINE

Člankom 87. Zakona propisano je da pravo na opskrbninu imaju i korisnici obiteljske invalidnine, ako su nesposobni za privređivanje i ispunjavaju uvjete određene člancima 88. do 90. Zakona.

U 2013. godini isplaćeno je ukupno **366.734,58 kuna** koje se odnose na prosječno **27** korisnika ovoga prava, što je za **6,59%** više nego u 2012. godini. Prema ZOPHBDR isplaćen je iznos od **339.800,89 kuna**, za **21** korisnika, u koji je uključen iznos putnog troška HRVI, što je za **10,3% više** nego u 2012. godini (tablica 18.), a po ZOZVCIR isplaćen je iznos od **26.933,69 kuna** za **šest** korisnika, što je **25,12%** manje nego u 2012. godini (tablica 19.).

OPSKRBNINA – KORISNICI OBITELJSKE INVALIDNINE PO ZOPHBDR

Tablica 18.

prosječni mjesečni broj korisnika za 2013.	iznos od 33% proračunske osnovice u kunama (čl. 91. ZOPHBDR, NN 174/04 i 92/05)	izdaci za 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za 2013. u kunama
1	2	3	4	5
21	1.097,58	339.800,89	1.348,42	28.316,74

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

OPSKRBNINA – KORISNICI OBITELJSKE INVALIDNINE PO ZOZVCIR

Tablica 19.

prosječni mjesečni broj korisnika za 2013.	iznos od 33% proračunske osnovice u kunama (čl. 13. ZOZVCIR, NN 82/01)	izdaci za 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za 2013.	prosječni mjesečni iznos izdataka za 2013. u kunama
1	2	3	4	5
6	1.097,58	26.933,69	374,08	2.244,47

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 11. NAKNADA OBITELJSKE INVALIDNINE ZA OBITELJI ZATOČENIH I NESTALIH

Člankom 82. Zakona regulirano je da članovi obitelji zatočenog i nestalog hrvatskog branitelja imaju pravo na mjesčnu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine, povećane obiteljske invalidnine i uvećane obiteljske invalidnine, kao članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata. Člankom 82. stavkom 2. Zakona propisano je da ukoliko su pravo na novčanu naknadu ostvarili bračni drug i/ili djeca nestalog ili zatočenog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, roditelji imaju pravo na novčanu naknadu u visini obiteljske invalidnine koju bi ostvarili kao roditelji smrtno stradaloga hrvatskoga branitelja, sukladno odredbama važećeg Zakona.

Izdaci za navedeno pravo u izvještajnom razdoblju za 2013. godinu iznosili su **7.572.948,53 kuna**, što je za **7,98%** manje nego u 2012. godini, a spomenuto pravo u 2013. godini prosječno je mjesečno koristilo **276** korisnika, što je za **26** korisnika manje nego u 2012. godini.

NAKNADA OBITELJSKE INVALIDNINE ZA OBITELJI ZATOČENIH ILI NESTALIH

Tablica 20.

korisnici	prosječni mjesečni broj korisnika za 2013.	% u ukupnom broju korisnika	pripadajući zakonski iznos u kunama	izdaci za 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za 2013. u kunama	prosječni mjesečni iznos izdataka za 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6	7
Jedno dijete	2	0,84	1.912,45	45.580,10	1.899,17	3.798,34
Roditelj	93	38,91	1.912,45	2.724.352,81	2.441,18	227.029,40
Dva roditelja	31	12,97	2.868,67	1.123.088,06	3.019,05	93.590,67
Supruga	94	39,33	1.912,45	2.061.518,65	1.827,59	171.793,22
Supruga i jedno dijete	15	6,28	2.868,67	500.090,50	2.778,28	41.674,21
Supruga i dvoje djece	1	0,42	3.824,90	43.030,23	3.585,85	3.585,85
Vanbračna zajednica	1	0,42	1.912,45	22.949,40	1.912,45	1.912,45
Vanbračna zajednica s jednim djetetom	1	0,42	2.868,67	34.424,16	2.868,68	2.868,68
Maćeha/očuh	1	0,42	1.912,45	34.424,16	2.868,68	2.868,68
UKUPNO čl.78. st. 2. i 4. ZOPHBDR (NN 174/04)*	239	99,58		6.589.458,07		549.121,51
Roditelj	14	70,00	2.677,43	390.522,29	2.324,54	32.543,52
Dva roditelja	6	30,00	3.824,90	221.844,20	3.081,17	18.487,02
UKUPNO čl.78. st.6. ZOPHBDR (NN 174/04)	20	100,00		612.366,49		51.030,54
Jedno dijete	1	10,00	1.319,59	15.615,24	1.301,27	1.301,27
Roditelj	7	70,00	1.319,59	108.206,38	1.288,17	9.017,20
Supruga	2	20,00	1.319,59	31.670,16	1.319,59	2.639,18
UKUPNO čl.81. ZOPHBDR (NN 174/04)-UVEĆANA	10	100,00		155.491,78		12.957,65
Roditelj	7	100,00	956,23	78.410,86	933,46	6.534,24
UKUPNO čl.80. ZOPHBDR (NN 174/04)-POVEĆANA	7	100,00		78.410,86		6.534,24
SVEUKUPNO NAKNADA OBITELJSKE INVALIDNINE ZATOČENIH NESTALIH I	276			7.572.948,53		631.079,04

*uključen je iznos od 137.221,33 kuna pojedinačne isplate

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 12. NAKNADA U VISINI OBITELJSKE MIROVINE ZA OBITELJI ZATOČENIH ILI NESTALIH

Mjesečna novčana naknada koju, u visini obiteljske mirovine članova obitelji poginulog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, primaju članovi obitelji zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja, određena je člankom 82. stavkom 1. Zakona, a izmjenama i dopunama objavljenim u Narodnim novinama broj 107/07 od 19. listopada 2007. godine, naknada za obiteljske mirovine ne umanjuje se za 15%.

U izvještajnom razdoblju prosječno je mjesečno **230** korisnika primalo naknadu obiteljske mirovine, što je za **13** korisnika manje nego u 2012. godini, a ukupni godišnji izdatak u 2013. godini za navedeno pravo iznosio je **15.786.311,47 kuna**, što je za **5,56%** manje nego u 2012. godini.

NAKNADA U VISINI OBITELJSKE MIROVINE ZA OBITELJI ZATOČENIH I NESTALIH

Tablica 21.

korisnici	prosječni mjesečni broj korisnika za 2013.	% u ukupnom broju korisnika	izdaci za 2013. u kunama	prosječno mjesečno isplaćeno po korisniku za 2013. u kunama	prosječni mjesečni iznos izdataka za 2013. u kunama
1	2	3	4	5	6
Jedno dijete	3	1,30	253.263,13	7.035,09	21.105,26
Roditelj	63	27,39	3.882.140,25	5.135,11	323.511,69
Dva roditelja	23	10,00	1.735.696,43	6.288,76	144.641,37
Supruga	117	50,87	7.421.928,67	5.286,27	618.494,06
Supruga i jedno dijete	19	8,26	1.547.795,66	6.788,58	128.982,97
Supruga i dvoje djece	2	0,87	186.669,30	7.777,89	15.555,78
Vanbračna zajednica	2	0,87	151.592,40	6.316,35	12.632,70
Maćeha/očuh	1	0,43	77.296,68	6.441,39	6.441,39
Pojedinačna isplata			529.928,95		44.160,75
UKUPNO	230	100,00	15.786.311,47		1.315.525,96

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 13. USLUGE OSOBE ZA PRUŽANJE NJEGE I POMOĆI – NJEGOVATELJ

Člankom 85. Zakona propisano je da hrvatski vojni invalid Domovinskog rata I. skupine može koristiti usluge osobe za pružanje njege i pomoći.

Osoba koja pruža njegu ostvaruje naknadu plaće u visini osobne invalidnine invalida I. skupine, prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, doplatak za djecu i prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima.

U izvještajnom razdoblju prosječno je mjesečno bilo **437** njegovatelja. U 2013. godini ukupno je isplaćeno **28.949.063,63 kune**, a to je za **2,1%** manje nego u 2012.godini.

NJEGOVATELJI

Tablica 22.

PROSJEČNI MJESEČNI BROJ NJEGOVATELJA ZA I.-XII. 2013.		437
IZNOS PO NJEGOVATELJU U KUNAMA (ČL.85. ZOPHBDR, NN 174/04 I 92/05)	BRUTO	5.507,86
	NETO	3.824,90
BRUTO IZDACI ZA I.-XII. 2013. U KUNAMA		28.949.063,63
NETO IZDACI ZA I.-XII. 2013. U KUNAMA		19.326.001,12

Izvor podataka: Knjigovodstvena evidencija Ministarstva branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Napomena: Pripadajući zakonski iznos po korisniku ne podudara se s prosječnom mjesečnom isplatom po korisniku zbog isplata za prethodna razdoblja, ustega, povrata i isplata po pravomoćnim presudama

1. 14. USLUGE VJEŠTAČENJA – LIJEČNICI

Člankom 127. Zakona propisano je da nalaz i mišljenje daje prvostupanjsko i drugostupanjsko liječničko povjerenstvo sastavljeno od liječnika specijalista.

Članove povjerenstva imenuje ministar branitelja i određuje sjedište i područje rada povjerenstva, te imenuje tajnika liječničkog povjerenstva koji mora biti diplomirani pravnik.

Liječnička povjerenstva daju nalaz i mišljenje o postotku oštećenja organizma za utvrđivanje statusa HRVI iz Domovinskog rata po Pravilniku o radu liječničkih povjerenstava u postupku za ostvarivanje prava po Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

U izvještajnom razdoblju bilo je ukupno **58** liječnika specijalista u prvostupanjskom i drugostupanjskom liječničkom povjerenstvu. U 2013. godini ukupno je isplaćeno **1.625.596,76 kuna**.

USLUGE VJEŠTAČENJA LIJEČNIKA

Tablica 23.

MJESEČNI BROJ LIJEČNIKA ZA I.-XII. 2013.	58
IZNOS PREDSJEDNICIMA POVJERENSTAVA (bruto iznos)	52,30
IZNOS ČLANOVIMA POVJERENSTAVA (bruto iznos)	45,21
BRUTO IZDACI ZA I.-XII. 2013. U KUNAMA	1.625.596,76

Izvor podataka: Knjigovodstvena evidencija Ministarstva branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

Odlukom o utvrđivanju visine naknade za vještačenje utvrđena je visina naknade u iznosu 500,00 kuna po dijagnozi bolesti, koju je vještačio jedan stručni tim za vještačenje u zdravstvenoj ustanovi koja je kao konzultantska kuća utvrđena Pravilnikom o utvrđivanju zdravstvenih ustanova za vještačenje.

Ukupno je u 2013. godini za potrebe vještačenja Kliničkim bolnicama isplaćeno **18.980,00 kuna**, što je za **41,15%** manje nego u 2012. godini.

USLUGE VJEŠTAČENJA KLINIČKIH BOLNICA U RAZDOBLJU 01.01. – 31.12.2013.

Tablica 24.

mjesec	Klinička bolnica Split	Klinička bolnica Rijeka	Klinička bolnica Osijek	Klinička bolnica Dubrava	Klinička bolnica Zagreb	Psihijatrijska bolnica Vrapče	Ukupno- vještačenja
1	2	3	4	5	6	7	9
SIJEČANJ	625,00	1.855,00	500,00	2.000,00	9.000,00		13.980,00
VELJAČA							0,00
OŽUJAK							0,00
TRAVANJ							0,00
SVIBANJ							0,00
LIPANJ							0,00
SRPANJ							0,00
KOLOVOZ			500,00				500,00
RUJAN							0,00
LISTOPAD							0,00
STUDENI							0,00
PROSINAC				4.500,00			4.500,00
UKUPNO	625,00	1.855,00	1.000,00	6.500,00	9.000,00	0,00	18.980,00

Izvor podataka: Knjigovodstvena evidencija Ministarstva branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu.

1. 15. REKAPITULACIJA

U tablici 25. prikazana je rekapitulacija isplaćenih iznosa po svim pravima uključujući i usluge osoba za pružanje njege i pomoći za 2013. godinu u kojoj je bilo **78.158** prosječnih korisnika što je **0,28%** više u odnosu na 2012. godinu, a ukupno isplaćeni iznos u 2013. godini je **694.814.701,78 kuna** što je **0,53%** manje u odnosu na 2012. godinu.

REKAPITULACIJA

Tablica 25.

NAZIV PRAVA	PROSJEČNI MJESEČNI BROJ KORISNIKA ZA 2013. GODINU	IZDACI ZA 2013. GODINU U KUNAMA	PROSJEČNO MJESEČNO ISPLAĆENO PO KORISNIKU U KUNAMA	PROSJEČNI MJESEČNI IZDACI ZA 2013. U KUNAMA
1	2	3	4	5
OSOBA INVALIDNINA (HRVI I HMVI)	58.094	223.910.224,67	321,19	18.659.185,39
POSEBNI DOPLATAK*	622	829.751,48	111,17	69.145,96
DOPLATAK ZA NJEGU I POMOĆ DRUGE OSOBE* (HRVI I HMVI)	849	33.219.914,81	3.260,69	2.768.326,23

ORTOPEDSKI DOPLATAK* (HRVI I HMVI)	2.004	19.194.802,31	798,19	1.599.566,86
OPSKRBNINA-KORISNICI OSOBNJE INVALIDNINE* (HRVI I HMVI)	53	705.075,50	1.108,61	58.756,29
OPSKRBNINA-HRVATSKI BRANITELJ	5.636	74.427.511,61	1.100,48	6.202.292,63
OBITELJSKA INVALIDNINA ČL. 78. ST. 2.	7.644	236.440.087,18	2.577,62	19.703.340,60
OBITELJSKA INVALIDNINA ČL. 78. ST. 3.	63	925.575,13	1.224,31	77.131,26
OBITELJSKA INVALIDNINA ČL. 78 ST. 6	1.125	35.089.367,65	2.599,21	2.924.113,97
POVEĆANA OBITELJSKA INVALIDNINA**	418	5.256.156,81	1.047,88	438.013,07
UVEĆANA OBITELJSKA INVALIDNINA**	622	11.554.560,67	1.548,04	962.880,06
DOPLATAK ZA PRIPOMOĆ U KUĆI* - KORISNIK OSOBNJE INVALIDNINE	7	78.452,56	933,96	6.537,71
DOPLATAK ZA PRIPOMOĆ U KUĆI*** - HRVATSKI BRANITELJ	51	508.163,19	830,33	42.346,93
OPSKRBNINA - KORISNICI OBITELJSKE INVALIDNINE** (PO ZOVCIR I ZOPHBDR)	27	366.734,58	1.131,90	30.561,22
NAKNADA OBITELJSKE INVALIDNINE ZA OBITELJI ZATOČENIH I NESTALIH	276	7.572.948,53	2.286,52	631.079,04
NAKNADA U VISINI OBITELJSKE MIROVINE ZA OBITELJI ZATOČENIH I NESTALIH	230	15.786.311,47	5.719,68	1.315.525,96
USLUGE OSOBE ZA PRUŽANJE NJEGE I POMOĆI-NJGOVATELJ	437	28.949.063,63	5.520,42	2.412.421,97
UKUPNO	78.158	694.814.701,78		57.901.225,15

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

*broj korisnika je unutar osobne invalidnine

**broj korisnika je unutar obiteljske invalidnine

***broj korisnika je unutar opskrbnine-hrvatski branitelj

**PREGLED USPOREDNIH POKAZATELJA IZDATAKA ZA TRAJNA PRAVA ZA RAZDOBLJE
I.-XII. 2012. I ZA RAZDOBLJE I.-XII. 2013.GODINE**

Tablica 26.

IZDACI ZA 2012.	IZDACI ZA 2013.	RAZLIKA U KN
701.208.586,67	696.627.904,37	-4.580.682,30

Napomena: U iznosu ukupnih izdataka za 2013. godinu uključena je naknada građanima i kućanstvu u iznosu 694.814.701,78 kuna (Tablica 25.), bankarske usluge u iznosu od 168.625,83 kune, usluge vještačenja u kliničkim bolnicama u iznosu od 18.980,00 kuna (Tablica 23.) i usluge vještačenja liječnika u iznosu od 1.625.596,76 kuna (Tablica 24.)

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Sektor za proračun, financije, isplatu trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu

1.16. JEDNOKRATNE NOVČANE POMOĆI

Člankom 74. Zakona i Uredbom o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć članovima obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (NN 40/13) propisano je pravo na jednokratnu novčanu pomoć.

Člankom 3. navedene Uredbe propisano je da pravo na jednokratnu novčanu pomoć u iznosu 14 proračunskih osnovica predviđenih zakonom koji regulira izvršavanje državnog proračuna Republike Hrvatske ostvaruju članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata nakon ekshumacije i identifikacije hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, odnosno nakon proglašenja smrti zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata u izvanparničnom postupku.

U 2013. godinu pravo na isplatu jednokratne novčane pomoći u pojedinačnom iznosu od 46.564,00 kuna ostvarilo je **devet** obitelji smrtno stradalih hrvatskih branitelja (dvije obitelji nakon ekshumacije i identifikacije i sedam obitelji nakon proglašenja smrti zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata) za što je isplaćeno ukupno **419.076,00 kuna**.

Temeljem ranije važeće Uredbe o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć članova obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata (NN 76/05) koja je bila na snazi do 13. travnja 2013. godine, za jednokratne novčane pomoći do kraja 2013. godine isplaćen je iznos od **698.164,72 kune**, temeljem **230 Odluka** o priznavanju prava na jednokratnu novčanu pomoć donesenih na prijedlog Povjerenstva Ministarstva branitelja.

Dana 13. travnja 2013. godine stupila je na snagu Uredba o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć članova obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata (NN 40/13), a u skladu s kojom se jednokratne novčane pomoći isplaćuju temeljem rješenja o priznavanju prava na jednokratnu novčanu pomoć, a ista donose nadležna upravna tijela prema mjestu prebivališta korisnika.

Člankom 6. navedene Uredbe propisano je da se pravo na jednokratnu novčanu pomoć u iznosu do jedne i pol proračunske osnovice odobrava članovima obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, koji nisu u mogućnosti podmiriti osnovne životne potrebe. U 2013. godini za jednokratne novčane pomoći isplaćen je iznos od **7.081.619,40 kuna** temeljem **2.820 rješenja** nadležnih upravnih tijela.

UKUPNO ISPLAĆENA SREDSTVA TEMELJEM RJEŠENJA O PRIZNAVANJU PRAVA NA JEDNOKRATNU NOVČANU POMOĆ – UREDBA (NN 40/13)

Tablica 27.

MJESEC	BROJ ISPLAĆENIH RJEŠENJA	UKUPAN FINACIJSKI IZNOS U KN
siječanj	0	0,00
veljača	4	16.297,00

ožujak	7	23.947,20
travanj	20	76.011,00
svibanj	12	35.634,60
lipanj	59	167.116,60
srpanj	101	235.006,40
kolovoz	274	670.644,20
rujan	296	679.037,00
listopad	657	1.580.078,40
studen	733	1.876.783,00
prosinac	657	1.721.064,00
UKUPNO	2820	7.081.619,40

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja

Socijalno ugroženim hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i njihovim obiteljima, tijekom 2013. godine, isplaćeno je ukupno **3.050** jednokratnih novčanih pomoći u ukupnom iznosu od **7.779.784,12 kuna**.

**UKUPNO ISPLAĆENA SREDSTVA TEMELJEM RJEŠENJA I ODLUKA O
PRIZNAVANJU PRAVA NA JEDNOKRATNU NOVČANU POMOĆ U 2013. GODINI**

Tablica 28.

	BROJ JEDNOKRATNIH NOVČANIH POMOĆI	UKUPAN FINACIJSKI IZNOS U KN
UREDBA (NN 40/13)	2820	7.081.619,40
UREDBA (76/05)	230	698.164,72
UKUPNO	3050	7.779.784,12

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja

1.17. IZDACI ZA POTPORE ZA ORTOPEDSKO – INVALIDSKA POMAGALA

Člankom 12. Zakona propisano je da hrvatski branitelj iz Domovinskog rata kojem je rana, ozljeda, bolest, pogoršanje bolesti, odnosno pojava bolesti neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu ima pravo na sva potrebna ortopedska i druga pomagala.

Odlukom ministra o sufinanciranju ortopedskih i ostalih medicinskih pomagala za HRVI I. skupine (Klasa: 530-01/12-0001/3, Urbroj: 522-03/1-1-12-5 od 19. travnja 2012. godine) propisano je da će Ministarstvo odobravati i isplaćivati financijska sredstva kod nabave ortopedskih i ostalih pomagala za HRVI iz Domovinskog rata 100% I. skupine, a visina iznosa može biti jednaka iznosu kojeg odobrava Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, ili niža, ovisno o ukupnoj cijeni traženog pomagala čiju visinu ne smije premašiti.

Tijekom 2013. godine sufinancirana je nabava **89** ortopedskih pomagala za **75** HRVI iz Domovinskog rata. Ukupan iznos isplaćen za sufinanciranje ortopedskih i ostalih pomagala u 2013. godini iznosio je **1.499.843,44 kune**.

PREGLED BROJA ODOBRENIH ZAHTJEVA TE IZDACI
ZA ORTOPEDSKA POMAGALA U 2013. GODINI

Tablica 29.

Broj HRVI čiji su zahtjevi pozitivno riješeni u 2013.	Broj pomagala sufinanciranih u 2013.	Ukupni odobreni iznos u 2013.
75	89	1.499.843,44 kune

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja

1.18. DODJELA OSOBNOG AUTOMOBILA S UGRAĐENIM ODGOVARAJUĆIM PRILAGODBAMA

U provođenju zakonske obveze, propisane člankom 60. stavkom 1. Zakona i temeljem Uredbe o uvjetima i postupku za ostvarivanje carinskih i poreznih olakšica hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji (NN 19/10), sukladno Ugovoru o nabavci i isporuci 10 osobnih vozila za HRVI iz Domovinskog rata 100% I. skupine za 2013. godinu od 22. ožujka 2013. godine, isporučeno je **10** automobila marke Opel Insignia 2.0 CDTI Automatik, ukupne vrijednosti **988.777,00 kuna**. Od toga su **tri** vozila prilagođena potrebama i zahtjevima HRVI-a, na što je utrošeno ukupno **72.895,50 kuna**.

Za sve automobile također su osigurane probne pločice, pogonsko gorivo i police osiguranja, čije troškove je podmirio isporučitelj. U izvještajnom razdoblju za navedenu namjenu utrošeno je ukupno **1.061.672,50 kuna**.

1.19. POMOĆ DJECI HRVATSKIH BRANITELJA

Djeca bez roditeljske skrbi

Ministarstvo branitelja kontinuirano prati podatke o djeci smrtno stradalih i zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koja su ostala bez oba roditelja ili im je do punoljetnosti bio imenovan skrbnik iz razloga što je jedan od roditelja poginuo, umro, zatočen ili nestali hrvatski branitelj, a drugome je oduzeta poslovna sposobnost, zanemario je odgoj i brigu o djetetu ili je nepoznatog boravišta.

Od Domovinskog rata do danas, praćeni su podaci o ukupno **206** djece smrtno stradalih i zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja koja su ostala bez oba roditelja (147 djece hrvatskih branitelja poginulih u Domovinskom ratu, 22 djeteta hrvatskih branitelja koji su počinili samoubojstvo, a koji je doveden u svezu sa sudjelovanjem u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, 34 djeteta hrvatskih branitelja koji su umrli od posljedica bolesti te tri djeteta još uvijek zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja) te podaci o **72** djeteta kojima je do punoljetnosti bio imenovan skrbnik iz razloga što je jedan od roditelja poginuo, umro, zatočen ili nestali hrvatski branitelj, a drugom je bila oduzeta poslovna sposobnost, zanemario je odgoj i brigu o djetetu ili je nepoznatog boravišta. Broj djece se stalno mijenja zbog navršene starosne dobi, prestanka korištenja trajnih prava, zapošljavanja te smrti njihovog drugog roditelja zbog čega se nove osobe uvrštavaju u evidenciju ili brišu iz evidencije.

Sustavno je praćeno stanje u njihovim obiteljima, posebno u razdoblju dok im je imenovan skrbnik, kao i njihove potrebe. Praćeno je ostvarivanje njihovih prava koja im pripadaju

sukladno ovom Zakonu, ali i drugim propisima iz područja zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, obrazovanja i zapošljavanja te drugim situacijama.

U 2013. ukupno su **73** djeteta bez oba roditelja ostvarivala trajna prava iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (53 s osnova redovitog školovanja, 13 zbog nesposobnosti za privređivanje nastale prije navršenih 15 godina života, a sedam za vrijeme nezaposlenosti najduže 12 mjeseci od prestanka redovitog školovanja), te **19** djece bez roditeljske skrbi (10 s osnova redovitog školovanja, sedam zbog nesposobnosti za privređivanje nastale prije navršenih 15 godina života, a dva za vrijeme nezaposlenosti najduže 12 mjeseci od prestanka redovitog školovanja).

DJECA SMRTNO STRADALOG, ZATOČENOG ILI NESTALOG HRVATSKOG BRANITELJA
BEZ OBA RODITELJA

Tablica 30.

Osnovna škola	Srednja škola	Visoko učilište	nisu na školovanju- nesposobni za privređivanje	nezaposleni	UKUPNO
1	8	44	13	7	73

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

DJECA SMRTNO STRADALOG, ZATOČENOG ILI NESTALOG HRVATSKOG BRANITELJA
KOJA SU DO PUNOLJETNOSTI BILA POD SKRBNIŠTVOM
(NA REDOVITOM ŠKOLOVANJU ILI NESPOSOBNA ZA PRIVREĐIVANJE)

Tablica 31.

Osnovna škola	Srednja škola	Visoko učilište	nisu na školovanju- nesposobni za privređivanje	nezaposleni	UKUPNO
4	2	4	7	2	19

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

III. STAMBENO ZBRINJAVANJE

Pravo na stambeno zbrinjavanje uređeno je člancima 36. do 50. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Uredbom o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i dragovoljaca iz Domovinskog rata (NN 78/13).

Svi zahtjevi zaprimljeni do 30. studenoga 2012. godine uvršteni su na važeću Listu reda prvenstva, te su isti rješavani prema propisanom redosljedu – članak 4. gore navedene Uredbe, a u skladu s raspoloživim sredstvima Državnog proračuna.

Liste reda prvenstva prema županijama i skupinama ovisno o postotku oštećenja organizma i drugim propisanim elementima izrađene su u propisanom roku i objavljene na oglasnim pločama ureda državne uprave u županijama i Gradu Zagrebu te na web stranici Ministarstva. Na Listi reda prvenstva za 2013. godinu nalazilo se **13.315** zahtjeva.

Prema utvrđenom redosljedu u izvještajnom razdoblju pozitivno je riješeno **212** zahtjeva za dodjelu stana ili stambenog kredita.

Od navedenog ukupnog broja riješenih zahtjeva, **18** zahtjeva riješeno je dodjelom stanova u vlasništvu Republike Hrvatske zatečenim korisnicima, dok su **194** zahtjeva riješena dodjelom

stambenog kredita za različite oblike stambenog zbrinjavanja: poboljšanje uvjeta stanovanja, razlika u površini, nadogradnja, nastavak izgradnje i dovršenje obiteljske kuće, izgradnja kuće, kupnja stana ili kuće u vlastitoj organizaciji, kupnja korištenog stana ili kuće u vlasništvu Republike Hrvatske ili kupnja stana u organiziranoj izgradnji.

Ugovorima o stambenim kreditima za kupnju stana prodani su stanovi izgrađeni u organiziranoj stambenoj izgradnji, a dio kredita isplaćen je u novčanim sredstvima osiguranim u državnom proračunu.

U 2013. godini, dodjelom stana, dodjelom stambenog kredita za kupnju stana u organiziranoj stambenoj izgradnji ili korištenog stana u vlasništvu Republike Hrvatske stambeno je zbrinuto **60** članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata. Od navedenog broja, **18** je stambeno zbrinuto dodjelom stana, a **42** dodjelom stambenog kredita za kupnju stana izgrađenog u organiziranoj stambenoj izgradnji ili korištenog stana u vlasništvu Republike Hrvatske.

Od ukupno **60** stanova kojima su stambeno zbrinuti stradalnici iz Domovinskog rata, njih je u 2013. godini:

- **28** izgrađeno u organiziranoj stambenoj izgradnji i predano Ministarstvu branitelja od Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama (Dubrovnik - 28 stanova),
- **22** u vlasništvu Republike Hrvatske pod upravljanjem Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova, Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama, a koji su predani ministarstvu nadležnom za pitanja branitelja u svrhu zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata,
- **10** bilo pod upravljanjem ministarstva nadležnog za pitanja branitelja, ali su dodijeljeni stradalnicima u 2013. godini (naknadno vraćeni stanovi koje su koristili stradalnici iz Domovinskog rata).

Također, u 2013. godini doneseno je 18 zaključaka/rješenja o obustavi postupka, 167 rješenja kojim se odbija zahtjev za stambeno zbrinjavanje, pet ukidanja rješenja za stambeno zbrinjavanje, dva poništenja rješenja, dva proglašenja rješenja ništavim, šest deklaratornih rješenja, tri obnove postupka.

**RIJEŠENI DODJELOM STAMBENIH KREDITA I DODJELOM STANOVA I STAMBENIH KREDITA
ZA KUPNJU STANOVA U ORGANIZIRANOJ IZGRADNJI U 2013. GODINI**

Tablica 32.

ŽUPANIJA	KREDITI		Stanovi
	BROJ	IZNOS (kn)	BROJ
ŽUPANIJA BJELOVARSKO-BILOGORSKA	6	800.799,98	1
ŽUPANIJA BRODSKO-POSAVSKA	10	930.833,22	1
ŽUPANIJA DUBROVAČKO-NERETVANSKA	2	105.396,56	30
ŽUPANIJA ISTARSKA	1	371.729,39	
ŽUPANIJA KARLOVAČKA	10	1.866.120,85	3
ŽUPANIJA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	1	137.008,68	
ŽUPANIJA KRAPINSKO-ZAGORSKA	2	272.833,69	
ŽUPANIJA LIČKO-SENJSKA	1	74.745,25	
ŽUPANIJA MEĐIMURSKA			

ŽUPANIJA OSJEČKO-BARANJSKA	17	2.332.980,31	7
ŽUPANIJA POŽEŠKO-SLAVONSKA	7	655.804,01	
ŽUPANIJA PRIMORSKO-GORANSKA	3	543.594,93	
ŽUPANIJA SISAČKO-MOSLAVAČKA	7	1.113.022,04	1
ŽUPANIJA SPLITSKO-DALMATINSKA	20	3.513.102,39	6
ŽUPANIJA ŠIBENSKO-KNINSKA	4	836.004,48	2
ŽUPANIJA VARAŽDINSKA	5	810.741,17	1
ŽUPANIJA VIROVITIČKO-PODRAVSKA	2	445.241,56	
ŽUPANIJA VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	10	2.277.523,02	1
ŽUPANIJA ZADARSKA	10	1.562.310,47	3
ŽUPANIJA ZAGREBAČKA	8	1.993.643,97	
GRAD ZAGREB	26	4.440.184,83	4
UKUPNO:	152	25.083.620,80	60

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja

U 2013. godini isplaćena su **152** stambena kredita u vrijednosti od **25.083.620,80 kuna** od čega su **34** bespovratna stambena kredita na koje je utrošeno **4.265.563,25 kuna**, te **118** povratnih stambenih kredita za koje su zaključeni ugovori o stambenom kreditu s Hrvatskom poštanskom bankom u vrijednosti od **20.818.057,55 kuna**.

S Hrvatskom poštanskom bankom stradalnici Domovinskog rata u 2013. godini zaključili su **58** ugovora o stambenom kreditu za kupnju stana u organiziranoj stambenoj izgradnji, a njih **114** zaključilo je ugovor o stambenom kreditu za kupnju stana u vlastitoj organizaciji, poboljšanje uvjeta stanovanja, dogradnju i nastavak izgradnje obiteljske kuće, razliku površine odnosno izgradnju obiteljske kuće.

U 2013. godini, od zaključenih **114** ugovora o stambenom kreditu isplaćeno je **112** povratnih stambenih kredita, a nisu isplaćena **dva** ugovora o stambenom kreditu zaključena u prosincu 2013. godine.

Potrebno je istaknuti da osobe kojima je dodijeljen stambeni kredit za kupnju stana u organiziranoj stambenoj izgradnji nisu dužne, sukladno odredbama Zakona i Uredbe, odmah pristupiti zaključivanju ugovora o stambenom kreditu s Hrvatskom poštanskom bankom, nego iste mogu biti u najmu, stoga se broj dodijeljenih stambenih kredita ne može podudarati s brojem zaključenih ugovora o stambenom kreditu za kupnju dodijeljenih stanova.

Tijekom izvještajnog razdoblja korisnici stambenih kredita u cijelosti su otplatili **46** stanova, od čega **10** prema odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (NN 43/92 - pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 48/93, 2/94, 44/94, 58/95, 103/95, 11/96, 11/97, 68/98 i 69/99), i to:

- jednokratnom uplatom – **šest** stanova,
- 100% popust – **dva** stana,
- prekid obročne otplate – **dva** stana,

U izvještajnom razdoblju zaključeno je **37** ugovora o kupoprodaji s pridržanim pravom vlasništva te su izdane **24** tabularne isprave i **13** brisovnih očitovanja.

Tijekom 2013. godine po osnovi uplata za obročnu otplatu ili uplata cijena stana kod jednokratne uplate ukupno je zaduženo **1.198.060,28 kuna**, a naplaćeno **1.063.410,69 kuna**, dok je stanje duga na dan 31. prosinca 2013. godine **134.649,59 kuna**.

U izvještajnom razdoblju, sukladno Zakonu o najmu stanova (NN 91/96) i Uredbi o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i dragovoljaca iz Domovinskog rata (NN 78/13) zaključeno je **39** novih ugovora o najmu stana, te je na temelju ranije sklopljenih ugovora o najmu ukupan broj stanova u najmu **462**.

Za iste, po ugovorima o najmu godišnje ukupno zaduženje po osnovi najamnine iznosilo je **1.188.693,77 kuna**, od čega je naplaćeno **605.327,51 kuna**, dok je stanje duga na dan 31. prosinca 2013. godine po osnovi mjesečnih najamnina iznosilo **583.366,26 kuna**.

Temeljem članka 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN 140/12) kojim se članak 39. stavak 1. mijenja, određeno je da se: *“Organizirana izgradnja provodi putem Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama, te će poslove izgradnje stanova u Programu stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata od 2013. godine obavljati Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama” (APN).*

Osigurana financijska sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu za dovršenje Programa su na poziciji APN-a. U prosincu 2012. godine potpisan je Sporazum o prijenosu investitorskih odnosno operativnih poslova između Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja i Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama.

ZAVRŠENE GRAĐEVINE I STANOVI PREDANI MINISTARSTVU BRANITELJA U 2013. GODINI

Stanovi

Ministarstvu branitelja je u 2013. godine predano 28 stanova izgrađenih u organiziranoj izgradnji na lokaciji u Dubrovniku, Mokošica.

U Programu stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata od početka programa 1997. godine do kraja 2013. godine Ministarstvu branitelja predano je 6189 stanova, a dovršenje i primopredaja 59 stanova u Zagrebu – Vrbani, predviđa se u 2014. godini. Stambeno-poslovna građevina je u visokom stupnju dovršenosti.

GRAĐEVINE U ORGANIZIRANOJ IZGRADNJI

Višestambene građevine

U organiziranoj izgradnji je 59 stanova na lokaciji Zagreb - Vrbani K7-1, dovršenost 99 %

Izvoditelj radova uveden je u posao 11. kolovoza 2011. godine, izvedeno je 99 % radova. U rujnu 2013. godine dobivena je uporabna dozvola za zgradu, a zbog vlastitih poteškoća i

financijskih problema izvoditelj radova *Tempo inženjering d.o.o.* nije bio u stanju u potpunosti dovršiti radove na zgradi u planiranim rokovima (rujan 2013. godine). Investitor poduzima sve aktivnosti kako bi se radovi dovršili i primopredaja stambeno poslovne zgrade na Vrbanima uredno obavila. u 2014. godini. Zgrada K 7-1 na Vrbanima zajednička je investicija s Gradom Zagrebom. Od ukupno 108 stanova, 59 stanova gradi se za Program stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata.

GRAĐEVINE U FAZI DOVOĐENJA U FUNKCIONALNO STANJE (SANACIJE)

Zgrade na kojima su obavljani radovi sanacije (otklanjanja nedostataka) u 2013. godini;

Crikvenica, 15 stanova, za sanaciju zgrade javnim nadmetanjem odabran je izvođač radova *Građevinarstvo vl. Mijo Stipić* koje je uvedeno u posao početkom kolovoza 2012. godine. Radovi na sanaciji (otklanjanju nedostatak) zgrade dovršeni 27. svibnja 2013. godine.

STAMBENE ZGRADE U PRIPREMI – ORGANIZIRANA IZGRADNJA

U pripremi je pet lokacija sa 140 stanova i to:

Dubrovnik – Mokošica - zgrada B	40 stanova	izdana potvrda glavnog projekta -preprojektiranje
Dubrovnik – Mokošica - zgrada C	45 stanova	izdana potvrda glavnog projekta -preprojektiranje
Ston	12 stanova	izdane konzervatorske smjernice
Biograd na moru (dvije zgrade 9+9)	18 stanova	izdane potvrde glavnog projekta
Kutina	25 stanova	<u>u tijeku projektiranje</u>
UKUPNO:	140 stanova	

Procjenjuje se da bi za izgradnju 115 stanova na gore navedenim lokacijama u Dubrovniku, Biogradu na moru i Stonu, a za koje su dobivene potrebne dozvole za izgradnju, trebalo osigurati 55.000.000,00 kuna. Nastavak realizacije Programa ovisi o osiguranim proračunskim sredstvima.

OSTALO

Prilagodbe (stana i prilaza do stana za kretanje kolicima)

U 2013. godini izvedena je prilagodba stana, odnosno prilagodba prilaza do zgrade na lokaciji u Slavonskom Brodu. Izvoditelj radova je bila tvrtka *Kožul d.o.o.* iz Slavonskog Broda. Radovi su dovršeni 30. listopada 2013. godine.

Etažiranje

U tijeku je izrada i provedba 18 elaborata etažiranja na već izgrađenim i useljenim lokacijama iz Programa organizirane izgradnje. Postupak etažiranja i provedbe elaborata u zemljišnim knjigama kontinuirano će se nastaviti i za preostale neuknjižene lokacije, kao i za novoizgrađene stambene građevine.

FINANCIJSKO PRAĆENJE REALIZACIJE PROGRAMA

Proračunska sredstva odobrena za 2013. godinu (aktivnost A 576202 Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata) iznosila su 8.999.301,86 kuna

Proračun za 2013. godinu iznosio je	8.999.301,86 kn
Uplata Grada Zagreba u 2013. Godini (lokacija Vrbani)	5.522.350,51 kn
	14.521.652,37 kn

Realizacija u 2013 godini iznosila je:	13.172.624,37 kn (90,71 %)
Nerealizirano:	1.349.028,00 kn (9,29%)
Proračun za 2014. godinu iznosi:	1.349.028,00 kn + sredstva
	Ministarstva branitelja od prodanih nekretnina

Proračunska sredstva u 2014. godini sa sredstvima Grada Zagreba po Sporazumu o sufinanciranju dostatna su za dovršenje započete izgradnji građevine na lokaciji u Zagrebu – Vrbani. U isto nisu uključene eventualne nepredvidive ovrhe ili naplate po sudskim sporovima na već izgrađenim i useljenim lokacijama iz Programa organizirane izgradnje.

Zgrada na Vrbanima u Zagrebu izvodi se kao zajednička investicija s Gradom, sukladno Ugovoru o suinvestitorstvu. Grad Zagreb je slijedom spomenutog Ugovora platio iskazane pripadajuće troškove izgradnje u 2013. godini u ukupnom iznosu 5.522.350,51 kuna (52,15 % investicije), a u 2014. godini predviđa se uplata preostalih financijskih sredstava od Grada Zagreba u iznosu od 400.000,00 kuna.

Za kontinuirani nastavak Programa i izgradnju 115 stanova na pripremljenim lokacijama u Dubrovniku - Mokošica zgrade B i C, lokaciji Biograd na moru i Ston za koje su izdane potrebne dozvole i pripremljena projektna dokumentacija potrebno je osigurati dodatnih 48.700.000,00 kuna u slijedećem dvogodišnjem razdoblju (Biograd na moru 7.000.000,00 kuna; Dubrovnik Mokošica - zgrada B 20.000.000,00 kuna; Dubrovnik Mokošica - zgrada C 22.000.000,00 kuna, Ston 6.000.000,00 kuna).

OSTALA PROBLEMATIKA

U siječnju, veljači i ožujku 2013. godine predstavnici Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, APN-a i Ministarstvo branitelja izvršili su pregled građevina radi utvrđivanja eventualnih nedostataka. Obišlo se osam lokacija sa 174 stana, a čija primopredaja je obavljena u razdoblju od 2010. do kraja 2012. godine.

Prilikom obilaska građevina procijenjeno je da je 63% stanova useljeno, 18% stanova se povremeno koristi, a 18% stanova je još uvijek neuseljeno. Nesporno je da je jedan od razloga pojave nedostataka na zgradama i stanovima činjenica da je dio stanova neuseljen ili se u njima boravi povremeno, a na što se u izvješćima i prije upozoravalo.

APN ulaže intenzivne napore da se svi uočeni nedostaci na građevinama otklone u garantnom roku od dvije godine od primopredaje građevine, jer se nedostaci koji se prijave nakon isteka garantnog roka više ne mogu otklanjati na teret izvođača radova (ukoliko se ne odnose na bitne zahtjeve za građevinu).

PROJEKT RJEŠAVANJA PRISTUPAČNOSTI OBJEKTIMA OSOBA S INVALIDITETOM

U Republici Hrvatskoj osigurani su zakonski preduvjeti za promicanje i poštivanje prava osoba s invaliditetom, kao i njihovu uključenost i stvaranje jednakih mogućnosti života u zajednici. Tako je člankom 12. Zakona o gradnji (NN 153/13) propisana obveza projektiranja i izgradnje građevina posebno vodeći računa o pristupačnosti i uporabi od strane osoba smanjene pokretljivosti uz istodobno propisane prekršajne odredbe za projektante, za one koji obavljaju nostrifikaciju i za izvođače ukoliko osobama s teškoćama u kretanju u propisanoj mjeri nije omogućen nesmetan pristup i kretanje u građevinama.

S obzirom na dobru suradnju države i nevladinog sektora u području pristupačnosti učinjeni su veliki pomaci, pa tako nema gradnje prometnica bez upuštanja rubnjaka, na brojnim se raskrižjima postavljaju semafori sa zvučnom signalizacijom i taktilnim poljima upozorenja za slijepe osobe, kao i zvučne i vizualne najave u vozilima javnoga prijevoza, te je omogućen prijevoz korisnika s psom vodičem slijepih osoba u svim sredstvima javnoga prijevoza i ulazak u sve građevine javne namjene čime se osigurava okruženje pristupačnih građevina, javnih površina, prijevoza, usluga i komunikacija.

U suradnji s udrugama osoba s invaliditetom ministarstvo nadležno za pitanja branitelja započelo je 2004. godine s provedbom Projekta rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom, kojim se nastoji podržati svaka inicijativa prilagodbe građevina, ustanova i javnih površina te unaprjeđenje njihove pristupačnosti kako bi se poboljšala kvaliteta života osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta i osigurala neovisnost njihova življenja u zajednici. Sufinanciranje projekata rješavanja pristupačnosti objekata osobama s invaliditetom sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske odobrava se jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje djeluju na području Republike Hrvatske i provode djelatnosti usmjerene potrebama zajednice, po podnošenju zahtjeva na javni poziv te nakon razmatranja od strane posebne radne skupine u koju su imenovani predstavnici udruga ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i civilnih udruga osoba s invaliditetom, a koja predlaže donošenje odluka o sufinanciranju i visini odobrenih sredstava.

Pored građevinskih objekata, u problem rješavanja pristupačnosti navedenim projektom uključeni su i ostali sadržaji koje koriste osobe s invaliditetom u svakodnevnom životu kao što su: prilagodba kupališta, gradskih bazena, stajališta, perona te parkirališnih mjesta, ugradnja taktilnih polja upozorenja te upuštanje rubnjaka.

U 2013. godini Ministarstvo je sufinanciralo **16** prilagodbi u 14 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i to u 10 gradova: Đurđevac, Dugo Selo, Vodice, Ivanec, Grubišno Polje, Rijeka, Bjelovar, Požega, Mali Lošinj i Osijek, tri županije: Zadarska, Karlovačka i Osječko-baranjska, te općini Suhopolje, u ukupnom iznosu od **1.500.000,00 kuna**.

SUFINANCIRANI PROJEKTI RJEŠAVANJA PRISTUPAČNOSTI OBJEKTIMA OSOBA S INVALIDITETOM TEMELJEM JAVNOG POZIVA U 2013. GODINI

Tablica 33.

	Podnositelj zahtjeva	Objekt	Prilagodba	ODOBRENI IZNOS
1.	Grad Đurđevac	palača Nothig-Lihtenberg; zgrada Gradske uprave, Porezne up., Ureda za graditeljstvo, Katastra, Matičnog ureda i dr.	nabava i ugradnja koso podizne sklopive platforme	30.000,00 kn

2.	Zadarska županija	OŠ Pakoštane	prenamjena sanitarnog čvora za osobe s invaliditetom	90.000,00 kn
3.		OŠ Benkovac	prenamjena sanitarnog čvora za osobe s invaliditetom	61.052,25 kn
4.	Grad Dugo Selo	zgrada gradske uprave	postavljanje kose rampe na ulazu u zgradu	30.000,00 kn
5.	Grad Vodice	plaža	wc za invalide	50.000,00 kn
6.	Općina Suhopolje	Zgrada doma (prostor Općine, kulturno-umjetničkog društva, Općinska knjižnica, čitaonica, banka)	pristupna rampa na ulazu	26.838,20 kn
7.	Grad Ivanec	Policijska postaja Ivanec	pristupna rampa na ulazu (vanjska, kosa)	35.000,00 kn
8.	Grad Grubišno Polje	"Poslovno-kulturni centar Otkos 10"-prenamjena u multinamjenski prostor (manji lokali, stranačke prostorije, prostor za mladež, HVIDR-a G.P., Atletski klub osoba s inv.)	dogradnja i rekonstrukcija tornja sa stubištem i liftom	300.000,00 kn
9.	Grad Rijeka	zgrada gradske uprave	prilagodba 1 WC-a osobama s invaliditetom	30.643,75 kn
10.	Grad Bjelovar	Bjelovarsko kazalište	izgradnja sanitarnog čvora i postavljanje 3 rampe za osobe s invaliditetom	55.000,00 kn
11.		Centar udruga Grada Bjelovara-35 udruga (nalazi se unutar poslovne zgrade)	izgradnja ulazne rampe i drvene rampa za povezivanje soba	60.000,00 kn
12.	Karlovačka županija	zgrada županijske uprave	montaža vanjskog dizala i prilagodba prostora kod ulaza u dizalo i osnovna prilagodba unutrašnjosti radi omogućavanja kretanja osoba s invaliditetom	200.000,00 kn
13.	Grad Požega	sportska dvorana Grabik	ugradnja pristupne rampe	16.000,00 kn
14.	Grad Mali Lošinj	Kino Vladimir Nazor	vertikalno podizna platforma	60.000,00 kn
15.	Osječko-baranjska županija	Opća županijska bolnica Našice	dogradnja dizala i 2 sanitarna čvorova za osobe s inv.	420.465,80 kn
16.	Grad Osijek	Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek - ogranak Retfala	izgradnja rampe	35.000,00 kn
			Ukupno:	1.500.000,00 kn

U 2013. godini izvršena je kontrola ispunjenja ugovornih obveza za 13 korisnika sredstava za sufinanciranje Projekta rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj kojima su sredstva odobrena u 2012. godini. U predmetu Grada Knina zatraženo je rješavanje ugovornih odnosa sudskim putem, Općina Antunovac i Grad Kutina su vratili isplaćena sredstva dok je preostalih 10 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izvršilo ugovorne obveze odnosno realiziralo projekt prilagodbe objekata.

IV. PRAVA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA

Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje ostvaruju pravo na invalidsku, obiteljsku i najnižu mirovinu te prava na naknadu plaće u vezi s pravima stečenim na temelju preostale radne sposobnosti.

U 2013. godini rashodi za mirovine i mirovinska primanja hrvatskih branitelja iznosili su **5.011.666.136,13 kuna**.

U 2013. godini mirovinu su koristila prosječno **72.152** korisnika, a naknadu plaće u vezi s korištenjem prava na profesionalnu rehabilitaciju koristila su prosječno mjesečno **tri** korisnika.

Prosječna mjesečna mirovina za 2013. godinu (umanjena za porez i prirez) iznosila je **5.377,55 kuna**.

Invalidska mirovina

Pravo na invalidsku mirovinu uređeno je odredbama članka 15. do 22. ZOPHBDR-a. Od ukupnog broja korisnika mirovine u 2013. godini invalidsku mirovinu primilo je prosječno **58.127** korisnika, što je za **0,30% manje** nego u 2012. godini (u kojoj je bilo 58.300 korisnika), a rashodi su iznosili **3.643.660.802,01 kuna**.

Prosječna, mjesečna, invalidska mirovina za 2013. godinu iznosila je **5.060,87 kuna** (umanjena za porez i prirez) i veća je za 1,99% od mirovine za 2012. godinu kada je iznosila 4.962,33 kuna (umanjena za porez i prirez). Mirovine su u 2013. godini bile veće u odnosu na mirovine iz 2012. godine zbog usklađivanja.

Obiteljska mirovina

Pravo na obiteljsku mirovinu uređeno je odredbama članka 24. do 30. ZOPHBDR-a. Od ukupnog broja korisnika u 2013. godini obiteljsku mirovinu primalo je prosječno **13.587** korisnika, što je za 14,6% više nego 2012. godini (u kojoj je bilo 11.856 korisnika), a rashodi za te mirovine iznosili su ukupno **1.118.553.690,22 kuna**.

Prosječna, mjesečna, obiteljska mirovina u 2013. godini iznosila je **6.827,59 kuna** (umanjena za porez i prirez) i manja je za 2,99% od mirovine za 2012. godinu kada je iznosila 7.038,13 kuna (umanjena za porez i prirez).

Na povećanje broja korisnika obiteljskih mirovina u 2013. godini utjecala je činjenica što su obiteljske mirovine ostvarene prema ZOMO-u iza korisnika mirovine, hrvatskog branitelja čiji uzrok smrti nije posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, praćene kao obiteljske mirovine ostvarene prema ZOMO-u, te su iz Baze podataka korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u preregistrirane u Bazu podataka korisnika mirovina ostvarenih prema ZOPHBDR-u. Ovo stoga što je mirovina branitelja od koje se određuje obiteljska mirovina ostvarena prema ZOPHBDR-u.

Dodatak uz mirovinu

Dodatak je određen na osnovi odredbe članka 77. ZOPHBDR-a iz 2001. godine, a odnosi se na korisnike mirovine za koje nije obavljeno prevođenje mirovine prema odredbi članka 152. ZOPHBDR-a iz 2005. godine jer se čeka završetak sudskog postupka.

Rashodi za dodatak uz invalidsku i obiteljsku mirovinu iznosili su **52.993,72 kune** za prosječno dva korisnika. Navedena svota ne odnosi se samo na dodatak, već i na razliku između isplaćene mirovine i pripadajuće prevedene mirovine. Naime, u 2012. godini bila su prosječno četiri korisnika dodatka uz mirovinu.

Najniža mirovina

Najniža mirovina uređena je odredbom članka 31. ZOPHBDR-a. Pravo na najnižu mirovinu prema članku 31. stavku 3. ZOPHBDR-a (branitelji bez mirovinskog staža ili nedovoljnog za ostvarivanje prava na mirovinu s navršenih 60 godina života (žena), odnosno s navršenih 65 godina života (muškarac) koristilo je prosječno, mjesečno **438** korisnika, a rashodi su iznosili **13.567.436,97 kuna**.

Prosječna, mjesečna, najniža mirovina za 2013. godinu iznosila je **2.425,20 kuna**.

Osim ovih korisnika, pravo na najnižu mirovinu, prema odredbi članka 31. stavka 1. ZOPHBDR-a koristila su prosječno, mjesečno **3.033** hrvatska branitelja iz Domovinskog rata kojima je mirovina priznata prema ZOPHBDR-u manja od najniže mirovine. Ovi korisnici nalaze se u ukupnom broju korisnika invalidskih mirovina hrvatskih branitelja.

Također je pravo na najnižu mirovinu u 2013. godini prosječno, mjesečno koristilo **22.970** hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, prema odredbi članka 31. stavka 2. ZOPHBDR-a, kojima je mirovina, priznata na osnovi Zakona o mirovinskom osiguranju ili Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju, manja od najniže mirovine hrvatskih branitelja. Ovi korisnici najniže mirovine ostvaruju samo dio mirovine prema ZOPHBDR-u koji se isplaćuje iz sredstava proračuna.

Naknada plaće u vezi s ostvarivanjem prava na profesionalnu rehabilitaciju i ostale naknade i troškovi (tjelesno oštećenje i doplatka za tuđu njegu i pomoć)

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju uređeno je odredbom članka 23. ZOPHBDR-a. Troškovi i naknada plaće u vezi s korištenjem prava na profesionalnu rehabilitaciju koju su tijekom 2013. godine koristila prosječno mjesečno tri korisnika iznosili su **296.235,38 kuna**.

Ostale naknade i troškovi (novčana naknada za tjelesno oštećenje i doplatka za tuđu njegu i pomoć) tijekom 2013. godine odnosili su se, odnosno koristila su prosječno **423** korisnika. Rashodi za ove namjene iznosili su **1.413.951,55 kuna**.

Mirovine pripadnika HVO i članova njihovih obitelji

U 2013. godini mirovinu je koristilo prosječno **6.901** korisnik kojima je mirovina priznata na osnovi Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, određena prema ZOPHBDR-u, i to **6.335** invalidskih mirovina, koje

su prosječno, mjesečno iznosile **2.789,37 kuna** (umanjene za porez i prirez) i **566** obiteljskih mirovina, koje su prosječno, mjesečno iznosile **3.131,85 kuna** (umanjene za porez i prirez).

U 2013. godini za ove korisnike isplaćeno je **234.121.026,28 kuna**. Od te svote 59.289,31 kuna isplaćeno je za neisplaćene invalidske mirovine za 2006. godinu.

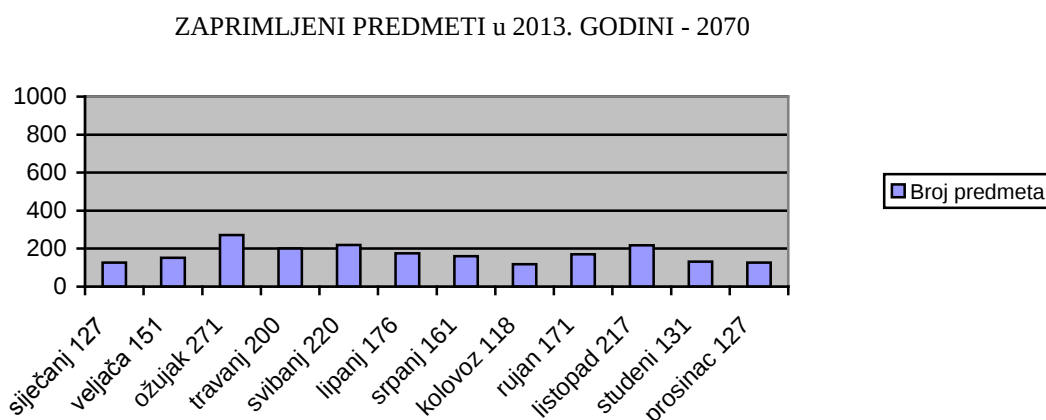
REVIZIJA OCJENE INVALIDNOSTI

U razdoblju od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2013. godine iz Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje zaprimljeno je **2.070** predmeta. Od toga broja zaprimljeno je **610** novih i **1.460** ponovno zaprimljenih predmeta. U 2013. godinu prenesen je 181 neriješen predmet iz prethodne godine. Prema tome na reviziji se u izvještajnom razdoblju na rješavanju nalazio ukupno **2.251** predmet.

U izvještajnom razdoblju Povjerenstvo je zaprimilo 149 predmeta obiteljskih mirovina. Iz 2012. godine ostalo je neriješeno 15 predmeta te se ukupno na rješavanju nalazilo 164 predmeta obiteljskih mirovina.

Pregled zaprimljenih predmeta po mjesecima prikazan je u grafikonu 1.

grafikon 1.

Rezultati revizije

U izvještajnom razdoblju Povjerenstvo je revidiralo **1.953** predmeta. Od ukupnog broja donesenih ocjena invalidnosti Povjerenstvo se nije suglasilo s ocjenama ovlaštenih vještaka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (postoji li opća ili profesionalna nesposobnost za rad) kod ukupno **11** predmeta. U **748** predmeta Povjerenstvo se nije suglasilo s uzrokom invalidnosti (precizno je utvrđeno u kojem su omjeru bolest, ranjavanje ili ozljeda posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske), a u **1.194** predmeta u potpunosti je suglasno s ocjenama ovlaštenih vještaka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (tablica 34. i grafikon 2.).

Za predmete u postupku ostvarivanja prava na obiteljsku mirovinu Povjerenstvo je donijelo ukupno **138 ocjena revizije**, 15 predmeta vraćeno je dopisom a 11 je ostalo neriješeno (od ukupno 164 predmeta na rješavanju). Povjerenstvo se suglasilo s rješenjem za 131 ocjenu revizije, a u sedam ocjena revizije Povjerenstvo se nije suglasilo s rješenjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Od 131 pozitivno revidiran predmet obiteljskih mirovina u 58 predmeta radi se o novim korisnicima, a u 73 predmeta radi se o promjeni korisnika.

Od ukupnog broja predmeta na rješavanju (164), bez dvaput, ili triput ponovno zaprimljenih predmeta, na rješavanju u izvještajnom razdoblju nalazio se 131 predmet smrtno stradalog hrvatskog branitelja. Od toga, u 27 slučajeva radilo se o bolesti kao uzroku smrti, u 64 slučajeva radi se o poginulom hrvatskom branitelju, zatim osam slučajeva nestalih hrvatskih branitelja i 32 slučaja suicida. Obiteljske mirovine ubrojene su u pripadajuću kategoriju prikazanu u tablici 34.

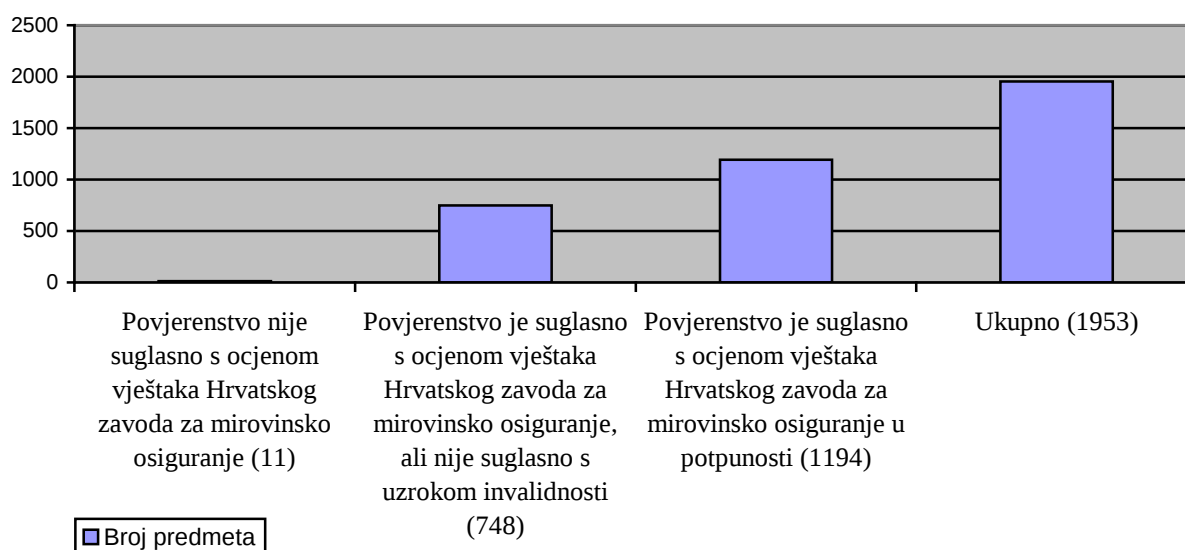
REZULTATI REVIZIJE

Tablica 34.

Povjerenstvo nije suglasno s ocjenom vještaka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	11	0,56%
Povjerenstvo je suglasno s ocjenom vještaka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, ali nije suglasno s uzrokom invalidnosti	748	38,30%
Povjerenstvo je suglasno s ocjenom vještaka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u potpunosti	1194	61,14%
Ukupno	1953	100%

grafikon 2.

REZULTATI REVIZIJE

Tijekom izvještajnog razdoblja uočeno je da postoji manji pad broja predmeta koji su dostavljeni na reviziju. Iz Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u 2013. godini Povjerenstvo je zaprimilo tek 216 predmeta manje nego u 2012. godini.

Ponovno zaprimljeni predmeti, oni koji su već vještačeni u Povjerenstvu (neki i više puta) nalaze se u postupku ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja radi pogoršanja stanja ili bolesti koje su posljedica sudionništva u Domovinskom ratu. Verifikacija pogoršanja može imati direktne materijalne posljedice (ocjena pogoršanja bolesti može se zatražiti po važećem ZOMO svakih šest mjeseci).

U postotku promijenjenih ocjena nema bitnih pomaka u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Ocjena radi li se o profesionalnoj ili o općoj radnoj nesposobnosti promijenjena je u 0,56% (11 slučajeva) i to temeljem pregleda u Povjerenstvu.

Uzrok invalidnosti promijenjen je u 748 predmeta (38,30%), a u 2012. godini taj postotak iznosio je 38,05% (833 predmeta). Unutar toga broja nalazi se i 38 predmeta (5,08%) u kojima je ustanovljeno da uzrok invalidnosti nije posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu.

Vještačen je 131 predmet obiteljskih mirovina. U 73 predmeta radi se o promjeni korisnika, a 58 su nove obiteljske mirovine. Od broja 131 su: 64 slučaja poginulog hrvatskog branitelja; sedam slučajeva nestalih; jedan identificiran; u 27 slučajeva uzrok smrti bila je bolest koja je posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu, a u 32 slučaja uzrok smrti bio je suicid (nešto više od polovine broja suicida počinjeni su nakon 2010. godine, a ostali ranijih godina).

U odnosu na ranija izvještajna razdoblja nema značajnijih odstupanja u pojavnosti dijagnoza po MKB klasifikaciji. Najčešći uzrok invalidnosti je PTSP.

Povjerenstvo se i nadalje susreće s različitim tumačenjima statusa branitelja i HRVI-a. Postoji nekoliko slučajeva zatočenih civila koji su stekli status HRVI-a, a nemaju status branitelja. Nekoliko takvih slučajeva je na sudu. Povjerenstvo postupa po principu da mirovinu po ZOPHBDR-u mogu ostvariti samo osobe koje imaju status branitelja (ovi slučajevi ne odnose se na osobe iz glave I, članka 5. točke 3. ZOPHBDR-a).

U izvještajnom razdoblju znatno se povećao broj predmeta zaprimljenih iz Ureda za kontrolu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. U tim se predmetima povodom prijave nepoznate osobe traži ponovno preispitivanje donesene ocjene invalidnosti i navoda iz prijave. U 2013. godini zaprimljen je 81 predmet (u ranijim razdobljima od 2005. – 2009. godine zaprimljeno je šest predmeta, 2010. godine pet predmeta, 2011. godine osam predmeta i u 2012. godini 32 predmeta).

Također dostavljen je veći broj predmeta koji nisu bili revidirani u Povjerenstvu jer je za iste po tada važećem ZOPHBDR-u protekao rok, a traži se provjera postupka vještačenja vještaka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U obje grupe predmeta Povjerenstvo je u svojoj nadležnosti provjeravalo podatke o sudjelovanju, ratnom putu, okolnostima stradavanja, statusu HRVI-a (poglavito nalaz Drugostupanjskog liječničkog povjerenstva), statusu hrvatskog branitelja i zatočenika te izvršilo provjeru vjerodostojnosti medicinske dokumentacije u protokolima zdravstvenih ustanova.

U predmetima u kojima je izražena sumnja u regularnost zatražena je revizija HRVI-a i preko Sektora za upravno-pravne poslove Ministarstva branitelja te su obaviještena nadležna tijela. Taj postupak je mukotrpan, ali ga treba podržati jer smo ipak u nekoliko slučajeva dokazali nepravilnosti. Iz svoje nadležnosti Povjerenstvo radi na promicanju cjelokupnog procesa provjere anonimnih prijava.

UGOVOR IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE O SURADNJI NA PODRUČJU PRAVA STRADALNIKA RATA U BOSNI I HERCEGOVINI KOJI SU BILI PRIPADNICI HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI (NN 99/06)

Zaprimljeni predmeti

U razdoblju od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2013. godine iz Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje zaprimljena su 33 predmeta koji se nalaze u postupku ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja po Ugovoru između Republike Hrvatske i BiH. Od toga broja zaprimljeno je devet novih i 24 ponovno zaprimljena predmeta. U 2013. godinu preneseno je osam neriješenih predmeta iz prethodne, 2012. godine.

Prema tome na reviziji se u izvještajnom razdoblju nalazio na rješavanju ukupno **41** predmet pripadnika Hrvatskog vijeća obrane.

Rezultati revizije

U izvještajnom razdoblju Povjerenstvo je donijelo revizijske ocjene za **23** predmeta. Od ukupnog broja donesenih ocjena invalidnosti, odnosno o tome postoji li opća ili profesionalna radna nesposobnost, Povjerenstvo je u potpunosti bilo suglasno s ocjenama ovlaštenih vještaka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u **18** predmeta, dok se kod **pet** predmeta Povjerenstvo nije suglasilo s uzrokom invalidnosti (precizno je utvrđeno u kojem su omjeru ranjavanje i zatočeništvo u svezi sa odredbom članka 1. stavka 1. točke 7. Ugovora, odnosno koji uzroci nisu predmet ocjene sukladno članku 1. stavku 1. točke 7. Ugovora).

Povjerenstvo je revidiralo ukupno dva predmeta obiteljskih mirovina smrtno stradalih pripadnika HVO-a i u oba slučaja se suglasilo s rješenjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Obiteljske mirovine ubrojene su u pripadajuću kategoriju prikazanu u tablici 35.

REZULTATI REVIZIJE

Tablica 35.

Povjerenstvo nije suglasno s ocjenom vještaka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	0	0,00%
Povjerenstvo je suglasno s ocjenom vještaka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, ali nije suglasno s uzrokom invalidnosti	5	21,74%
Povjerenstvo je suglasno s ocjenom vještaka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u potpunosti	18	78,26%
Ukupno	23	100%

V. PRAVA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Prema odredbi članka 11., a u vezi s člankom 9. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN broj 174/04, 92/05, 02/07, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 33/13 i 148/13 – nastavno: Zakon o braniteljima) hrvatski branitelji iz Domovinskog rata pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja tijekom 2013. godine ostvarivali su u skladu sa Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 150/08, 94/09, 153/09, 71/10, 139/10, 49/11, 22/12, 57/12, Odluka Ustavnog suda 90/12, 123/12 i 144/12) čije je važenje prestalo s 30. lipnja 2013. godine i Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13 i 137/13) koji je na snazi od 1. srpnja 2013. godine i propisima donesenim na temelju tih Zakona. Hrvatski

branitelji iz Domovinskog rata prava iz sustava obveznog zdravstvenog osiguranja ostvaruju na način, pod uvjetima i u opsegu koji je propisan u oba Zakona i općim aktima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Stoga će prikaz ostvarivanja tih prava biti prikazan pozivom na odredbe Zakona jer se suštinski nisu mijenjale.

Priznavanje statusa osiguranika iz obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata

Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji status osiguranika Zavoda nisu stekli prema drugoj osnovi osiguranja (primjerice: radni odnos, samostalna djelatnost), status u obveznom zdravstvenom osiguranju priznat im je na temelju njihovog statusa hrvatskog branitelja (članak 7. stavak 1. točka 19. Zakona). U izvještajnom razdoblju status osiguranika Zavoda po osnovi statusa hrvatskog branitelja ostvarivalo je **15.369** osoba na kraju siječnja 2013. godine, odnosno **14.949** osoba na kraju prosinca 2013. godine.

Za navedenu skupinu osiguranika prema odredbi članka 82. Zakona, Republika Hrvatska osigurava sredstva u državnom proračunu za pokrivanje troškova njihove zdravstvene zaštite u okviru prava obveznog zdravstvenog osiguranja.

Ostvarivanje zdravstvene zaštite

Kao što je uvodno rečeno, hrvatski branitelji pravo na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja ostvaruju sukladno odredbama Zakona i provedbenih propisa Zavoda donesenih na temelju Zakona. Dakle, oni tu zdravstvenu zaštitu i druga prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, zavisno od svog statusa osigurane osobe Zavoda, ostvaruju kao i sve druge osigurane osobe Zavoda. Drugim riječima, kad je riječ o zdravstvenoj zaštiti iz članka 18. Zakona (primarna, specijalističko-konzilijarna, bolnička, lijekovi s Osnovne i Dopunske liste lijekova Zavoda, dentalna pomagala utvrđena osnovnom i dodatnom listom ortopedskih i drugih pomagala Zavoda, korištenje zdravstvene zaštite u drugim državama članicama Europske unije i trećim državama), oni tu zaštitu ostvaruju, što se tiče oblika, vrste i standarda te zdravstvene zaštite, pod jednakim uvjetima i u istom opsegu kao i druge osigurane osobe Zavoda.

Pravo na bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom

Pravo na bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom HRVI i hrvatski branitelji ostvaruju, zajedno s ostalim osiguranim osobama Zavoda, prema odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom i fizikalnom terapijom u kući (NN 26/96 do 46/07 – pročišćeni tekst, 64/08, 91/09 i 118/09, nastavno: Pravilnik). Tim se Pravilnikom utvrđuju bolesti, bolesna stanja i posljedice ozljeda na osnovi kojih osigurana osoba Zavoda ostvaruje pravo na bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom, te uvjeti i način ostvarivanja tog liječenja. Riječ je o bolničkoj medicinskoj rehabilitaciji koja se provodi u izričito pobrojanim slučajevima i koja je vremenski ograničenog trajanja.

Radi provođenja početne bolničke medicinske rehabilitacije osiguranoj osobi odobrava se boravak u ugovornoj specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju, u pravilu, u trajanju od 21 dan.

Iznimno, na prijedlog odjelnog doktora ugovorne specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju, liječničko povjerenstvo Zavoda može osiguranoj osobi odobriti produljenje boravka u specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju radi provođenja početne bolničke medicinske rehabilitacije.

Radi provođenja održavajuće bolničke medicinske rehabilitacije kod kroničnih bolesti i stanja osiguranoj osobi odobrava se boravak u ugovornoj specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju u trajanju do najduže 21 dan.

Osigurana osoba može samo jedanput u istoj kalendarskoj godini ostvariti pravo na održavajuću bolničku medicinsku rehabilitaciju zbog iste bolesti.

Pravo na bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom i fizikalnom terapijom u kući HRVI i hrvatskih branitelja u izvještajnoj 2013. godini, sukladno navedenom Pravilniku, ostvarili su u **4.253** slučaja. Ukupni iznos troškova za navedeno liječenje iznosi **1.574.204,54 kune**. Od toga je 1.139.146,16 kuna podmireno na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, 412.731,38 kuna na teret dopunskog zdravstvenog osiguranja, a sudjelovanje osiguranih osoba u troškovima navedenog liječenja iznosi 22.327,10 kuna.

Pravo na ortopedska i druga pomagala

Pravo na ortopedska i druga pomagala hrvatski branitelji ostvarili su u 2013. godini prema odredbama Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima (NN 7/12, 14/12, 23/12, 25/12, 45/12, 69/12, 85/12, 92/12, 119/12, 147/12, 21/13, 38/13, 93/13, 119/13, 125/13, 129/13, 136/13, 141/13), odnosno Pravilnika o dentalnoj zdravstvenoj zaštiti iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 38/13, 49/13, 93/13, 103/13 i 129/13) i novom Pravilniku o dentalnoj zdravstvenoj zaštiti iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 146/13 i 160/13).

U dentalno-protetskoj zaštiti (specijalistika) realizirano je 36 zahtjeva, za što je isplaćeno **60.650,72 kuna**, u primarnoj zdravstvenoj zaštiti ukupno 321 zahtjev; a za pravo na ortopedska i druga pomagala realizirano je ukupno 2.300 zahtjeva, za što je isplaćeno ukupno **2.141.002,41 kuna**.

Pravo hrvatskih branitelja na novčanu naknadu zbog privremene nesposobnosti za rad

Prema odredbi članka 41. stavka 2., a u vezi s člankom 39. točkom 9. Zakona, hrvatski branitelji naknadu plaće zbog privremene nesposobnosti za rad, koja je prema ocjeni izabranog doktora posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu, ostvaruju od prvog dana na teret sredstava Državnog proračuna, tj. za sve vrijeme trajanja toga bolovanja. Naknadu plaće prema članku 55. stavku 2. točki 1. Zakona ostvaruju u visini 100% od osnovice za naknadu. Pravo na tu naknadu u 2013. godini ostvarila su ukupno **573** hrvatska branitelja u ukupnom iznosu od **14.545.254,82 kune**.

PREDNOST PRI SMJEŠTAJU U UMIROVLJENIČKE DOMOVE

Roditelji, udovica ili udovac smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata, ovisno o stupnju tjelesnog oštećenja, imaju prednost pri smještaju u umirovljeničke domove sukladno članku 102. Zakona.

U nastavku je pregled s brojem korisnika koji su temeljem Zakona ostvarili prednost pri smještaju u državne domove socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe, nedržavne županijske domove socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe, kojih je osnivač jedinica područne (regionalne) samouprave uključujući Grad Zagreb, te domove socijalne skrbi za psihički bolesne odrasle osobe kojih je osnivač Republika Hrvatska.

Tablica 36.

BROJ KORISNIKA KOJI SU TEMELJEM ZAKONA OSTVARILI PREDNOST PRI SMJEŠTAJU U DRŽAVNE DOMOVE SOCIJALNE SKRBI ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE, NEDRŽAVNE ŽUPANIJSKE DOMOVE SOCIJALNE SKRBI ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE I DRŽAVNE DOMOVE SOCIJALNE SKRBI ZA PSIHIČKI BOLESNE ODRASLE OSOBE (UKUPNO)
stanje 31.12.2013.

Broj korisnika - roditelja, udovica i udovaca hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata (HBDR) i hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine (HRVI)

OPIS	Broj korisnika 31.12.2013.	Od toga smještenih	
		od 1.1. do 31.12.2013.	od 1.7. do 31.12.2013.
1. Roditelj, udovica, udovac HBDR (1.1. do 1.4.)	125	9	12
1.1. poginuloga branitelja	103	7	11
1.2. umrloga branitelja	21	2	1
1.3. zatočenoga branitelja	-	-	-
1.4. nestaloga branitelja	1	-	-
2. HRVI	54	15	9
Ukupno (1. + 2.)	179	24	21

Tablica 37.

BROJ KORISNIKA KOJI SU TEMELJEM ZAKONA OSTVARILI PREDNOST PRI SMJEŠTAJU U DRŽAVNE DOMOVE SOCIJALNE SKRBI ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE I NEDRŽAVNE ŽUPANIJSKE DOMOVE SOCIJALNE SKRBI ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE
stanje 31.12.2013.

Broj korisnika - roditelja, udovica i udovaca hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata (HBDR) i hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine (HRVI)

OPIS	Broj korisnika 31.12.2013.	Od toga smještenih	
		od 1.1. do 31.12.2013.	od 1.7. do 31.12.2013.
1. Roditelj, udovica, udovac HBDR (1.1. do 1.4.)	122	9	12
1.1. poginuloga branitelja	101	7	11
1.2. umrloga branitelja	21	2	1
1.3. zatočenoga branitelja	-	-	-
1.4. nestaloga branitelja	-	-	-
2. HRVI	29	11	5
Ukupno (1. + 2.)	151	20	17

Tablica 38.

BROJ KORISNIKA KOJI SU TEMELJEM ZAKONA OSTVARILI PREDNOST PRI SMJEŠTAJU U
DRŽAVNE DOMOVE SOCIJALNE SKRBI ZA PSIHIČKI BOLESNE ODRASLE OSOBE
stanje 31.12.2013.

Broj korisnika - roditelja, udovica i udovaca hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata (HBDR) i hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine (HRVI)

OPIS	Broj korisnika 31.12.2013.	Od toga smještenih	
		od 1.1. do 31.12.2013..	od 1.7. do 31.12.2013.
1. Roditelj, udovica, udovac HBDR (1.1. do 1.4.)	3	-	-
1.1. poginuloga branitelja	2	-	-
1.2. umrloga branitelja	-	-	-
1.3. zatočenoga branitelja	-	-	-
1.4. nestaloga branitelja	1	-	-
2. HRVI	25	4	4
Ukupno (1. + 2.)	28	4	4

IZVOR: Podaci domova socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe kojih je osnivač jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno županija uključujući Grad Zagreb i domova socijalne skrbi za psihički bolesne odrasle osobe kojih je osnivač Republika Hrvatska.

ZNAK : - nema pojave

VI. UPIS U OBRAZOVNE USTANOVE I FINANCIRANJE TROŠKOVA PRIPREMNIH TEČAJEVA ZA UPIS NA VISOKA UČILIŠTA

Odlukom Ustavnog suda od 20. prosinca 2006. godine (NN 2/07) ukinut je članak 53. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, na temelju kojeg su kandidati - djeca smrtno stradalog hrvatskog branitelja, djeca zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i djeca HRVI iz Domovinskog rata, hrvatski branitelji, dragovoljci i djeca dragovoljaca iz Domovinskog rata ostvarivali prednost pri upisu u srednje škole te visoka učilišta.

Sukladno *Sporazumu o poticajnim mjerama za upis u ustanove visokog obrazovanja* koji su 27. ožujka 2007. godine potpisali Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Rektorski zbor, sveučilišta su u okviru akademske samouprave sama mogla donijeti poticajne mjere za upis kandidata iz predmetne kategorije, koji su zbog težine posljedica rata dovedeni u neravnopravni položaj s ostalim kandidatima u pogledu pristupa visokom obrazovanju.

Kod upisa na visoka učilišta u akademskoj godini 2013./2014., u skladu s navedenim *Sporazumom*, prednost pri upisu, pod uvjetom da prijeđu razredbeni prag, mogli su ostvariti hrvatski branitelji iz Domovinskoga rata, hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskoga rata, djeca smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih branitelja i djeca stopostotnih hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskoga rata prve skupine. Navedenim kategorijama kandidata bio je omogućen upis na studijske programe, bez obzira na položaj na rang-listi, ukoliko polože sve ispite koji su obvezan uvjet za upis na pojedine studijske programe, prijeđu bodovni prag tamo gdje je postavljen te, tamo gdje je to potrebno, zadovolje preduvjet i polože dodatne provjere posebnih znanja, vještina i sposobnosti koje propisuje visoko učilište.

Prema podacima Središnjeg prijavnog ureda pri Agenciji za znanost i visoko obrazovanje prednost pri upisu u visoka učilišta na prvu godinu preddiplomskih sveučilišnih, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih i stručnih studija, a sukladno Sukladno *Sporazumu o poticajnim mjerama za upis u ustanove visokog obrazovanja akademskoj godini 2013./2014* ostvarile su **183** osobe.

PREGLED BROJA KORISNIKA PREDNOSTI PRI UPISU NA VISOKA UČILIŠTA

Tablica 39.

VISOKO OBRAZOVNA USTANOVA	HRVATSKI BRANITELJI, DJECA SMRTNO STRADALIH BRANITELJA, HRVI
Medijsko sveučilište u Koprivnici	1
Međimursko veleučilište u Čakovcu	4
Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku	54
Sveučilište u Rijeci	9
Sveučilište u Splitu	16
Sveučilište u Zadru	2
Sveučilište u Zagrebu	69
Tehničko veleučilište u Zagrebu	5
Veleučilište „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru	3
Veleučilište „Nikola Tesla“ u Gospiću	3
Veleučilište u Požegi	1
Veleučilište u Rijeci	2
Veleučilište Velika Gorica	1
Veleučilište VERN	4
Visoka škola za odnose s javnošću i studij medija „Kairos“	2
Zdravstveno veleučilište u Zagrebu	7
UKUPNO	183

FINANCIRANJE TROŠKOVA PRIPREMNIH TEČAJEVA ZA UPIS NA VISOKA UČILIŠTA

U izvještajnom razdoblju donesena je *Odluka o sufinanciranju pripremni tečajeva za polaganje ispita državne mature i upisa na studijske programe u školskoj godini 2013./2014.* (Klasa: 602-01/13-0001/8, Urbroj: 522-03/1-1-13-1 od 22. travnja 2013. godine), temeljem koje je bio raspisan javni poziv 3. svibnja 2013. godine, a na koji je pristigao 41 zahtjev. Pravo na sufinanciranje troškova pripremnog tečaja za polaganje ispita državne mature i upis na studijske programe u akademskoj godini 2013./2014., odnosno pravo na povrat sredstava ostvarila su 4 djeteta smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, 18 djece dragovoljaca iz Domovinskog rata te 19 djece HRVI iz Domovinskog rata u ukupnom iznosu od 58.208,50 kuna.

FINANCIRANJE TROŠKOVA PRIPREMNIH TEČAJEVA ZA UPIS NA VISOKA UČILIŠTA

Tablica 40.

Broj djece koja su ostvarila pravo na povrat troškova pripremni tečajeva u 2013. godini				
Djeca smrtno stradalih hrvatskih branitelja	Djeca zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja	Djeca HRVI-a	Djeca dragovoljaca	UKUPAN IZNOS
4	0	19	18	58.208,00

Izvor podataka: Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

PRAVO NA BESPLATNE UDŽBENIKE

Člankom 57. Zakona propisano je pravo na besplatne udžbenike za djecu smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i njihovu djecu i hrvatske branitelje iz Domovinskog rata za potrebe redovitog ili izvanrednog školovanja u osnovnim i srednjim školama, te na visokim učilištima. Do stupanja na snagu *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji* (NN 148/13), navedene kategorije korisnika su pravo ostvarivale pod uvjetom da to pravo ne mogu ostvariti po drugim propisima i ako im redoviti prihodi mjesečno po članu kućanstva ne prelaze dvostruki iznos cenzusa redovitih novčanih prihoda iz članka 88. stavka 1. točke 8. Zakona, a sukladno *Pravilniku o dodjeli besplatnih udžbenika* (NN 43/05, 19/10) bili su utvrđeni i drugi uvjeti i mjerila za ostvarivanje prava.

Korisnici koji pohađaju osnovnu školu, pravo na besplatne udžbenike mogli su ostvariti kroz novčane naknade u iznosu prosječne cijene kompleta obveznih udžbenika za svaki razred pojedinačno, korisnici koji pohađaju srednju školu kroz novčane naknade u iznosu prosječne cijene kompleta obveznih udžbenika jedinstvene za sve razrede i sve srednje škole, a redoviti ili izvanredni studenti na visokim učilištima kroz novčane naknade u iznosu prosječne cijene kompleta obveznih udžbenika jedinstvene za sve razrede i sve srednje škole, uvećane za 20%. Sukladno Pravilniku, prosječne cijene kompleta obveznih udžbenika za osnovnu i srednje škole utvrdilo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Sukladno njihovom izračunu, iznosi prosječnih cijena za školskoj godini 2013./2014. bili su jednaki iznosima u prethodnoj školskoj godini.

Sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, pravo na besplatne udžbenike ostalo je propisano za iste kategorije korisnika pod uvjetom da to pravo ne mogu ostvariti po drugim propisima i ako ispunjavaju prihodovni cenzus i druge uvjete predviđene pravilnikom koji će donijeti ministar obrazovanja u suradnji s ministrom branitelja. Postupak za ostvarivanje prava provodit će se sukladno uvjetima i načinu utvrđenim novim pravilnikom, a iznos sredstava potrebnih za kupnju udžbenika osiguravat će ministarstvo nadležno za obrazovanje.

U izvještajnom razdoblju isplaćivale su se naknade korisnicima na visokim učilištima za akademsku godinu 2012./2013. te za korisnike u osnovnoj i srednjoj školi za školsku godinu 2013./2014. U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. godine naknada za besplatne udžbenike isplaćena je za **17.377** djece odnosno za 8.352 učenika na školovanju u osnovnoj školi, 7.316 učenika na školovanju u srednjim školama i 1.670 studenta (za školsku/akademsku godinu 2012./2013.) kao i za 39 djece mirnodopskih vojnih invalida, za što je isplaćeno ukupno **24.121.567,10 kuna**.

BROJ UČENIKA I STUDENATA KOJI SU OSTVARILI PRAVO NA BESPLATNE ŠKOLSKE UDŽBENIKE U 2013. GODINI

Tablica 41.

	BROJ KORISNIKA	IZNOS
OSNOVNA ŠKOLA	8.352	9.755.763,29
SREDNJA ŠKOLA	7.316	11.246.679,66
VISOKA UČILIŠTA	1.670	3.081.283,60
MVI	39	37.840,55
UKUPNO	17.377	24.121.567,10

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji i Sektor za proračun, financije, isplate trajnih prava, informatizaciju

VII. REGISTAR HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN 140/12) omogućena je javna objava popisa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Dana 18. prosinca 2012. godine stupio je na snagu Pravilnik o Registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (objavljen u Narodnim novinama, broj: 141/12).

Pravilnikom je uređen način prikupljanja, vođenja i ažuriranja podataka u Registru hrvatskih branitelja, a osobito tehnički, sigurnosni i organizacijski uvjeti za objavu i javno pretraživanje popisa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iz Registra branitelja.

Registar branitelja iz Domovinskog rata sastoji se od općeg dijela, posebnog dijela te pomoćnih podataka. Javno dostupan u elektroničkom obliku objavljen je popis hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iz Registra branitelja, sa slijedećim podacima: ime, ime jednog roditelja, prezime, godina rođenja i mjesto rođenja, ukupan broj dana sudjelovanja u Domovinskom ratu, pripadnost borbenom ili neborbenom sektoru prikazanu po broju dana i pripadnost Ministarstvu unutarnjih poslova ili Ministarstvu obrane. Sukladno Pravilniku, Ministarstvo će učiniti javno dostupnim u elektroničkom obliku i podatke iz posebnog dijela Registra branitelja na temelju pisane privole hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, pisanog zahtjeva nasljednika smrtno stradaloga ili umrloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, odnosno na osnovi pisanog zahtjeva članova uže obitelji zatočenog ili nestaloga hrvatskoga branitelja iz Domovinskog rata uz deklasifikaciju podataka iz Pravilnika od strane vlasnika podataka.

Na dan 31. prosinca 2013. godine u Registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata nalazilo se **503.112** hrvatskih branitelja.

HRVATSKI BRANITELJI RASPOREĐENI PREMA SEKTORU

Tablica 42.

R.Br.	Sektor	Broj hrvatskih branitelja
1.	Samo borbeni sektor	441.649
2.	Samo neborbeni sektor	18.183
3.	Borbeni i neborbeni sektor	43.280
SVEUKUPNO		503.112

HRVATSKI BRANITELJI RASPOREĐENI PREMA IZDAVATELJU POTVRDE O SUDJELOVANJU U OBRANI SUVERENITETA REPUBLIKE HRVATSKE

Tablica 43.

R.Br.	Izdao potvrdu	Broj hrvatskih branitelja
1.	MORH	434.834
2.	MUP	40.260
3.	MORH i MUP	28.018
SVEUKUPNO		503.112

BROJ BRANITELJA PO PRVOM ULASKU U HV/MUP

Tablica 44.

1990.	26.016	5,17
1991.	245.333	48,77
1992.	88.312	17,55
1993.	49.175	9,77
1994.	29.328	5,83
1995.	60.368	12,00
1996.	4.580	0,91
SVEUKUPNO	503.112	100,00 %

BRANITELJI PREMA DUŽINI SUDJELOVANJA U DOMOVINSKOM RATU

Tablica 45.

BROJ DANA SUDJELOVANJA U DOMOVINSKOM RATU	MUŠKARCI	ŽENE	Ukupno branitelja
JEDAN DAN	307	5	312
DVA DANA	904	12	916
TRI DANA	503	1	504
ČETIRI DANA	500	4	504
5 DANA	790	11	801
6 DANA	1.518	8	1.526
7 DANA	1.734	19	1.753
8 DANA	1.597	25	1.622
9 DANA	1.157	16	1.173
10 DANA	981	16	997
11-15 DANA	6.419	87	6.506
16-20 DANA	8.980	74	9.054
21-30 DANA	13.805	199	14.004

31 DAN DO 2 MJESECA	33.919	641	34.560
OD 2 DO 3 MJESECA	27.511	708	28.219
OD 3 DO 4 MJESECA	24.170	610	24.780
OD 4 DO 5 MJESECI	25.857	838	26.695
OD 5 DO 6 MJESECI	27.295	628	27.923
OD 6 DO 7 MJESECI	21.297	1.090	22.387
OD 7 DO 8 MJESECI	18.247	609	18.856
OD 8 DO 9 MJESECI	17.355	602	17.957
OD 9 DO 10 MJESECI	15.696	504	16.200
OD 10 DO 11 MJESECI	14.534	541	15.075
OD 11 DO 12 MJESECI	14.098	538	14.636
OD 1 DO 2 GODINE	75.684	5.321	81.005
OD 2 DO 3 GODINE	35.670	3.258	38.928
OD 3 DO 4 GODINE	28.354	2.636	30.990
OD 4 DO 5 GODINA	37.708	2.676	40.384
VIŠE OD 5 GODINA	23.309	1.536	24.845
UKUPNO	479.899	23.213	503.112

DODJELA DIONICA

Od 1. siječnja do 30. rujna 2013. godine dodjelu dionica bez naplate HRVI iz Domovinskog rata i članovima obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata obavljala je Agencija za upravljanje državnom imovinom (dalje u tekstu: Agencija) sukladno članku 14. stavku 6. alineji 3. i članku 51. stavku 1. Zakona o upravljanju državnom imovinom (NN 145/10 i 70/12) te članku 56. stavku 2. Uredbe o prodaji dionica i poslovnih udjela u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske, zavoda i drugih pravnih osoba čiji je osnivač Republika Hrvatska (NN 64/11).

Od 1. listopada 2013. godine dodjelu dionica bez naplate HRVI i članovima obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata obavlja Centar za restrukturiranje i prodaju (dalje: CERP) sukladno Zakonu o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (NN 94/13). CERP svoju obvezu provodi

sukladno članku 28. stavku 9. alineji 2. i članku 67. Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike.

Od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. godine Agencija i CERP izdali su **1.268** rješenja o dodjeli dionica bez naplate HRVI i članovima obitelji smrtnog stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata u ukupnoj nominalnoj vrijedosti od **28.232.700,00 kuna**.

U navedenom razdoblju zaprimljene su 874 zamolbe za dodjelu dionica bez naplate HRVI i članovima obitelji smrtnog stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za koje je potrebno dodijeliti dionice ili udjele iz portfelja Republike Hrvatske.

Na dan 31. prosinca 2013. godine nije riješeno ukupno 9.200 zahtjeva za dodjelu dionica.

VIII. ZAPOŠLJAVANJE HRVATSKIH BRANITELJA

PREDNOST PRI ZAPOŠLJAVANJU

Člankom 35. stavkom 1. Zakona, propisano je da su tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti, tijela državne vlasti i druga državna tijela, upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: tijela javne uprave), obvezna prilikom zapošljavanja na neodređeno vrijeme službenika i namještenika temeljem javnog natječaja i prilikom zapošljavanja na određeno vrijeme temeljem oglasa, dati prednost pod jednakim uvjetima nezaposlenom i to sljedećim redoslijedom: djetetu smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja i djetetu smrtno stradaloga, zatočenoga i nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi, HRVI iz Domovinskog rata, članu obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, dragovoljcu iz Domovinskog rata te hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata.

Nadalje člankom 35. stavkom 3. Zakona propisano je da su i javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima (u daljnjem tekstu: pravne osobe), koje su prilikom zapošljavanja obvezne raspisati javni natječaj ili oglas temeljem zakona, drugog propisa ili kolektivnog ugovora, obvezne prilikom tog zapošljavanja dati prednost osobi iz stavka 1. toga članka, po utvrđenom redoslijedu iz stavka 1. toga članka, ukoliko ispunjava uvjete propisane tim člankom Zakona, te uvjete iz javnog natječaja odnosno oglasa.

Inspektori rada za radne odnose Državnog inspektorata, koji je prestao s radom i čije je poslove u području inspekcije rada i zaštite na radu preuzelo Ministarstvo rada i mirovinskog sustava od 1. siječnja 2014. godine, u 2013. godini zaprimili su ukupno **138** zahtjeva za provođenje nadzora u svezi moguće povrede prava prednosti pri zapošljavanju osoba iz članka 35. stavka 1. Zakona, od kojih je u 16 slučajeva utvrđena povreda prava prednosti pri zapošljavanju (zahtjevi su usvojeni), pet zahtjeva dostavljeno je na nadležno postupanje

nadležnom inspekcijskom tijelu, 87 zahtjeva riješeno je kao neosnovano (zahtjevi su odbijeni), po 14 zahtjeva postupak je obustavljen, dok su po 16 zahtjeva postupci u tijeku.

Zbog povrede prava prednosti pri zapošljavanju osobama iz članka 35. stavka 1. Zakona, nadležnim prekršajnim sudovima podneseno je 17 optužnih prijedloga radi osnovane sumnje u počinjenje prekršaja iz članka 35. stavka 3. Zakona te devet optužnih prijedloga radi osnovane sumnje u počinjenje prekršaja iz članka 35. stavka 13. Zakona, kažnjive po članku 145. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona.

Usporedbom navedenih podataka s podacima za 2012. godinu, kada je u Državnom inspektoratu zaprimljeno 89 zahtjeva za nadzor zbog moguće povrede prava prednosti pri zapošljavanju (nastavno: zahtjev), u 2013. godini povećan je broj zaprimljenih zahtjeva pa je tako povećan i broj pozitivno riješenih zahtjeva, odnosno utvrđeno je 16 povreda prava prednosti pri zapošljavanju. Do povećanog broja zaprimljenih i rješavanih zahtjeva došlo je uslijed stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZOPHBDR (NN140/12), kojima je određeno da provedbu odredbe članka 35. stavka 3. nadzire inspekcija rada, a do navedene izmjene Zakona nadzore je provodila i Prosvjetna inspekcija u okviru svoje nadležnosti.

RJEŠAVANJE ZAHTJEVA ZA NADZOROM NAD PROVEDBOM ČLANKA 35. ZAKONA

Tablica 46.

Red. br.	PODRUČNA JEDINICA	ZAHTJEVI ZA NADZOROM PROVEDBE ČL. 35 ZOPHB		NAČIN RJEŠAVANJA ZAHTJEVA				Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka zbog počinjenog prekršaja iz čl. 35. st. 3. ZOPHB	Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka zbog počinjenog prekršaja iz čl. 35. st. 13. ZOPHB
		Broj ukupno zaprimljenih zahtjeva	Broj zahtjeva iz stupca br. 3 koje je insp. rada dostavio na nadležno postupanje drugim insp. službama	Broj zahtjeva koji su pozitivno riješeni	Broj zahtjeva koji su bili neutemeljeni	Broj zahtjeva po kojima je postupak u tijeku	Broj zahtjeva po kojima je postupak obustavljen		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	ZAGREB	49	0	6	32	4	7	7	1
2	OSJEK	23	1	1	21	0	0	1	0
3	SPLIT	54	4	7	27	11	5	7	8
4	RJEKA	9	0	2	5	1	1	2	0
5	VARAŽDIN	3	0	0	2	0	1	0	0
	UKUPNO	138	5	16	87	16	14	17	9

Upravna inspekcija Ministarstva uprave, sukladno ovlastima iz članka 107. stavka 2. i članka 35. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN 174/04, 92/05, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 19/13, 33/13, 148/13), nadležna je za provedbu nadzora u svezi ostvarivanja prava prednosti pri zapošljavanju hrvatskih branitelja i drugih osoba utvrđenih odredbom članka 35. stavka 1. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, a vezano uz prijam u tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti i druga državna tijela, te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Tijekom 2013. godine Upravna inspekcija zaprimila je 22 zahtjeva za provedbu nadzora radi ostvarivanja prava prednosti pri zapošljavanju u državnim tijelima te u pravnim osobama s javnim ovlastima. U odnosu na 2012. godinu broj zaprimljenih zahtjeva povećao se za jedan.

Tablica 47.

Naziv tijela	Zaprimljeno predmeta	Povrijeđeno pravo	Nije povrijeđeno pravo	U radu	Poništen natječaj	Ustup
Upravna inspekcija	22	1	8	3		10
Služba za inspekciju državne uprave	17	1	4	2		10
Služba za inspekciju lokalne i područne (regionalne) samouprave	5		4	1		

U odnosu na zapošljavanje u državnim tijelima (17 zahtjeva) u četiri zahtjeva nije utvrđena povreda prava prednosti pri zapošljavanju pa su podnositelji zahtjeva za nadzor o istom obaviješteni sukladno odredbama članka 35. ZOPHBDR. U jednom zahtjevu utvrđena je povreda prava na zapošljavanje (prijam u državnu službu na određeno vrijeme), a za dva zahtjeva se još uvijek prati postupanje prvostupanijskih tijela nakon zaprimanja drugostupanijskih rješenja Odbora za državnu službu.

Zahtjevi koji su se odnosili na zapošljavanje u pravnim osobama s javnim ovlastima (10 zahtjeva) ustupljeni su na nadležno postupanje inspekciji rada Državnog inspektorata. Uočeno je da tijekom provođenja postupka za prijam u službu na određeno vrijeme nije provedena prethodna provjera znanja i sposobnosti primljenog kandidata, niti su kandidati koji su podnijeli ponude na objavljeni oglas izviješteni o ishodu postupka po oglasu čime je istima onemogućena zaštita prava odnosno podnošenje pravnih lijekova.

Vezano uz ostvarivanje prava prednosti u tijelima državne uprave ukazuje se da Upravna inspekcija zaprima znatno manje zahtjeva za nadzor radi ostvarivanja prava prednosti, budući da Odbor za državnu službu postupa po žalbama kandidata koji se pozivaju na članak 35. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

U odnosu na zapošljavanje u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zaprimljeno je pet zahtjeva za provedbu inspekcijskog nadzora nad zakonitošću postupka prijma u službu u upravnim tijelima, povodom kojih je proveden postupak nadzora te je utvrđeno da nije bilo povreda prava prednosti pri zapošljavanju, o čemu su podnositelji zahtjeva obaviješteni sukladno odredbama članka 35. ZOPHBDR, dok je jedan predmet u radu.

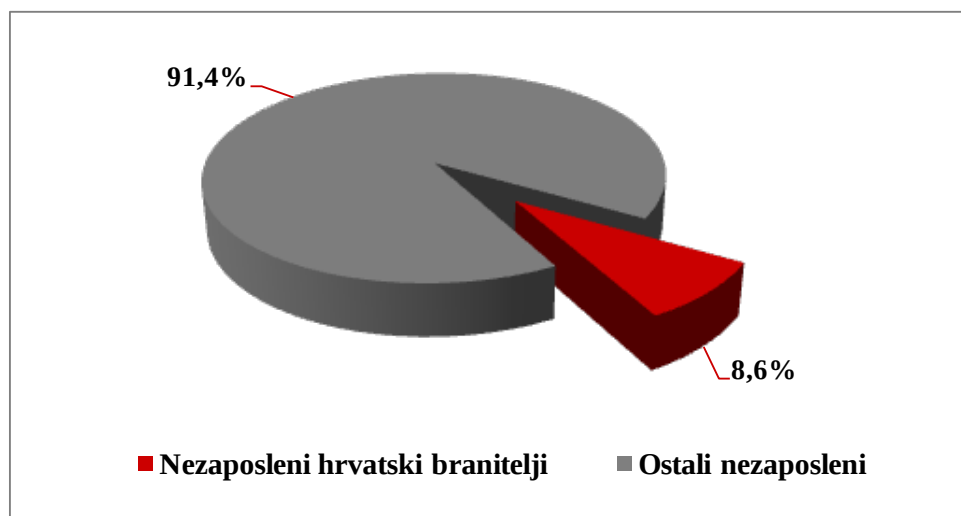
STRUKTURA NEZAPOSLENOSTI HRVATSKIH BRANITELJA

Broj nezaposlenih hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te promjene na godišnjoj razini

Krajem prosinca 2013. godine u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje evidentirano je **31.125** nezaposlenih hrvatskih branitelja (8,6% od ukupne nezaposlenosti u Hrvatskoj), tj. 874 osobe ili 2,9% više nego u isto vrijeme prošle godine. U ukupnome broju nezaposlenih hrvatskih branitelja bilo je 1.018 žena (3,3%).

Grafikon 3.

UDIO HRVATSKIH BRANITELJA U UKUPNOM BROJU NEZAPOSLENIH (31. prosinca 2013.)

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Istodobno, u Zavodu je evidentirano i 520 nezaposlenih osoba sa statusom djeteta te 29 supružnika smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja.

Prosječni broj nezaposlenih branitelja u 2013. godini bio je 30.265, što je više za 2.196 osoba ili 7,8% u usporedbi s prosječnim brojem 2012. godine (kada je evidentirano 28.069 nezaposlenih branitelja).

Dobna struktura nezaposlenih hrvatskih branitelja

Većina nezaposlenih hrvatskih branitelja u dobi je iznad 50 godina. Krajem 2013. godine u evidenciji nezaposlenih bilo je 16.546 hrvatskih branitelja u dobi od 50 i više godina, što čini 53,2% ukupnoga broja nezaposlenih hrvatskih branitelja. Istodobno, 12.456 nezaposlenih branitelja bilo je u dobi od 40 do 49 godina ili 40,0%, a znatno manji broj nezaposlenih branitelja je u dobi do 39 godina, 2.123 ili 6,8%

BROJ I STRUKTURA NEZAPOSLENIH HRVATSKIH BRANITELJA PREMA DOBI (31. prosinca 2013.)

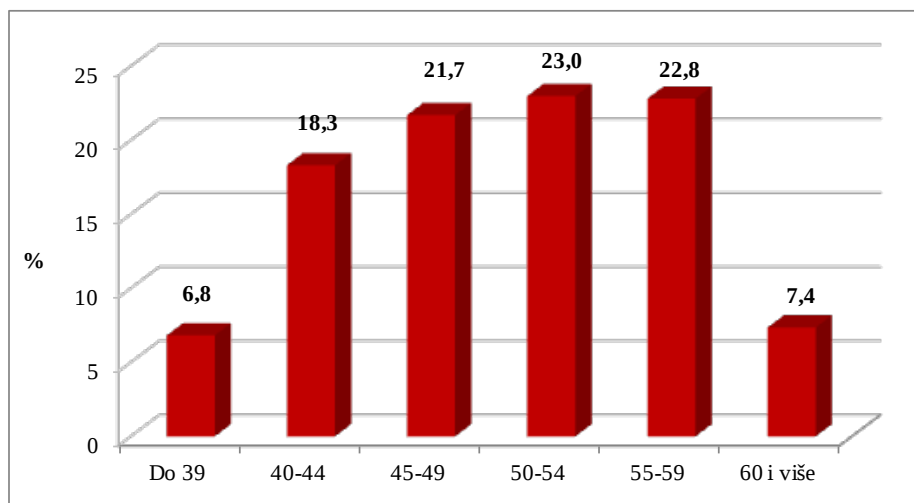
Tablica 48.

Dob	Ukupno nezaposleni	Nezaposleni hrvatski branitelji	Struktura nezaposlenih hrvatskih branitelja	Udio nezaposlenih hrvatskih branitelja u ukupnom broju nezaposlenih
Do 39	199.048	2.123	6,8	1,1
40-44	34.431	5.701	18,3	16,6
45-49	37.181	6.755	21,7	18,2
50-54	38.986	7.155	23,0	18,4
55-59	39.218	7.101	22,8	18,1
60 i više	14.547	2.290	7,4	15,7
Ukupno	363.411	31.125	100	8,6

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Grafikon 4.

DOBNA STRUKTURA NEZAPOSLENIH HRVATSKIH BRANITELJA (31. prosinca 2013.)

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Obrazovna struktura nezaposlenih hrvatskih branitelja

U obrazovnoj strukturi nezaposlenih hrvatskih branitelja krajem prošle godine, najviše je bilo osoba sa završenom trogodišnjom srednjom školom za KV i VKV radnike (11.791 ili 37,9%), zatim sa završenom osnovnom školom (9.360 ili 30,1%) te sa četverogodišnjom srednjom školom za zanimanja i gimnazijom (6.532 ili 21,0%). Bez škole i nezavršene osnovne škole bilo je 1.960 branitelja s udjelom od 6,3%, dok je završeni prvi stupanj fakulteta imalo 778 branitelja (ili 2,5%) te fakultet ili akademiju 704 hrvatska branitelja (2,3%).

Struktura nezaposlenih hrvatskih branitelja prema razini obrazovanja relativno je nepovoljna jer više od jedne trećine branitelja (36,4%) nema stečenoga zvanja; 58,8% ima zvanje stečeno po programu srednjoškolskoga obrazovanja, a tek 4,8% nezaposlenih branitelja ima zvanje na razini višega ili visokoga stupnja obrazovanja.

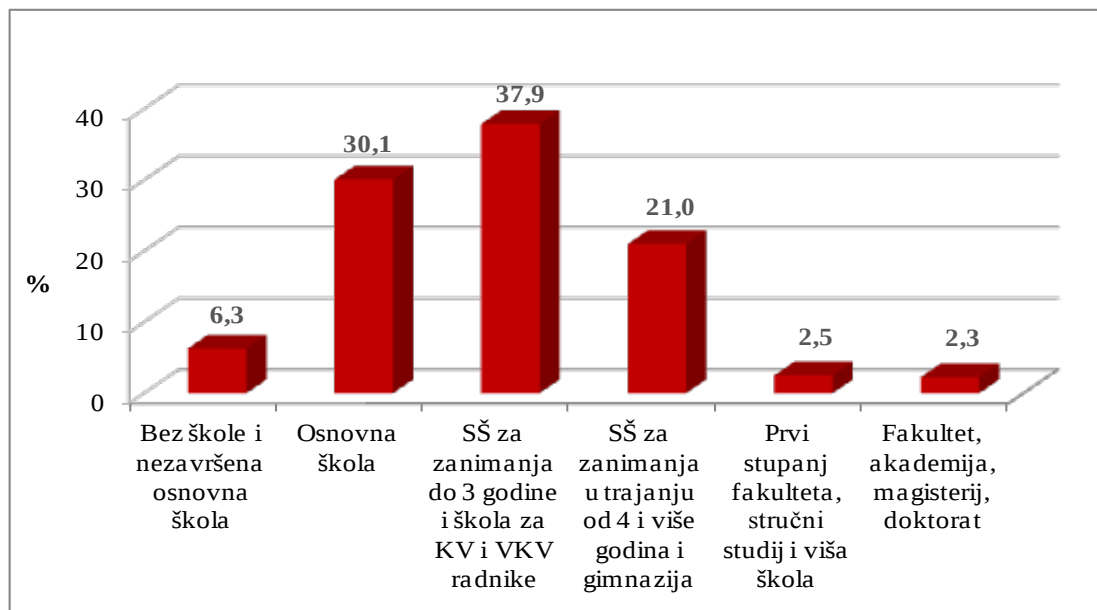
BROJ I STRUKTURA NEZAPOSLENIH HRVATSKIH BRANITELJA PREMA RAZINI OBRAZOVANJA (31. prosinca 2013.)

Tablica 49.

Razina obrazovanja	Ukupno nezaposleni	Nezaposleni hrvatski branitelji	Struktura nezaposlenih hrvatskih branitelja	Udio nezaposlenih hrvatskih branitelja u ukupnom broju nezaposlenih
Bez škole i nezavršena osnovna škola	18.784	1.960	6,3	10,4
Osnovna škola	73.765	9.360	30,1	12,7
SŠ za zanimanja do 3 godine i škola za KV i VKV radnike	122.621	11.791	37,9	9,6
SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija	105.551	6.532	21,0	6,2
Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	18.729	778	2,5	4,2
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	23.961	704	2,3	2,9
Ukupno	363.411	31.125	100	8,6

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

OBRAZOVNA STRUKTURA NEZAPOSLENIH HRVATSKIH BRANITELJA (31. prosinca 2013.)

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Regionalna struktura nezaposlenih hrvatskih branitelja

Kao i ukupna registrirana nezaposlenost, tako je i nezaposlenost hrvatskih branitelja različito regionalno distribuirana. Promatrano po pojedinim županijama, udio nezaposlenih hrvatskih branitelja vrlo je neujednačen i većinom se veže uz velike gradove ili područja koja su bila obuhvaćena ratom.

Najviše nezaposlenih branitelja evidentirano je na području Grada Zagreba (4.307 ili 13,8%), Splitsko-dalmatinske (3.803 ili 12,2%) i Osječko-baranjske županije (3.113 ili 10,0%), te Sisačko-moslavačke (1.988 ili 6,4%), Vukovarsko-srijemske (1.782 ili 5,7%) i Primorsko-goranske županije (1.776 ili 5,7%).

No, promatrajući odnos nezaposlenih branitelja i ukupnoga broja nezaposlenih na županijskome području, najveći udio hrvatskih branitelja u ukupnoj nezaposlenosti je u: Karlovačkoj (12,9%), Varaždinskoj i Bjelovarsko-bilogorskoj (10,1%), Virovitičko-podravskoj (9,6%), Sisačko-moslavačkoj (9,5%) i Dubrovačko-neretvanskoj županiji (9,4%). Najmanji udio hrvatskih branitelja u ukupnoj nezaposlenosti je u: Međimurskoj (5,1%), Istarskoj (6,5%), Šibensko-kninskoj (7,1%) te Požeško-slavonskoj županiji (7,2%).

BROJ I STRUKTURA NEZAPOSLENIH HRVATSKIH BRANITELJA PO ŽUPANIJAMA
(31. prosinca 2013.)

Tablica 50.

Županija	Ukupno nezaposleni	Nezaposleni hrvatski branitelji	Struktura nezaposlenih hrvatskih branitelja	Udio nezaposlenih hrvatskih branitelja u ukupnom broju nezaposlenih
Zagrebačka	19.703	1.665	5,3	8,5
Krapinsko-zagorska	8.615	724	2,3	8,4
Sisačko-moslavačka	21.010	1.988	6,4	9,5
Karlovačka	11.629	1.505	4,8	12,9
Varaždinska	11.002	1.114	3,6	10,1
Koprivničko-križevačka	9.428	732	2,4	7,8
Bjelovarsko-bilogorska	13.466	1.354	4,4	10,1
Primorsko-goranska	20.966	1.776	5,7	8,5
Ličko-senjska	3.846	340	1,1	8,8
Virovitičko-podravska	10.937	1.049	3,4	9,6
Požeško-slavonska	7.282	523	1,7	7,2
Brodsko-posavska	18.619	1.578	5,1	8,5
Zadarska	12.424	1.140	3,7	9,2
Osječko-baranjska	38.309	3.113	10,0	8,1
Šibensko-kninska	8.974	636	2,0	7,1
Vukovarsko-srijemska	22.629	1.782	5,7	7,9
Splitsko-dalmatinska	49.821	3.803	12,2	7,6
Istarska	10.826	706	2,3	6,5
Dubrovačko-neretvanska	9.504	891	2,9	9,4
Međimurska	7.833	399	1,3	5,1
Grad Zagreb	46.588	4.307	13,8	9,2
Ukupno	363.411	31.125	100,0	8,6

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

ZAPOSŁJAVANJE HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI TIJEKOM 2013. GODINE

U razdoblju od siječnja do prosinca 2013. godine iz evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje zaposleno je ukupno 13.189 hrvatskih branitelja (6,1% od ukupnoga broja zaposlenih iz evidencije Zavoda), a od toga 12.399 branitelja (94,0%) zaposleno je na temelju radnoga odnosa te 790 branitelja (6,0%) na temelju drugih poslovnih aktivnosti (registriranje trgovačkoga društva, obrta, prijava na poljoprivredno osiguranje i dr.). Broj zaposlenih hrvatskih branitelja povećan je za 8,4% (1.018 osoba) u odnosu na 2012. godinu.

Također, tijekom godine iz evidencije Zavoda zaposlena su 433 djeteta i 10 supružnika smrtno stradali, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja.

Struktura zapošljavanja hrvatskih branitelja prema dobi

U strukturi zapošljavanja hrvatskih branitelja iz evidencije Zavoda temeljem zasnivanja radnog odnosa tijekom 2013. godine više od polovine zaposlenih čine osobe u dobi od 40 do 49 godina (6.326 ili 51,0%), zatim osobe od 50 i više godina (4.370 ili 35,2%), te osobe u

dobi do 39 godina (1.703 ili 13,7%). U usporedbi s 2012. godinom povećan je udio zaposlenih branitelja starije radne dobi - od 50 i više godina (za 2,5%) kao i onih od 40 do 49 godina (za 2,4%), dok je smanjen udio zaposlenih branitelja mlađih od 40 godina (za 4,9%).

**ZAPOSLENI HRVATSKI BRANITELJI IZ EVIDENCIJE ZAVODA NA TEMELJU RADNOG ODNOSA
PREMA DOBI (siječanj - prosinac 2013.)**

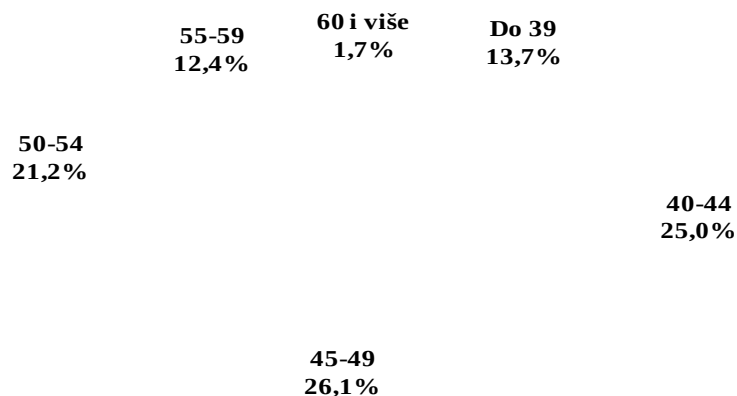
Tablica 51.

Dob	Zapošljavanje iz evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa			
	Ukupno zaposleni	Zaposleni hrvatski branitelji	Struktura zaposlenih hrvatskih branitelja	Udio zaposlenih hrvatskih branitelja u ukupnom broju zaposlenih
Do 39	135.560	1.703	13,7	1,3
40-44	17.556	3.094	25,0	17,6
45-49	17.097	3.232	26,1	18,9
50-54	13.926	2.625	21,2	18,8
55-59	7.853	1.535	12,4	19,5
60 i više	1.528	210	1,7	13,7
Ukupno	193.520	12.399	100	6,4

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Grafikon 6.

STRUKTURA ZAPOSŁJAVANJA HRVATSKIH BRANITELJA PREMA DOBI (siječanj-prosinac 2013.)

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Struktura zapošljavanja hrvatskih branitelja prema razini obrazovanja

Iz evidencije nezaposlenih hrvatskih branitelja u 2013. godini zasnivanjem radnog odnosa najčešće su se zapošljavali branitelji sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem: 5.397 ili 43,5% s trogodišnjom te 3.047 ili 24,6% sa četverogodišnjom srednjom školom. Sa završenom osnovnom školom zaposlena su 3.033 branitelja (24,5%), a zaposlena su i 324 branitelja (2,6%) bez osnovne škole. Hrvatski branitelji više i visoke razine obrazovanja

sudjelovali su u ukupnom zapošljavanju s udjelom od 2,5% (309 osoba) odnosno 2,3% (289 osoba).

**ZAPOSLENI HRVATSKI BRANITELJI IZ EVIDENCIJE ZAVODA NA TEMELJU RADNOG ODNOSA
PREMA RAZINI OBRAZOVANJA (siječanj - prosinac 2013.)**

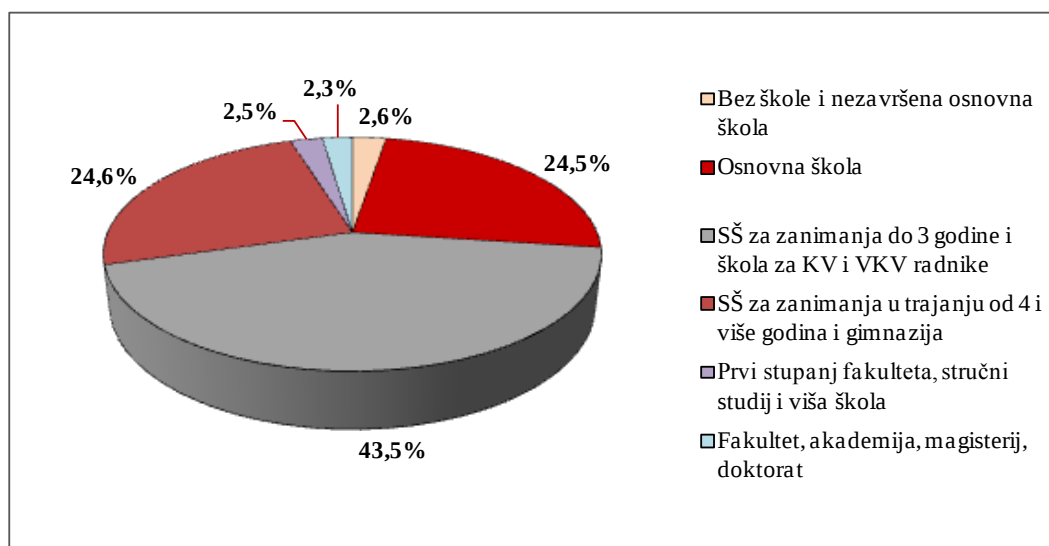
Tablica 52.

Razina obrazovanja	Zapošljavanje iz evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa			
	Ukupno zaposleni	Zaposleni hrvatski branitelji	Struktura zaposlenih hrvatskih branitelja	Udio zaposlenih hrvatskih branitelja u ukupnom broju zaposlenih
Bez škole i nezavršena osnovna škola	3.434	324	2,6	9,4
Osnovna škola	27.488	3.033	24,5	11,0
SŠ za zanimanja do 3 godine i škola za KV i VKV radnike	72.541	5.397	43,5	7,4
SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija	59.394	3.047	24,6	5,1
Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	12.375	309	2,5	2,5
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	18.288	289	2,3	1,6
Ukupno	193.520	12.399	100	6,4

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Grafikon 7.

OBRAZOVNA STRUKTURA ZAPOSŁJAVANJA HRVATSKIH BRANITELJA (siječanj-prosinac 2013.)

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Regionalna struktura zapošljavanja hrvatskih branitelja

Najviše hrvatskih branitelja zaposleno je temeljem radnog odnosa na području Splitsko-dalmatinske županije (1.415 ili 11,4% od ukupnoga broja zaposlenih branitelja), zatim u Gradu Zagrebu (1.257 ili 10,1%), Osječko-baranjskoj (1.171 ili 9,4%), Primorsko-goranskoj

(822 ili 6,6%) te Brodsko-posavskoj županiji (669 ili 5,4%). Najveći udio zaposlenih hrvatskih branitelja u ukupnom zapošljavanju bio je na područjima Karlovačke, Varaždinske i Virovitičko-podravske županije (po 8,1%) te Brodsko-posavske (8,0%) i Sisačko-moslavačke županije (7,8%).

ZAPOSLENI HRVATSKI BRANITELJI IZ EVIDENCIJE ZAVODA NA TEMELJU RADNOG ODNOSA PO ŽUPANIJAMA (siječanj - prosinac 2013.)

Tablica 53.

Županija	Zapošljavanje iz evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa			
	Ukupno zaposleni	Zaposleni hrvatski branitelji	Struktura zaposlenih hrvatskih branitelja	Udio zaposlenih hrvatskih branitelja u ukupnom broju zaposlenih
Zagrebačka	9.897	619	5,0	6,3
Krapinsko-zagorska	5.283	331	2,7	6,3
Sisačko-moslavačka	8.404	659	5,3	7,8
Karlovačka	5.506	446	3,6	8,1
Varaždinska	7.375	595	4,8	8,1
Koprivničko-križevačka	5.198	336	2,7	6,5
Bjelovarsko-bilogorska	7.040	491	4,0	7,0
Primorsko-goranska	12.785	822	6,6	6,4
Ličko-senjska	2.375	138	1,1	5,8
Virovitičko-podravska	5.826	470	3,8	8,1
Požeško-slavonska	4.030	196	1,6	4,9
Brodsko-posavska	8.363	669	5,4	8,0
Zadarska	7.902	521	4,2	6,6
Osječko-baranjska	18.546	1.171	9,4	6,3
Šibensko-kninska	5.869	320	2,6	5,5
Vukovarsko-srijemska	10.619	660	5,3	6,2
Splitsko-dalmatinska	24.691	1.415	11,4	5,7
Istarska	10.171	550	4,4	5,4
Dubrovačko-neretvanska	6.490	450	3,6	6,9
Međimurska	5.369	283	2,3	5,3
Grad Zagreb	21.781	1.257	10,1	5,8
Ukupno	193.520	12.399	100,0	6,4

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Struktura zapošljavanja hrvatskih branitelja prema djelatnostima

Zapošljavanje hrvatskih branitelja najbrojnije je bilo u „velikim“ područjima djelatnosti koja općenito imaju najveću fluktuaciju, tj. koja najviše zapošljavaju i otpuštaju radnike. Tijekom 2013. godine najveći je broj hrvatskih branitelja zaposlen u djelatnostima prerađivačke industrije (2.517 ili 20,3% od ukupnoga broja zaposlenih hrvatskih branitelja), građevinarstva (2.218 ili 17,9%), trgovine na veliko i malo (1.255 ili 10,1%), pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane (1.223 ili 9,9%) te javne uprave i obrane (1.100 ili 8,9%).

Gledamo li udio zaposlenih branitelja u ukupnome broju zaposlenih iz evidencije Zavoda u pojedinim djelatnostima najveći udio zaposlenih hrvatskih branitelja bio je u rudarstvu i

vađenju (13,7%), uz napomenu da je to djelatnost koja općenito zapošljava relativno mali broj radnika, zatim u prijevozu i skladištenju (13,3%), građevinarstvu (13,0%), opskrbi vodom; uklanjanju otpadnih voda, gospodarenju otpadom i sanaciji okoliša (12,1%) te javnoj upravi i obrani (11,7%)

ZAPOSLENI HRVATSKI BRANITELJI IZ EVIDENCIJE ZAVODA NA TEMELJU RADNOG ODNOSA
PREMA DJELATNOSTIMA NKD-a (siječanj - prosinac 2013.)

Tablica 54.

Djelatnost (NKD 2007)	Zapošljavanje iz evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa			
	Ukupno zaposleni	Zaposleni hrvatski branitelji	Struktura zaposlenih hrvatskih branitelja	Udio zaposlenih hrvatskih branitelja u ukupnom broju zaposlenih
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	7.193	544	4,4	7,6
Rudarstvo i vađenje	299	41	0,3	13,7
Prerađivačka industrija	30.901	2.517	20,3	8,1
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	204	17	0,1	8,3
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1.648	199	1,6	12,1
Građevinarstvo	17.021	2.218	17,9	13,0
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	29.815	1.255	10,1	4,2
Prijevoz i skladištenje	6.537	869	7,0	13,3
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	35.981	1.223	9,9	3,4
Informacije i komunikacije	2.067	75	0,6	3,6
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.644	60	0,5	3,6
Poslovanje nekretninama	1.027	50	0,4	4,9
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	6.597	272	2,2	4,1
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	13.111	822	6,6	6,3
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	9.387	1.100	8,9	11,7
Obrazovanje	12.921	350	2,8	2,7
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	7.729	292	2,4	3,8
Umjetnost, zabava i rekreacija	2.881	183	1,5	6,4
Ostale uslužne djelatnosti	5.431	276	2,2	5,1
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite	1.104	35	0,3	3,2
Ukupno	193.520	12.399	100,0	6,4

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Aktivna politika zapošljavanja

U provedbi mjera iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za 2011. i 2012. godinu (s primjenom do 31.prosinca 2013. godine) nezaposleni hrvatski branitelji, djeca i supružnici smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja mogli su se uključiti u mjere koje su se odnosile na su/financiranje zapošljavanje, samozapošljavanje, obrazovanje za zapošljavanje, zapošljavanje u javnim radovima, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i potpore za očuvanje radnih mjesta.

Potpore za zapošljavanje i samozapošljavanje usmjerene su na osobe u nepovoljnom položaju na tržištu rada među kojima su, kao dio ciljane skupine, bili i nezaposleni hrvatski branitelji, djeca te supružnici smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja. Navedenom mjerom poslodavci su mogli ostvariti državnu potporu za zapošljavanje osoba iz ciljane skupine u trajanju od 12 mjeseci, uz obvezu zadržavanja sufinancirane osobe u radnom odnosu 12 mjeseci. Ovu vrstu potpore može se dodijeliti i za samozapošljavanje.

Izračun mjesečne potpore za zapošljavanje temeljen je na Naredbi o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2013. godinu (NN 132/12) i vezao se za razinu obrazovanja nezaposlene osobe i status poslodavca.

Financiranje obrazovanja nezaposlenih osoba prema potrebama tržišta rada bilo je usmjereno na uključivanje nezaposlenih osoba u programe obrazovanja prema potrebama lokalnih tržišta rada, a dio ciljane skupine bili su i nezaposleni hrvatski branitelji, djeca i supružnici smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja. Zavod je plaćao troškove obrazovnog programa obrazovnoj ustanovi, a polazniku obrazovanja isplaćivao novčanu pomoć, troškove prijevoza za vrijeme obrazovanja i troškove mirovinskog osiguranja po posebnom propisu.

Javni radovi bili su usmjereni na zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih osoba i posebnih skupina nezaposlenih (osobe s invaliditetom, hrvatski branitelji, djeca i supružnici smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja, samohrani roditelji...) u društveno korisnim programima javnih radova, koje su organizirale i provodile jedinice lokalne uprave i druge neprofitne organizacije.

Izvođačima javnih radova Hrvatski zavod za zapošljavanje financirao je 100% troškova bruto plaće od 3.300,82 kuna mjesečno i troškove prijevoza od najviše 400 kuna po osobi za zapošljavanje nezaposlenih hrvatskih branitelja, djece i supružnika smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja koji su u evidenciji nezaposlenih duže od 36 mjeseci. Nadalje, sufinancirano je 75% troškova bruto plaće (od 3.300,82 kuna) što iznosi 2.475,61 mjesečno i troškove prijevoza od najviše 300 kuna po osobi za zapošljavanje ciljanih skupina koje su u evidenciji nezaposlenih najmanje šest mjeseci, odnosno 85% troškova bruto plaće (od 3.300,82 kuna) u iznosu od 2.805,80 kn mjesečno i troškove od najviše 300 kuna po osobi za zapošljavanje ciljanih skupina koje su u evidenciji nezaposlenih najmanje 24 mjeseca.

Tijekom 2013. godine mjerama aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje obuhvaćena su ukupno **2.994** hrvatska branitelja, a od toga 2.874 muškaraca (95,9%) i 120 žena (4,0%).

Mjerama iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja obuhvaćena su 2.994 hrvatska branitelja, a najveći dio se odnosi na zapošljavanje u javnim radovima (1.512 osoba), a slijede

potpore za zapošljavanje i samozapošljavanje (1.188 osoba), obrazovanje nezaposlenih hrvatskih branitelja (192 osobe), potpore za očuvanje radnih mjesta (44 osobe), stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (16 osoba) i potpore za usavršavanje (14 osoba).

ZAPOŠLJAVANJE HRVATSKIH BRANITELJA PO PROGRAMIMA/MJERAMA AKTIVNE POLITIKE
ZAPOŠLJAVANJA I PREMA SPOLU U 2013. GODINI

Tablica 55.

Mjera	Aktivni korisnici na početku 2013.			Novouključeni od 01.01. do 31.12.2013.			Ukupni korisnici tijekom 2013.		
	ukupno	žena	udio	ukupno	žena	udio	ukupno	žena	udio
Nacionalni plan za poticanje zapošljavanja	478	19	4,0	2.489	98	3,9	2.967	117	3,9
Potpore za zapošljavanje	192	6	3,1	435	8	1,8	627	14	2,2
Potpore za samozapošljavanje	87	3	3,4	474	12	2,5	561	15	2,7
Potpore za usavršavanje	0	0	0,0	14	0	0,0	14	0	0,0
Obrazovanja nezaposlenih	40	2	5,0	152	2	1,3	192	4	2,1
Javni radovi	157	7	4,5	1.355	66	4,9	1.512	73	4,8
SO za rad bez zasnivanja radnog odnosa	1	1	0,0	15	7	46,7	16	8	50,0
Potpore za očuvanje radnih mjesta	0	0	0,0	44	3	5,2	44	3	5,2
Nacionalni Program za Rome	5	0	0,0	20	1	5,6	25	1	5,6
Obrazovanje nezaposlenih	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
SO za rad bez zasnivanja radnog odnosa za Rome	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Javni radovi	4	0	0,0	20	1	5,0	24	1	4,2
Sufinanciranje zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine	1	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0
Programi financirani iz drugih izvora	0	0	0,0	2	2	100	2	2	100
Projekti	0	0	0,0	2	2	0,0	2	2	0,0
Lokalna partnerstva za zapošljavanje	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
UKUPNO	483	19	3,9	2.511	101	4,0	2.994	120	4,0

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Nadalje, u okviru Nacionalnog programa za Rome, uz sufinancirano zapošljavanje zaposlen je jedan hrvatski branitelj, dok ih je 24 uključeno u javne radove.

Obrazovnim programima u okviru projekata financiranim od strane EU u 2013. godini obuhvaćena su dva hrvatska branitelja.

S obzirom na dob hrvatskih branitelja uključenih u mjere zapošljavanja odnosno obrazovanja iz evidencije nezaposlenih tijekom 2013. godine relativnu većinu čine osobe u dobi od 40 do 49 godina (1.452 ili 48,8%), zatim osobe od 50 i više godina (1.220 ili 40,7%), te osobe u dobi do 39 godina (310 ili 10,4%).

**ZAPOŠLJAVANJE HRVATSKIH BRANITELJA PO PROGRAMIMA/MJERAMA AKTIVNE POLITIKE
ZAPOŠLJAVANJA I PREMA DOBI U 2013. GODINI**

Tablica 56.

Dob	Aktivni korisnici na početku 2013.		Novouključeni od 01.01. do 31.12.2013.		Ukupni korisnici tijekom 2013.	
	Broj	Struktura	Broj	Struktura	Broj	Struktura
do 34	2	0,4	0	0	2	0,1
35-39	53	11,0	257	10,2	310	10,4
40-44	131	27,2	578	23,0	709	23,7
45-49	111	23,1	642	25,5	753	25,2
50-54	97	20,2	586	23,3	683	22,8
55-59	72	15,0	373	14,8	445	14,8
60 i više	15	3,1	77	3,1	92	3,1
Ukupno	481	100	2513	100	2994	100

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

S obzirom na obrazovnu strukturu nezaposlenih hrvatskih branitelja programima aktivne politike zapošljavanja najčešće su obuhvaćene osobe sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem: 1.909 ili 63,8%, zatim osobe bez zanimanja i završenom osnovnom školom 909 ili 30,4% te osobe sa završenim višim i visokoškolskim obrazovanjem 176 ili 5,9%.

**ZAPOŠLJAVANJE HRVATSKIH BRANITELJA PO PROGRAMIMA/MJERAMA AKTIVNE POLITIKE
ZAPOŠLJAVANJA I PREMA RAZINI OBRAZOVANJA U 2013. GODINI**

Tablica 57.

Razina obrazovanja	Aktivni korisnici na početku 2013.		Novouključeni od 01.01. do 31.12.2013.		Ukupni korisnici tijekom 2013.	
	Broj	Struktura	Broj	Struktura	Broj	Struktura
Bez škole i završena OŠ	118	24,5	791	31,5	909	30,4
Srednja škola	332	69,0	1.577	62,8	1.909	63,8
Viša i visoka škola	31	6,4	145	5,8	176	5,9
Ukupno	481	100,0	2.513	100,0	2.994	100,0

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

U 2013. godini na ime troška uključivanja u mjere iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za 2011. i 2012. godinu s primjenom do 31. prosinca 2013.godine), a koje se odnose na su/financiranje zapošljavanje, samozapošljavanje, obrazovanje za zapošljavanje, zapošljavanje u javnim radovima, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i potpore za očuvanje radnih mjesta isplaćeno je 21.681.053,73 kune.

U okviru Nacionalnog programa za Rome na ime troška sufinanciranog zapošljavanja i zapošljavanja javnim radovima isplaćeno je 249.907,49 kuna, dok je za obrazovanje kroz Lokalne projekte isplaćeno 12.000.00 kuna.

Pravo na novčanu naknadu tijekom nezaposlenosti

Prema Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN 80/2008, 121/2010, 25/2012, 118/2012, 153/2013) pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti stječe nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa ima najmanje devet mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca. Pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti nezaposlena osoba ostvaruje ako joj je radni odnos prestao zbog isteka ugovora o radu na određeno vrijeme ili zbog otkaza ugovora o radu zbog gospodarskih, organizacijskih i tehničkih razloga.

U 2013. godini pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, sukladno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, koristila su prosječno mjesečno 8.103 nezaposlena hrvatska branitelja, što je 26,8% od prosječnoga broja nezaposlenih hrvatskih branitelja, te 11,5% od ukupnoga broja korisnika novčane naknade (kojih je bilo prosječno mjesečno 70.479). Na ime izdataka za novčane naknade nezaposlenim hrvatskim braniteljima u 2013. godini isplaćeno je **161.912.187,44 kuna**.

Zapošljavanje nezaposlenih hrvatskih branitelja – osoba s invaliditetom

Od ukupno 6.789 nezaposlenih osoba s invaliditetom u evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje 31. prosinca 2013. godine, 282 nezaposlene osobe bile su osobe s invaliditetom iz Domovinskog rata, odnosno 4,15 % od ukupnog broja nezaposlenih osoba s invaliditetom. Tijekom 2013. godine iz evidencije Zavoda zaposlene su ukupno 1.744 osobe s invaliditetom, od toga 86 invalida Domovinskog rata, odnosno 4,93 % od ukupnog broja zaposlenih osoba s invaliditetom iz evidencije Zavoda.

PROGRAM STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I ZAPOŠLJAVANJA NEZAPOSLENIH HRVATSKIH BRANITELJA I DJECE SMRTO STRADALIH, ZATOČENIH ILI NESTALIH HRVATSKIH BRANITELJA

Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja za razdoblje od 2012. do 2013. godine prihvaćen je Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 12. travnja 2012. godine (Klasa: 131-01/12-01/01, Urbroj: 5030106-12-1, NN 43/12).

Ciljnu skupinu Programa čine nezaposleni hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i nezaposlena djeca smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Zahtjevi za korištenje poticajnih mjera Programa u 2013. godini zaprimali su se po objavi javnih poziva za svaku pojedinu mjeru, a na provedbu je utrošeno **11.540.709,48 kuna**.

Stručni tim za odlučivanje o mogućnosti korištenja mjera Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja nezaposlenih hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja (dalje: Stručni tim), ovisno o pojedinoj mjeri Programa, koji je

bio sastavljen od predstavnika Ministarstva branitelja, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva rada i mirovinskog sustava, Ministarstva poduzetništva i obrta, Ministarstva poljoprivrede, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske obrtničke komore, Hrvatska udruga poslodavaca, Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih te Hrvatskog saveza zadruga, razmatrao je zahtjeve i za iste donosio ocjenu, odnosno odobravao ih, odbijao ili tražio nadopunu.

Mjera stručnog osposobljavanja

Cilj mjere je poboljšanje kvalifikacijske strukture nezaposlenih osoba iz ciljne skupine i podizanje njihove konkurentnosti na tržištu rada. Obrazovne aktivnosti koje omogućava primjena mjere su stjecanje prvog zanimanja, prekvalifikacija, dokvalifikacija i stjecanje dodatnih znanja i vještina. Moguća je i primjena ove mjere u svrhu samozapošljavanja.

Javni poziv za Mjeru stručnog osposobljavanja bio je otvoren u razdoblju od 21. siječnja do 19. veljače 2013. godine i zaprimljeno je 67 zahtjeva.

Tijekom 2013. godine korištenje ove mjere odobreno je za 56 osoba iz ciljne skupine. Budući da su tri korisnika odustala od korištenja mjere, potpora za osposobljavanje isplaćena je za ukupno 53 korisnika. Najčešća zanimanja za koje se odlučuju osobe iz ciljne skupine su vozač motornog vozila, ECDL specialist/ECDL operater, komercijalist, ekonomist, rukovatelj centralnog grijanja, rukovatelj radnim strojevima, maser i tečaj engleskog jezika. Mjeru stručnog osposobljavanja najviše su koristile osobe iz ciljne skupine s područja Zagrebačke županije, Grada Zagreba, Primorsko-goranske i Osječko-baranjske županije. U 2013. godini na financiranje ove mjere utrošeno je **235.720,00 kuna**.

Grafikon 8.

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

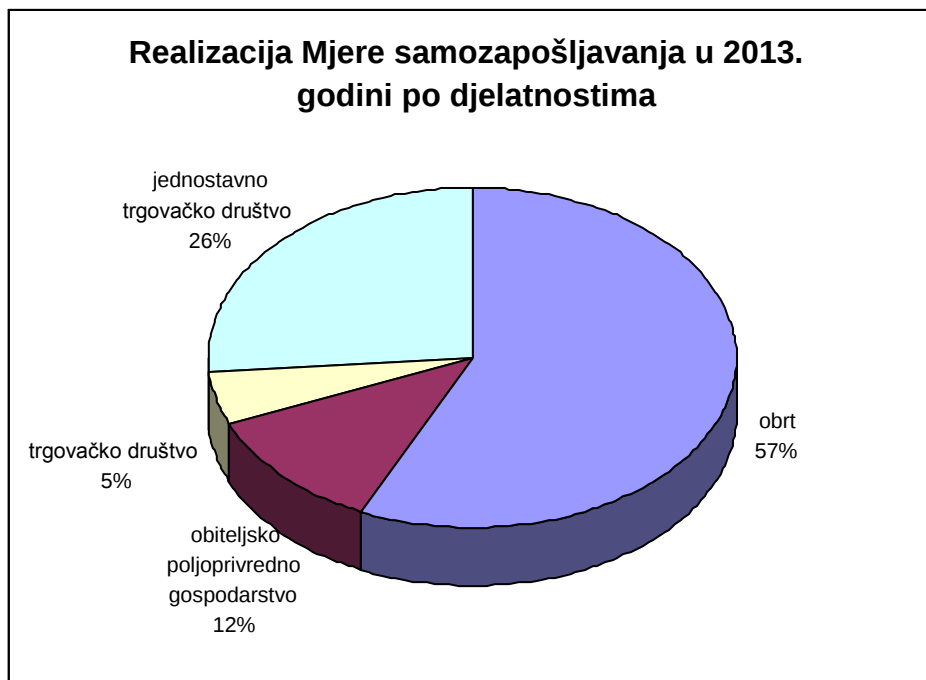
Mjera samozapošljavanja

Osobama iz ciljne skupine koje se namjeravaju zaposliti obavljanjem samostalne poduzetničke djelatnosti, Ministarstvo isplaćuje poticaj u iznosu od 30.000,00 kuna. Poticaj se isplaćuje u dva dijela. Prvi dio poticaja u iznosu od 15.000,00 kuna isplaćuje se po odobravanju mjere, a drugi dio poticaja u iznosu od 15.000,00 kuna po ispostavljenom računu ili kupoprodajnom ugovoru za nabavku strojeva ili opreme. Iznimno, zbog kratkoće roka za isplatu poticaja korisnicima kojima je korištenje mjere odobreno po trećem Javnom pozivu u 2013. godini, za 28 korisnika poticaj je isplaćen u cijelosti, odnosno jednokratno svih 30.000,00 kuna. Očekivani rok zaposlenosti je u ovom slučaju 12 mjeseci, a ako korisnik ne ispuní navedene obveze i sredstva ne utroši namjenski, isti ih je dužan vratiti zajedno sa zakonskim zateznim kamatama.

U 2013. godini bila su otvorena tri javna poziva: u razdoblju od 21. siječnja do 19. veljače 2013. godine, 20. svibnja do 19. lipnja 2013. godine i u razdoblju od 29. kolovoza do 27. rujna 2013. godine. Tijekom tri javna poziva zaprimljeno je 126 zahtjeva.

Od ukupno 102 osobe iz ciljne skupine za koje je odobreno korištenje mjere (od čega 58 obrta, 12 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, 5 trgovačkih društava i 27 jednostavnih trgovačkih društava), cjelokupni poticaj isplaćen je za 98 osoba iz ciljne skupine, za tri osobe isplaćen je samo prvi dio poticaja (obzirom da nisu ispunili uvjete za isplatu drugog dijela poticaja), dok je jedna osoba odustala od korištenja mjere. Na realizaciju ove mjere utrošeno je **2.985.000,00 kuna**.

Grafikon 9.

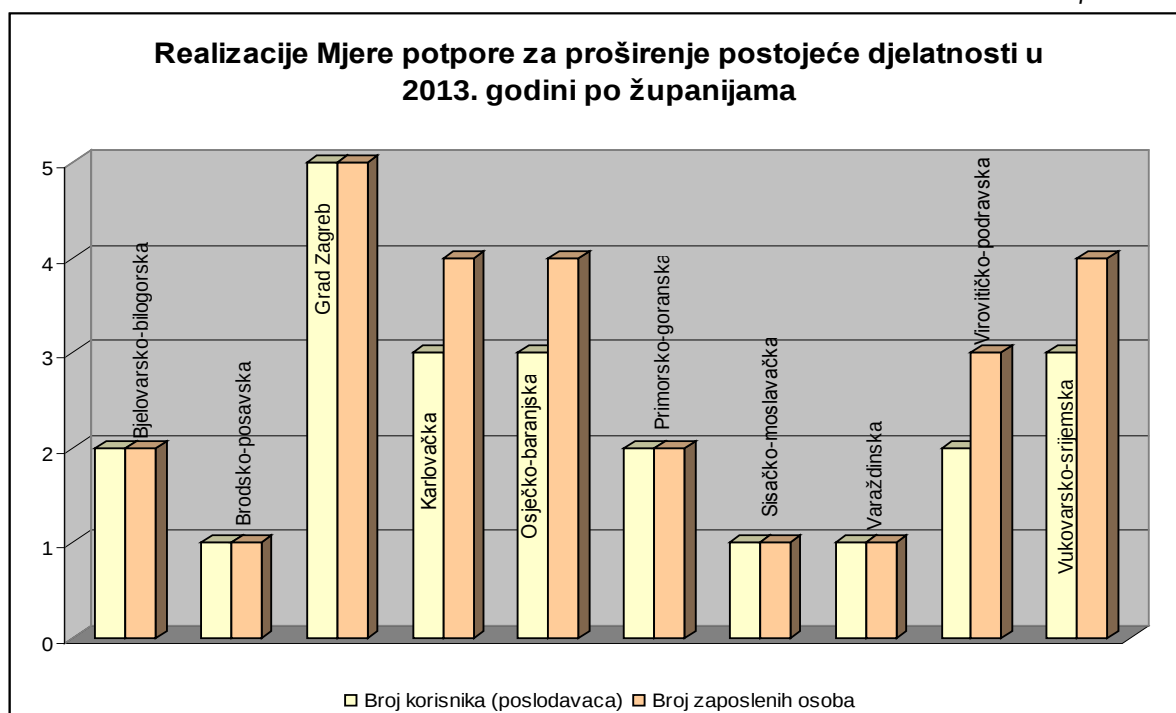
Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

Mjera potpore za proširenje postojeće djelatnosti

U 2013. godini bila su otvorena tri javna poziva za ovu mjeru: u razdoblju od 21. siječnja do 19. veljače 2013. godine, 20. svibnja do 19. lipnja 2013. godine i u razdoblju od 29. kolovoza do 27. rujna 2013. godine. Tijekom tri javna poziva zaprimljena su 32 zahtjeva.

Mjera potpore za proširenje postojeće djelatnosti odobrena je za 25 korisnika. Budući da su dva korisnika odustala od zahtjeva, ovu mjeru koristila su ukupno **23 poslodavca** (od čega 10 trgovačkih društava, 9 obrta, pet zadruga i jedno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo) čime je potaknuto **zapošljavanje 27 osoba iz ciljne skupine** na što je utrošeno **1.215.000,00 kuna**.

Grafikon 10.

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

Mjera kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva

Ministarstvo nastavlja otplaćivati obveze preuzete u prethodnom razdoblju, subvencioniranjem 2% kamatne stope na poduzetničke kredite realizirane u poslovnim bankama kroz Program „Lokalni projekti razvoja-poduzetnik-branitelj“. Od ukupno 508 korisnika subvencije, otplaćeno je 316 obveza po kreditima, a 31 korisniku je ukinuto pravo, te Ministarstvo nastavlja izvršavati obvezu subvencioniranja kamatne stopu u iznosu od 2% u narednom razdoblju. U 2013. godini za ovu mjeru isplaćeno je **1.200.032,30 kuna**.

Mjera potpore radu zadruga hrvatskih branitelja

Ministarstvo branitelja daje novčanu i drugu potporu za osnivanje zadruga, kao posebnog oblika malog poduzetništva, koje omogućava organizirano i stručno vođeno obavljanje djelatnosti te zajednički nastup na tržištu. Navedenom potporom ujedno se, na posredan način, sufinancira i koordinira promocija zadrugarstva, edukacija hrvatskih branitelja za

poduzetništvo i zadrugarstvo, suradnja između postojećih zadruga, posebno kroz pružanje pomoću u osnivanju novih zadruga.

Zadrugama u osnivanju potrebnu pomoć i informacije u 2013. godini pružali su referalni centri za zadruge hrvatskih branitelja: Pčelarska braniteljska zadruga TOMPOJEVCI iz Tompojevaca, Proizvodno uslužna zadruga MODRO-ZELENA iz Metkovića i Braniteljska zadruga USKOK iz Zagreba. Referalnim centrima osiguravaju se sredstva za rad u jednoj godini u iznosu od 150.000,00 kuna po centru.

Novoosnovane zadruge branitelja obraćaju se zahtjevom za dodjelu novčane potpore kroz Mjeru potpore radu zadruga hrvatskih branitelja u iznosu od 150.000,00 kuna, odnosno ukoliko je zadruga certificirana za ekološku proizvodnju iznos potpore uvećava se za 20%, te iznosi 180.000,00 kuna. Prvi dio potpore isplaćuje se odmah po potpisivanju ugovora, dok se drugi dio potpore isplaćuje po dostavi izvješća i dokaza o namjenskom utrošku prvog dijela poticaja. Iznimno, zbog kratkoće roka za isplatu poticaja zadrugama-korisnicama kojima je korištenje mjere odobreno po drugom Javnom pozivu u 2013. godini, za četiri zadruge hrvatskih branitelja poticaj je isplaćen u cijelosti, odnosno jednokratno svih 150.000,00 kuna.

O dodjeli potpore, po dostavljenom mišljenju referalnih centara, odlučuje Stručni tim za odlučivanje o mogućnosti korištenja mjera stručnog osposobljavanja i zapošljavanja nezaposlenih hrvatskih branitelja.

O korištenju novčane potpore sklapa se Ugovor o korištenju novčane potpore za osnivanje zadruga hrvatskih branitelja između Ministarstva i zadruge prema kojem se Ministarstvo obvezuje isplatiti zadruzi jednokratnu novčanu potporu u iznosu od 150.000,00 kuna. Zadruga sa obvezuje razvijati svoju djelatnost i odobrena sredstva koristiti sukladno poslovnom planu ovisno o djelatnosti zadruge.

U 2013. godini Ministarstvo je odobrilo financijsku potporu u iznosu od 150.000,00 kuna za rad **15** zadruga, a ukupno je zaprimljen 71 zahtjeva temeljem objavljena dva Javna poziva u razdoblju od 18. veljače do 19. ožujka 2013. godine i u razdoblju od 29. kolovoza do 27. rujna 2013. godine.

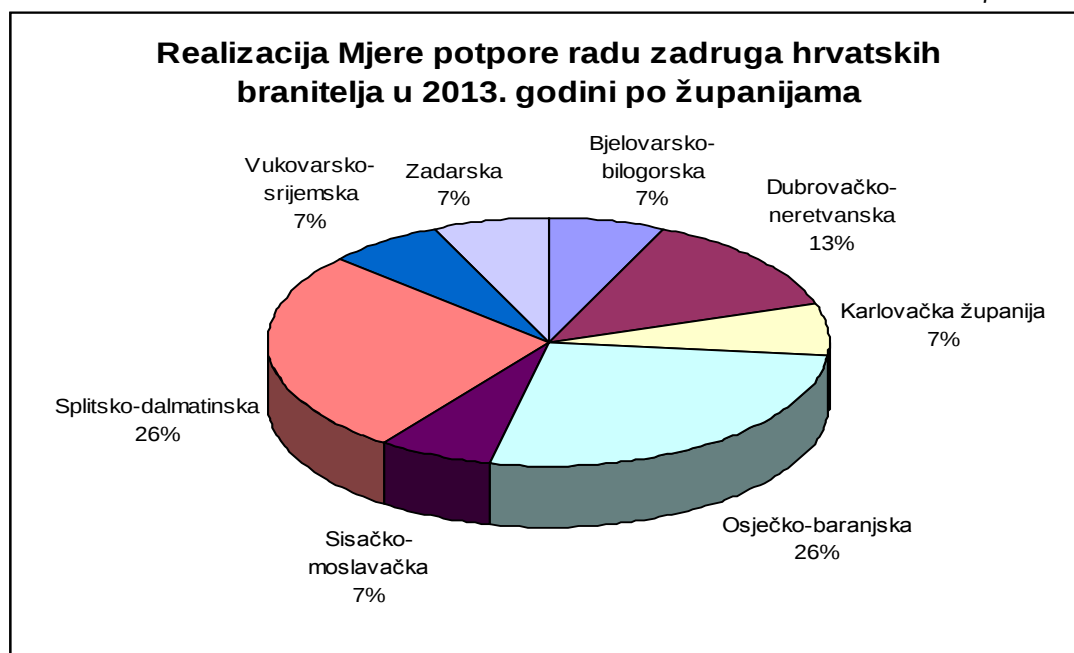
Zadruge koje su u 2013. godini koristile Mjeru potpore radu zadruga hrvatskih branitelja su: Braniteljska zadruga UTVRDA ZIDINE za poljoprivredu, trgovinu i usluge; VAL braniteljska zadruga za usluge, trgovinu i poljoprivredu; Braniteljska zadruga SLOVINJE za proizvodnju usluge i trgovinu; Braniteljska zadruga BOJORAD; Poljoprivredna zadruga FRAGUM za obavljanje poljoprivrednih djelatnosti; Braniteljska zadruga EKO APIS; Braniteljska zadruga DRENJE za obavljanje poljoprivrednih i komunalnih djelatnosti; Zadruga MAŠTILO za poljoprivredu i turizam; Zadruga REBRUŠE, za poljoprivredu i turizam; GORAČIĆI zadruga branitelja za proizvodnju i usluge; Zadruga DESPOTUŠA za usluge; Braniteljska zadruga ŠOJDOLA za poljoprivredu, trgovinu i usluge; Braniteljska zadruga KAMUMELA; Braniteljska zadruga TERRA VITA i Zadruga GREDA za proizvodnju, trgovinu i usluge.

Na realizaciju Mjere potpore radu zadruga hrvatskih branitelja u 2013. godini utrošeno je ukupno **2.250.000,00 kuna**.

Najveći broj zadruga-korisnica Mjere potpore radu zadruga hrvatskih branitelja u 2013. godini registriran je na području Splitsko-dalmatinske županije i Osječko-baranjske županije.

Pregled korisnica potpore po županijama vidljiv je iz grafikona 11.

Grafikon 11.

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

Najčešća djelatnost zadruga-korisnica Mjere potpore radu zadruga hrvatskih branitelja u 2013. godini je poljoprivreda. Pregled djelatnosti za koje su primarno registrirane zadruge hrvatskih branitelja koje su ujedno korisnice Mjere potpore radu zadruga hrvatskih branitelja u 2013. godini vidljiv je iz grafikona 12.

Grafikon 12.

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

U Zagrebu je, u sklopu obilježavanja Dana oružanih snaga Republike Hrvatske, uspješno održan **Deveti sajam zadruga hrvatskih branitelja** na kojem se svojim proizvodima, uslugama i projektima predstavilo **58** zadruga, a ukupno je na Sajmu gostovalo više od **176 hrvatskih branitelja** okupljenih u zadruga. U svrhu kvalitetnijeg upoznavanja javnosti s radom, proizvodima i uslugama braniteljskih zadruga, zadruga hrvatskih branitelja predstavile su se tijekom 2013. godine i u drugim prigodama u organizaciji Ministarstva branitelja: tako su povodom obilježavanja obljetnice IV. gardijske brigade, a na prijedlog Udruge veterana IV. gardijske brigade iz Splita, 28. travnja 2013. godine na Obali Hrvatskog narodnog preporoda u Splitu 54 braniteljske zadruga predstavile svoje proizvode i usluge dok je prilikom obilježavanja obljetnice Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja 5. kolovoza 2013. godine 65 zadruga hrvatskih branitelja predstavilo svoje proizvode i usluge u Kninu.

U cilju povezivanja zadruga i obrada aktualnih tema od važnosti za zadružno poduzetništvo hrvatskih branitelja Ministarstvo branitelja je 30. siječnja 2013. godine organiziralo Sajam zadruga hrvatskih branitelja u Rijeci i tematski okrugli stol o mogućnosti plasiranja zadružnih proizvoda u turizmu na kojem su sudjelovali predstavnici hotelskih kuća, turističke zajednice, Ministarstvo turizma, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo poduzetništva i obrta te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. U sklopu održavanja Sajma, Ministarstvo je sklopilo Sporazum o suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode te Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost vezano uz stručnu i financijsku suradnju na pripremi, provedbi i razvoju programa, projekata i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unapređenja okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije koje će ostvarivati zadruga hrvatskih branitelja, radi provedbe integralne skrbi o razvojačenim hrvatskim braniteljima okupljenim u zadruga. Na Sajmu zadruga hrvatskih branitelja u Rijeci svoje proizvode i usluge predstavila je 51 zadruga te je sudjelovalo preko 130 hrvatskih branitelja okupljenih u zadruga.

Osim financijske potpore te organiziranja sajмова, Ministarstvo prati i podržava suradnju braniteljskih zadruga s drugim institucijama, kao i suradnju s prerađivačkim industrijama. Tako je 26. studenoga 2012. godine potpisan **Sporazum o suradnji**, sklopljen između Ministarstva branitelja i Podravke d.d., na rok od tri godine (od 2012. do 2014.) vezano uz otkup proizvoda zadruga hrvatskih branitelja za potrebe industrijske prerade. U 2013. godini ugovorena je proizvodnja s braniteljskim zadrugama u iznosu od 540.599,00 kuna, a uključivala je proizvodnju i otkup svježeg povrća i voća s četiri braniteljske zadruga: Braniteljska zadruga Doti iz Slatine, Braniteljska zadruga Pitomača iz Pitomače, Braniteljska zadruga Aljmaš Fructus iz Aljmaša, Poljoprivredna zadruga Darđanka iz Darde, a isporučeno je **ukupno 213 tona sirovine**.

Mjera potpore projektima zadruga hrvatskih branitelja

Ovom mjerom pruža se potpora projektima zadruga hrvatskih branitelja koje su svojim dosadašnjim poslovanjem pokazale uspješnost i profitabilnost, a potpora može biti odobrena za nabavku strojeva, opreme ili zemljišta kojim se proširuje postojeća djelatnost ili razvija novi projekt zadruga.

Ministarstvo za svaku kalendarsku godinu objavljuje Javni poziv na koji se mogu javiti nositelji projekta, a o odobravanju i visini potpore za isti odlučuje Stručni tim za odlučivanje o mogućnosti korištenja mjera Programa.

U 2013. godini bila su otvorena dva javna poziva za ovu mjeru: u razdoblju od 18. veljače do 19. ožujka 2013. godine i u razdoblju od 29. kolovoza do 27. rujna 2013. godine.

Zaprimljeno je ukupno 48 zahtjeva, od čega je odobreno 27 zahtjeva za korištenje Mjere potpore projektima zadruga hrvatskih branitelja (od toga jedna zadruga certificirane za ekološku proizvodnju, te je toj zadruzi iznos potpore uvećan za 20%, odnosno iznosio je po 120.000,00 kuna). Na isplatu odobrenih potpora ostvarenih kroz Mjeru potpore projektima zadruga hrvatskih branitelja utrošeno je **2.720.000,00 kuna**.

Zadruge koje su u 2013. godini koristile potporu kroz ovu mjeru su: Braniteljska zadruga ZLATNA PČELA za pčelarstvo, trgovinu i usluge; VICTUS EKO zadruga branitelja za poljoprivredu, proizvodnju i trgovinu; Braniteljsko ribarska zadruga DAGNJA za ribarstvo i morsku akvakulturu; ZB ROJ zadruga branitelja za pčelarstvo, inovacije i gospodarstvo; Braniteljska zadruga PETROVO POLJE za ugostiteljstvo i turizam; Braniteljska zadruga HODOŠAN za poljoprivrednu proizvodnju, trgovinu i usluge; Braniteljska zadruga TERRA VITAE za poljoprivredu, proizvodnju ambalaže i usluge; Braniteljska zadruga SLAVONSKA BISTRICA za poljoprivredu i voćarstvo; Braniteljska zadruga AVANTURIST TIM VELEBIT za pustolovni turizam; Braniteljska zadruga BARBA ŠIME; DIKA SLAVONIJE braniteljska zadruga proizvodnja, trgovina i usluge; Braniteljska zadruga ZELENA POLJA; Braniteljska zadruga ĐURĐENOVAC GRADNJA za graditeljstvo, betonsku galanteriju i usluge; Braniteljska zadruga BUMBAR za proizvodnju meda i ostalih pčelarskih proizvoda; Braniteljska zadruga KONVOJ za turizam; Braniteljska zadruga KLUB 91 VUKOVAR za usluge i trgovinu; Braniteljska zadruga HRID zadruga za proizvodnju i trgovinu; Braniteljska zadruga JASTREB za poljoprivredu, građenje i usluge; Braniteljska zadruga MRGUDE za obradu drva; Pčelarska braniteljska zadruga TOMPOJEVCI; Braniteljska zadruga TETRAGRAM za proizvodnju proizvoda od drveta, trgovinu i usluge; ZAŠTITA PRETORIJANSKA GARDA za zaštitne i istražne djelatnosti, braniteljska zadruga; Poljoprivredno braniteljska zadruga VRISAK; Braniteljska zadruga TIKI za proizvodnju proizvoda od drveta, trgovinu i usluge; Zadruga KOMAŠTRE za proizvodnju i usluge; Poljoprivredno uslužna zadruga branitelja FRANKOPAN i Zadruga PROKOPICA za proizvodnju i usluge.

Najveći broj zadruga koje su u 2013. godini koristile ovu mjeru su iz Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije, a pregled zadruga koje su korisnice Mjere potpore projektima zadruga hrvatskih branitelja u 2013. godini prema vidljiv je iz grafikona broj 13.,

Grafikon 13.

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

U 2013. godini po projektu Zadržno poduzetništvo, Ministarstvo poduzetništva i obrta temeljem Poduzetničkog impulsa dodijelilo je bespovratna sredstva za Braniteljsku zadrugu Slatina Beton u iznosu od 211.000,00 kuna i Braniteljsku zadrugu Čaglin u iznosu od 83.979,24 kuna.

Pregled realizacije zahtjeva kroz sve mjere Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja prikazan je u tablici 58.

REALIZACIJA ZAHTJEVA U 2013. GODINI

Tablica 58.

MJERA	BROJ ZAPRIMLJENIH ZAHTJEVA	BROJ ODOBRENIH ZAHTJEVA	BROJ ISPLAĆENIH POTPORA
Mjera stručnog osposobljavanja	67	56	53
Mjera samozapošljavanja	126	102	98
Mjera potpore za proširenje postojeće djelatnosti	32	25	23
Mjera potpore zapošljavanju djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja bez radnog iskustva	/	/	/
Mjera kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	/	/	/
Mjera potpore radu zadruga hrvatskih branitelja	71	15	15
Mjera potpore projektima zadruga hrvatskih branitelja	48	27	27
UKUPNO	344	225	216

Izvor podataka: Ministarstvo branitelja, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

Tijekom 2013. godine Odjel za kontrolu i analizu namjenskog utroška sredstava pratio je izvršavanje ugovornih obveza i namjenski utrošak sredstava dodijeljenih kroz mjere Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja. Korisnici potpora bili su dužni Ministarstvu branitelja redovito dostavljati dokumentaciju (izvješća i dokaze: račune, kupoprodajne ugovore, podatke o stanju žiro-računa i sl.) o načinu trošenja ostvarenih poticajnih sredstava. Na temelju pregleda dostavljene dokumentacije, u slučaju utvrđivanja ispunjenja ugovornih obveza u cijelosti, koje zapisnički konstatira, vraćena su sredstava osiguranja korisniku (bianco mjenica, obična zadužnica). U slučaju neispunjenja ugovornih obveza, upućivane su opomene korisnicima (dopisi o dostavi obvezne dokumentacije sukladno ugovoru) i zahtjevi za povratom ostvarenih sredstava uvećanih za zakonsku zateznu kamatu.

U 2013. godini pregledano je 874 predmeta korisnika mjera Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja (Mjera stručnog osposobljavanja, Mjera samozapošljavanja, Mjera potpore za proširenje postojeće djelatnosti, Mjera poticanja osnivanja zadruga hrvatskih branitelja/Mjera potpore radu zadruga hrvatskih branitelja, Mjera potpore projektima zadruga hrvatskih branitelja). Korisnicima poticaja upućeno je 238 dopisa o dostavi obvezne dokumentacije sukladno ugovoru, a za 130 korisnika, koji su ispunili ugovorne obveze u cijelosti, Sektoru za proračun, financije, isplate trajnih prava, informatizaciju i javnu nabavu upućen je zahtjev za povrat sredstva osiguranja korisnicima (bianco mjenice, zadužnice), dok je za pet korisnika zatražen povrat sredstava. Kontrola na licu mjesta izvršena je kod tri korisnika Programa.

IX. CARINSKE I POREZNE OLAKŠICE

Tijekom 2013. godine, pri obavljanju carinjenja i carinskoga nadzora nad robom koja se uvozila temeljem odredbi članaka 60. i 61. odnosno Zakona i odgovarajućeg provedbenog propisa – Uredbe o uvjetima i postupku ostvarivanja carinske i poreznih olakšica hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji (NN 19/10), Carinska uprava nije uočila značajnije dvojbe ili nezakonitosti pri primjeni navedenih propisa.

OBRAČUN DAVANJA PRI UVOZU (K 640) TEMELJEM OSLOBAĐANJA PO ČLANKU 60. i 61.
ZAKONA, TE SIMULACIJA OBRAČUNA DAVANJA BEZ OSLOBAĐANJA
U RAZDOBLJU od 01.01.2013 do 31.12.2013.

Tablica 59.

Šifra oslobođenja	Vrijednost u kn (P46)	Obračunato carina	Obračunato pos. porezi	Obračunato PDV	Trebalo obračunati carina i	Trebalo obračunati pos.porezi	Trebalo obračunati PDV
6010	988.780,00	0,00	0,00	0,00	79.102,40	202.897,65	292.279,41
6020	53.015.460,00	11.607,20	196.666,36	302.779,25	4.241.236,80	10.878.722,39	15.671.146,41
6031	3.482.920,00	5.511,68	32.738,51	51.434,50	278.633,60	714.695,18	1.029.537,22
6032	1.799.067,00	3.579,32	33.322,97	45.899,20	143.925,36	369.168,55	531.797,00
6033	5.203.469,00	39.246,96	229.651,72	288.862,70	416.277,52	1.067.751,83	1.538.124,62
6120	929.093,00	0,00	41.209,47	0,00	72.342,62	50.147,66	241.864,15
Ukupno	65.418.789,00	59.945,16	533.589,03	688.975,65	5.231.518,30	13.283.383,26	19.304.748,81

Šifra 6010- osobni automobili za HRVI 100% I skupine

Šifra 6020- carinske i porezne olakšice za bračnog druga, djecu ili roditelje smrtno stradalog

Šifra 6031, 6032, 6033 – HRVI 100% II skupine do IV skupine

Šifra 6120 – carinske i porezne olakšice za nezaposlene HB pri uvozu strojeva i opreme

X. EKSHUMACIJE, IDENTIFIKACIJE I POKOPI ŽRTAVA DOMOVINSKOG RATA

Od 1995. godine, kada je započeo proces ekshumacija žrtava agresije na Republiku Hrvatsku do 31. prosinca 2013. godine, otkriveno je 148 masovnih i više od 1.400 pojedinačnih grobnica iz kojih su ekshumirani posmrtni ostaci 3.929 hrvatskih branitelja i civila. Osim toga, iz zajedničkih grobnica nastalih humanom asanacijom 1995. godine, ekshumirani su posmrtni ostaci 1.007 osoba, čime su sveukupno, u organizaciji i koordinaciji Uprave za zatočene i nestale, ekshumirani posmrtni ostaci 4.936 osoba iz Domovinskoga rata.

U izvještajnom razdoblju, od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. godine, u organizaciji Uprave za zatočene i nestale, prikupljena su i terenski istražena saznanja o 95 mogućih neregistriranih mjesta masovnih i pojedinačnih grobnica na području 10 županija. Probnim iskapanjima otkriveno je 20 pojedinačnih grobnica u kojima su pronađeni i ekshumirani posmrtni ostaci 45 osoba te jedna masovna grobnica u kojoj su pronađeni posmrtni ostaci 13 osoba.

Dana 18. travnja 2013. godine, na lokaciji Atar Sotinski vinogradi, pronađena je primarna masovna grobnica u kojoj su, prema raspoloživim informacijama bili sahranjeni posmrtni ostaci mještana Sotina odvedenih 26./27. prosinca 1991. godine (na popisu nestalih u tom razdoblju vodilo se 13 osoba). Dio posmrtnih ostataka s te lokacije izmješten je 1996./1997. godine u sekundarnu grobnicu koja se nalazila na klaonici u Sotinu, što je potvrđeno daljnjim istraživanjem. Sekundarna masovna grobnica otkrivena je 23. travnja 2013. godine, a u istoj su pronađeni posmrtni ostaci 13 osoba koje su identificirane metodom analize DNA.

U izvještajnom razdoblju, iz zajedničkih grobnica ekshumirani su posmrtni ostaci 71 osobe, čime su tijekom 2013. godine ukupno ekshumirani posmrtni ostaci 129 osoba.

Ministarstvo branitelja – Uprava za zatočene i nestale pokrenula je kampanju javnih tribina o nestalim osobama, kao daljnji iskorak u procesu traženja. Temeljni cilj tribina jest poziv građanima da pomognu u rasvjetljavanju sudbine nestalih osoba, te ujedno pridonesu uspostavi kvalitetnijeg suživota na ratom pogođenim područjima. Tribine su planirane u mjestima koja mogu biti značajna za pronalazak nestalih osoba, kako onima s većinskim srpskim, tako i s većinskim hrvatskim stanovništvom. Do sada održane tribine protekle su u ozračju potpore procesu traženja i razumijevanja položaja obitelji nestalih osoba.

Procesom identifikacije posmrtnih ostataka, od 4.936 ekshumiranih osoba, klasičnim sudsko-medicinskim metodama i metodom analize DNA, do 31. prosinca 2013. godine, u organizaciji i koordinaciji Uprave za zatočene i nestale konačno su identificirani posmrtni ostaci 3.956 osoba. Neidentificirani posmrtni ostaci u cijelosti su obrađeni te privremeno dostojno pohranjeni u zajedničkim grobnicama na Gradskom groblju “Mirogoj” u Zagrebu i Centralnom groblju u Osijeku, odnosno na mjestima gdje su ekshumirani.

Tijekom 2013. godine, Uprava za zatočene i nestale, organizirala je pet identifikacija posmrtnih ostataka na koje su pozvani članovi obitelji 77 osoba čiji su posmrtni ostaci ekshumirani na području Republike Hrvatske te preuzeti iz Republike Srbije (jedan) i Bosne i Hercegovine (dva). Identifikaciji se odazvalo 92% pozvanih obitelji, koje su potvrdile identifikaciju posmrtnih ostataka čime su u izvještajnom razdoblju konačno identificirani posmrtni ostaci 71 osobe. K tome, utvrđen je preliminarni identitet daljnjih devet osoba iz Republike Srbije i Bosne i Hercegovine, ekshumiranih na području Republike Hrvatske, čiji su posmrtni ostaci isporučeni nadležnim tijelima navedenih država. Od ukupnog broja

identificiranih osoba u izvještajnom razdoblju, 10 čine hrvatski branitelji. Obzirom na mjesto ekshumacije/pronalaska posmrtnih ostataka: posmrtni ostaci sedam hrvatskih branitelja ekshumirani su na području Vukovarsko-srijemske županije i to: posmrtni ostaci šest hrvatskih branitelja ekshumirani su iz sekundarne masovne grobnice u Sotinu, a posmrtni ostaci jednog hrvatskog branitelja ekshumirani su iz masovne grobnice u Čelijama; posmrtni ostaci jednog hrvatskog branitelja ekshumirani su na području Osječko-baranjske županije iz masovne grobnice u Dardi. Posmrtni ostaci jednog hrvatskog branitelja preuzeti su iz Bosne i Hercegovine, a posmrtni ostaci jednog hrvatskog branitelja preuzeti su iz Republike Srbije, ekshumirani su na neregistriranom grobnom mjestu u Šidu.

Obitelji identificiranih hrvatskih branitelja, temeljem naloga Uprave za zatočene i nestale, a posredstvom Službe za skrb o stradalnicima iz Domovinskog rata, o predstojećoj identifikaciji izvijestili su uredi državne uprave u županijama i Gradski ured za branitelja Grada Zagreba. Nakon završene identifikacije, naručena je pogrebna oprema te organiziran prijevoz i sahrana ukupno 75 osoba. Provođenjem aktivnosti iz svojih nadležnosti, Uprava za zatočene i nestale, Služba za skrb o stradalnicima iz Domovinskog rata, uredi državne uprave u županijama i Gradski ured za branitelja Grada Zagreba, sukladno željama obitelji i propisanim obrednicima pogreba, organizirali su pogreb identificiranih hrvatskih branitelja. Troškove pogreba, sukladno članku 104. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskoga rata i članova njihovih obitelji, snosilo je Ministarstvo branitelja. U izvještajnom razdoblju, organiziran je pogreb **14** identificiranih hrvatskih branitelja čiji su posmrtni ostaci ekshumirani iz masovnih i pojedinačnih grobnica u Republici Hrvatskoj.

Temeljem članka 123. Zakona, u kojem se među pravovaljanom dokumentacijom za ostvarivanje statusnih prava navode potvrde koje temeljem službenih evidencija izdaje Uprava za zatočene i nestale, u izvještajnom razdoblju, od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. godine, Uprava za zatočene i nestale izdala je 68 potvrda (52 potvrde osobama razmijenjenim iz neprijateljskog zatočeništva, 14 potvrda o nestanku te dvije potvrde o identifikaciji posmrtnih ostataka).

Pri nadležnoj Upravi za zatočene i nestale (stanje evidencije na dan 31. prosinca 2013. godine), aktualno je traženje 1.663 osobe nestale tijekom Domovinskoga rata (od kojih 945 čine osobe nestale 1991./92. godine, dok je 718 osoba nestalih 1995. godine) te 409 posmrtnih ostataka poginulih osoba.

XI. OBILJEŽAVANJE MJESTA MASOVNIH GROBNICA

Mjesta masovnih grobnica obilježavaju se sukladno Zakonu o obilježavanju mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata (NN 100/96), u cilju očuvanja trajne uspomene na žrtve iz Domovinskog rata stradale tijekom agresije na Republiku Hrvatsku. Sva mjesta masovnih grobnica obilježavaju se postavljanjem jednakog spomen-obilježja koje je rad akademskog kipara Slavomira Drinkovića.

Do kraja 2013. godine postavljena su ukupno **64 spomen-obilježja** kojima je obilježeno **109** mjesta masovnih grobnica (u slučajevima neposredne blizine dviju ili više masovnih grobnica obilježavanje se vrši postavljanjem jednog spomen-obilježja u spomen na sve žrtve).

U skladu s godišnjim planom obilježavanja mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata i u okviru financijskih sredstava osiguranih za navedenu namjenu u Državnom proračunu

Republike Hrvatske, Ministarstvo je u 2013. godini izgradilo i otkrilo **četiri** spomen-obilježja, dok su za još jedno spomen-obilježje mjesta masovne grobnice žrtava iz Domovinskog rata (Koreničani) izvedeni građevinski radovi. Tijekom 2013. godine izvršeno je i utvrđivanje mikrolokacija, pribavljanje potrebne prostorno-planske dokumentacije, izrada geodetskih studija, izrada stručnih studija s procjenom troškova gradnje te ostali poslovi nužni za izradu projektne dokumentacije za više lokacija.

U 2013. godini je za obilježavanje mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata utrošeno ukupno **1.412.537,79 kuna**.

MJESTA MASOVNIH GROBNICA ŽRTAVA IZ DOMOVINSKOG RATA
OBILJEŽENA POSTAVLJANJEM SPOMEN-OBILJEŽJA

Tablica 60.

NAZIV MASOVNE GROBNICE	GRAD/OPĆINA	ŽUPANIJA	BROJ LOKACIJA	DATUM OTKRIVANJA
OVČARA	Vukovar	Vukovarsko-srijemska	1	29.12.1998.
NOVO GROBLJE VUKOVAR*	Vukovar	Vukovarsko-srijemska	1	1998.
VILA GAVRILOVIĆ	Petrinja	Sisačko-moslavačka	1	29.03.1999.
TOVARNIK	Tovarnik	Vukovarsko-srijemska	5	27.05.1999.
LOVAS	Lovas	Vukovarsko-srijemska	1	27.05.1999.
PLAVIČEVAC	Hrv. Kostajnica	Sisačko-moslavačka	1	15.07.1999.
BOGDANOVCI	Bogdanovci	Vukovarsko-srijemska	1	04.08.1999.
DALJ	Erdut	Osječko-baranjska	3	07.09.1999.
ČELIJE	Bobota	Vukovarsko-srijemska	3	07.09.1999.
BILJE	Bilje	Osječko-baranjska	3	19.10.1999.
SABORSKO	Saborsko	Karlovačka	2	29.10.1999.
ŠKABRNJA	Škabrnja	Zadarska	1	18.11.1999.
VOJARNA PUK. PREDRAG MATANOVIĆ	Petrinja	Sisačko-moslavačka	1	10.12.1999.
BAĆIN	Hrv. Dubica	Sisačko-moslavačka	1	21.10.2000.
PETRINJA BOLNICA	Petrinja	Sisačko-moslavačka	2	01.06.2001.
GLINA GROBLJE	Glina	Sisačko-moslavačka	4	15.06.2001.
GORNJI VIDUŠEVAC	Glina	Sisačko-moslavačka	4	20.07.2001.
IRINOVAC	Rakovica	Karlovačka	1	26.07.2001.
LIPOVAČA DREŽNIČKA	Rakovica	Karlovačka	3	26.07.2001.
DONJI ČAGLIĆ	Lipik	Požeško-slavonska	1	05.10.2001.
PAKRAČKI VINOGRADI	Pakrac	Požeško-slavonska	2	12.10.2001.
KUSONJE	Pakrac	Požeško-slavonska	1	13.12.2002.
MRATOVO	Promina	Šibensko-kninska	1	28.05.2003.
OKLAJ	Promina	Šibensko-kninska	1	28.05.2003.
MARINCI	Nuštar	Vukovarsko-srijemska	4	08.07.2003.
SVINJAREVCI	Bogdanovci	Vukovarsko-srijemska	3	25.07.2003.
ERDUT	Erdut	Osječko-baranjska	1	01.08.2003.
BERAK	Tompojevci	Vukovarsko-srijemska	4	02.09.2003.
DONJI HRASTOVAC	Sunja	Sisačko-moslavačka	1	12.09.2003.
HRVATSKA KOSTAJNICA	Hrv. Kostajnica	Sisačko-moslavačka	3	12.09.2003.
NOVO SELO GLINSKO	Glina	Sisačko-moslavačka	1	03.10.2003.
BADANJ	Drniš	Šibensko-kninska	1	31.10.2003.
BELI MANASTIR	Beli Manastir	Osječko-baranjska	2	11.11.2003.

FARMA LOVAS	Erdut	Osječko-baranjska	1	19.11.2003.
ERNESTINOVO	Ernestinovo	Osječko-baranjska	1	20.11.2003.
ANTUNOVAC	Antunovac	Osječko-baranjska	1	05.12.2003.
TORDINCI	Tordinci	Vukovarsko-srijemska	1	26.07.2004.
VUČEDOLSKI VINOGRADI	Vukovar	Vukovarsko-srijemska	1	08.11.2004.
GORNJA BUČICA	Glina	Sisačko-moslavačka	3	06.04.2005.
KRKOVIĆ	Skradin	Šibensko-kninska	1	18.07.2005.
ORLOVNJAK	Antunovac	Osječko-baranjska	1	21.09.2005.
BILJANE DONJE	Benkovac	Zadarska	1	29.10.2005.
ILOK	Ilok	Vukovarsko-srijemska	4	29.03.2006.
STARI JANKOVCI	Stari Jankovci	Vukovarsko-srijemska	2	13.07.2006.
CERIĆ	Nuštar	Vukovarsko-srijemska	1	02.08.2006.
GAVRINICA	Pakrac	Požeško-slavonska	1	18.10.2006.
SMOLJANAC	Plitvička Jezera	Ličko-senjska	1	04.01.2007.
ČAKOVCI	Tompojevci	Vukovarsko-srijemska	1	19.02.2007.
GORNJE TABORIŠTE	Glina	Sisačko-moslavačka	1	23.04.2007.
SONKOVIĆ	Skradin	Šibensko-kninska	1	01.06.2007.
GOLUBNJAČA - LJUBOVO	Udbina	Ličko-senjska	1	10.09.2007.
NEGOSLAVCI	Negoslavci	Vukovarsko-srijemska	3	22.02.2008.
CVJETNI VIR	Hr. Dubica	Sisačko-moslavačka	1	08.04.2008.
BOROJEVIĆI-MARVENO GROBLJE	D. Kukuruzari	Sisačko-moslavačka	1	10.05.2010.
GLINSKA POLJANA	Grad Petrinja	Sisačko-moslavačka	2	19.11.2010.
VOJNI POLIGON SLUNJ	Grad Karlovac	Karlovačka	1	21.12.2010.
KOSTRIĆI	Majur	Sisačko-moslavačka	1	18.05.2011.
OŠTRI VRŠAK	Plitvička Jezera	Ličko-senjska	1	04.10.2011.
BOGDANOVCI	Bogdanovci	Vukovarsko-srijemska	3	30.10.2011.
NOVA ULICA	Vukovar	Vukovarsko-srijemska	1	25.09.2012.
PETRINJA GROBLJE	Petrinja	Sisačko-moslavačka	4	16.09.2013.
ŠUMA JELAŠ	Tompojevci	Vukovarsko-srijemska	1	14.10.2013.
DALJSKI ATAR - GLOGOVAC	Erdut	Osječko-baranjska	1	26.11.2013.
BRDO POGLEDIĆ	Glina	Sisačko-moslavačka	1	09.12.2013.

XII. MEMORIJALNO GROBLJE ŽRTAVA IZ DOMOVINSKOG RATA

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 564-02/00-01/03, Urbroj: 5030104-00-4 od 16. studenoga 2000. godine), dijelu groblja „Dubrava” u Vukovaru utvrđen je status „Memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata”. Održava se, uređuje i čuva temeljem sklopljenog Okvirnog sporazuma i godišnjeg Ugovora o održavanju, čuvanju i zaštiti Memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru, a izvršenje preuzetih obveza kontrolira se u redovitom mjesečnom nadzoru.

U okviru Projekta adaptacije, sanacije i dogradnje iz 2005. godine, a u cilju uklanjanja uočenih oštećenja na Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru dovršeni su radovi I. faze adaptacije, sanacije i dogradnje, dok će se s radovima adaptacije, sanacije i dogradnje objekta nastaviti po osiguravanju sredstava.

Tijekom 2013. godine za usluge tekućeg održavanja, energiju i komunalne usluge na Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru utrošeno je ukupno **2.301.345,78 kuna**.

Na Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru, pokopano je ukupno **916** osoba, a u izvještajnom razdoblju njih **19**.

POKOPANI NA MEMORIJALNOM GROBLJU ŽRTAVA IZ DOMOVINSKOG RATA U VUKOVARU
PREMA STATUSU POKOJNIKA

Tablica 61.

STATUS POKOJNIKA	POKOPANI 2013. g.	UKUPNO POKOPANI
POGINULI HRVATSKI BRANITELJI	4	419
CIVILNE ŽRTVE IZ DOMOVINSKOG RATA	1	309
UMRLI HRVI	12	136
UMRLI HB		2
ČLANOVI OBITELJI POGINULIH I ZATOČENIH ILI NESTALIH HB	2	52
UKUPNO	19	916

Evidencija organiziranih (grupnih) posjeta Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru vodi se od svibnja 2001. godine. U 2013. godini zabilježeno je **167.155** posjetitelja u organiziranim grupama, a od 2001. do kraja 2013. godine zabilježeno je ukupno **1.035.700** posjetitelja u organiziranim grupama. Tradicionalno najveći broj posjetitelja je u kasno proljeće te u mjesecu listopadu i studenome, u povodu Dana sjećanja na žrtvu Vukovara 1991. godine.

BROJ POSJETITELJA TIJEKOM 2013. GODINE PO MJESECIMA

Tablica 62.

siječanj	veljača	ožujak	travanj	svibanj	lipanj	UKUPNO 2013.
740	2.570	5.145	6.537	14.290	9.540	167.155
srpanj	kolovoz	rujan	listopad	studen	prosinac	
2.315	2.550	6.960	11.850	103.370	1.090	

Izvor podataka: Služba protokola Memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru

BROJ POSJETITELJA OD 2001. PO MJESECIMA I GODINAMA

Tablica 63.

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
siječanj		150	180	50	140	100	330	430	625	430	840	870	740
veljača		80	200	97	230	215	725	895	370	710	875	500	2570
ožujak		900	1475	970	1440	780	2720	3335	3190	2675	2230	2290	5145
travanj		6660	2290	1740	2830	3790	5030	6625	5540	5460	6270	8070	6537
svibanj	1085	3490	5070	4990	4830	10080	8000	9915	12055	10575	13495	11980	14290
lipanj	2560	2620	3770	6430	5820	6890	7375	7210	7190	9955	9090	8100	9540
srpanj	490	610	530	980	600	1570	2269	2380	1620	2260	2470	2740	2315
kolovoz	540	1410	1410	1545	1054	1720	1430	1375	1785	2495	1845	1390	2550
rujan	910	2140	3735	4925	3360	5345	5870	4235	4030	8070	8930	7800	6960

listopad	2425	11270	6730	5000	7630	6370	8625	9335	10150	11060	13660	12220	11850
studeni	13440	13130	7570	14290	18175	30020	33305	31455	33370	35070	69040	100740	103370
prosinac	455	760	490	470	1050	1140	1390	1245	1140	1160	2170	1370	1090
UKUPNO	21905	43220	33450	41487	47159	68020	77069	78435	81065	89.920	128745	158070	167155

Izvor podataka: Služba protokola Memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru

PROJEKT SUFINANCIRANJA IZGRADNJE, POSTAVLJANJA ILI UREĐENJA SPOMEN-OBILJEŽJA ŽRTVAMA STRADALIM U DOMOVINSKOM RATU

Kroz Projekt sufinanciranja izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu, Ministarstvo branitelja podržava inicijative Udruga iz Domovinskog rata u izgradnji, postavljanju ili uređenju spomen-obilježja kao izraza zahvalnosti i u znak sjećanja na žrtve stradale u Domovinskom ratu, a u cilju očuvanja uspomene na sve hrvatske branitelje i događaje iz Domovinskog rata. Namjera programa je podizanje kvalitete idejnih rješenja spomen-obilježja i njihove izvedbe (poticanje provedbe javnih natječaja umjesto česte prakse izrade idejnih rješenja izravnom pogodbom), kao i poticanje sustavnog pristupanja gradnji spomen-obilježja i ozbiljnog planiranja potrebnih sredstava (donošenja potrebnih dokumenata, izrada projektne dokumentacije, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, izrada troškovnika s jediničnim cijenama i sl.).

Temeljem Odluke o sufinanciranju izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu, sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013. godinu na području Republike Hrvatske, Ministarstvo je 1. ožujka 2013. godine objavilo Javni poziv za sufinanciranje izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu, a prednost u odobravanju sredstava sufinanciranja izgradnje spomen-obilježja usmjerena je projektima na područjima lokalne ili regionalne samouprave u kojima nema izgrađenog spomen-obilježja odnosno onima koji su vezani za određene događaje, osobe ili postrojbe iz Domovinskog rata za koje nije izgrađeno spomen-obilježje.

Radi razmatranja pristiglih prijava osnovano je Povjerenstvo u koje su imenovani predstavnici Ministarstva kulture, Ministarstva prostornog uređenja i graditeljstva, Akademije likovnih umjetnosti i Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te predstavnici Ministarstva branitelja, kao osobe stručne za donošenje prijedloga Odluka o sufinanciranju.

Za Projekt sufinanciranja izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu u 2013. godini utrošeno je ukupno **700.000,00 kuna**, te je kroz navedeni Projekt sufinancirano **13** Udruga iz Domovinskog rata, odnosno: **dva** projekta provedbe javnog natječaja za odabir idejnog rješenja spomen-obilježja, **šest** projekata izgradnje spomen-obilježja, **jedan** projekt nastavka izgradnje spomen-obilježja, **jedan** projekt obnove postojećeg spomen-obilježja, **jedno** postavljanje vojnog vozila u prostor te **jedan** projekt uređenja spomen-sobe. Sufinanciran je i jedan prijevoz skulpture od radionice do postamenta u iznosu od **3.900,00 kuna**.

SUFINANCIRANI PROJEKTI ZA IZGRADNJU, POSTAVLJANJE ILI UREĐENJE
SPOMEN-OBILJEŽJA TEMELJEM JAVNOG POZIVA U 2013. GODINI

Tablica 64.

UDRUGA	OPIS PROJEKTA	NAZIV PROJEKTA	ODOBRENI IZNOS
Udruga Specijalne policije iz Domovinskog rata „Ajkula“-Rijeka	JAVNI NATJEČAJ za idejno rješenje	SPOMEN-OBILJEŽJA „VELEBITSKIM JUNACIMA“ – RIZVANUŠA	50.000,00
Koordinacija udruga proizašlih iz Dom. rata grada Koprivnice	JAVNI NATJEČAJ za idejno rješenje	SPOMENIK HRVATSKOJ SLOBODI U KOPRIVNICI	50.000,00
Udruga ratnih veterana 1. GBR Tigrovi Krap.-zagorske županije	IZGRADNJA spomen-obilježja	SPOMEN-OBILJEŽJE ŽELJKU PAVIĆU NA ISTOIMENOM ŠETALIŠTU	40.000,00
Udruga topnika 1. GBR Tigrovi	IZGRADNJA spomen-obilježja	SEDMI KAMENI BLOK POGINULIM BRANITELJIMA 91-95 TROKUT	120.000,00
Udruga ratnih veterana 3.A brigade ZNG KUNE	IZGRADNJA spomen-obilježja	SPOMEN-OBILJEŽJE POGINULIM PRIPADNICIMA 3. GBR KUNE	50.000,00
Udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata - Benkovac	IZGRADNJA spomen-obilježja	SPOMEN-OBILJEŽJE ŽRTVAMA DOM. RATA - LIŠANE OSTROVIČKE	70.000,00
Klub 2/105 pješačke brigade Čazma	POSTAVLJANJE vojnog vozila	BOV U ČAZMI	40.000,00
Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata – ogranak Vuka	IZGRADNJA spomen-obilježja	SPOMENIK POGINULIM BRANITELJIMA U VUKI	40.000,00
Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Veliko Trojstvo	OBNOVA spomen-obilježja	SPOMENIK POGINULIMA U DOM. RATU U VELIKOM TROJSTVU	30.000,00
Udruga veterana 7. GBR Puma	IZGRADNJA spomen-obilježja	SPOMEN-OBILJEŽJE POGINULIM PRIPADNICIMA 7. GBR PUMA	39.772,00
Hrvatski demokratski forumu	UREĐENJE spomen-sobe	SPOMEN-SOBA POUNJE U DOMOVINSKOM RATU U DIVUŠI	15.000,00
Udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata, ogranak Škabrnja – nastavak izgradnje	IZGRADNJA spomen-doma	MEMORIJALNI CENTAR RAŽOVLJEVA GLAVICA	151.328,00
UKUPNO			696.100,00

POKOPI HRVATSKIH BRANITELJA UZ VOJNE POČASTI

Nestali ili zatočeni hrvatski branitelji nakon ekshumacije i identifikacije

Tijekom 2013. godine identificirani su posmrtni ostaci **10** hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, a pokopano je **14** posmrtnih ostataka hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (pokopani su posmrtni ostaci četiri hrvatska branitelja identificirana u 2012. godine, devet posmrtnih ostataka hrvatskih branitelja identificiranih u 2013. godini te posmrtni ostaci jednog hrvatskog branitelja identificiranog u BiH kroz Zajednički postupak identifikacija zaključen između Uprave za zatočene i nestale te Međunarodne komisije za nestale osobe, koji su preuzeti i pokopani u Labinu).

PREGLED BROJA IDENTIFIKACIJA PREMA MJESTU EKSHUMACIJE

Tablica 65.

MJESTO EKSHUMACIJE (ŽUPANIJA)	IDENTIFICIRANI U 2013.
Vukovarsko-srijemska županija	7
Osječko-baranjska županija	1
Izvan RH	2
UKUPNO	10

PREGLED BROJA IDENTIFIKACIJA PREMA DOBI U TRENUTKU SMRTI

Tablica 66.

GODINE U TRENUTKU SMRTI	IDENTIFICIRANI U 2013.
Do 30 godina	2
Od 31 – 40 godina	3
Od 41 – 50 godina	2
Od 51 – 60 godina	3
UKUPNO	10

PREGLED BROJA IDENTIFIKACIJA PREMA STATUSU PRIJE IDENTIFIKACIJE

Tablica 67.

STATUS PRIJE IDENTIFIKACIJE	IDENTIFICIRANI U 2013.
HV – POGINULI	5
HV – NESTALI	5
UKUPNO	10

PREGLED BROJA IDENTIFIKACIJA PREMA MJESTU POKOPA

Tablica 68.

ŽUPANIJA POKOPA	IDENTIFICIRANI U 2012. i 2013.
Osječko-baranjska	3
Vukovarsko-srijemska županija	10
Istarska županija	1
UKUPNO	14

Izvor podataka: Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

U 2013. godini, Ministarstvo branitelja organiziralo je i platilo troškove zajedničkog ispraćaja i pokopa hrvatskih branitelja i civilnih žrtava iz Domovinskog rata ekshumiranih iz masovne grobnice u Sotinu. Zajednički ispraćaj i pokop **11** od ukupno **13** ekshumiranih žrtava, uz državne počasti, organiziran je 14. listopada 2013. godine na mjesnom groblju u Sotinu, na obljetnicu stradanja Sotina 1991. godine.

Umrli HRVI i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata

Tijekom 2013. godine, u Republici Hrvatskoj umrlo je **460 HRVI** i **2.150 hrvatskih branitelja** iz Domovinskog rata (podaci se odnose na osobe koje su umrle 2013. godine, a za koje su do 31. prosinca 2013. godine plaćeni troškovi pokopa). Uz vojne počasti, sukladno Pravilniku o iznosu troškova pogreba iz članka 104. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji pokopano je ukupno **1.887** hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, odnosno svi za koje je obitelj zatražila pokop uz vojne počasti.

PREGLED BROJA UMRLIH HRVATSKIH BRANITELJA I HRVI-a U 2013. GODINI

Tablica 69.

UMRLI HB I HRVI U 2013. GODINI		
1.	HB	2150
2.	HRVI	460
	UKUPNO	2.610

PREGLED BROJA POKOPA UZ VOJNE POČASTI U 2013. GODINI

Tablica 70.

UMRLI HB I HRVI U 2013. GODINI POKOPANI UZ VOJNE POČASTI		
1.	VOJNE POČASTI	1887
2.	BEZ VOJNIH POČASTI	723
	UKUPNO	2.610

PREGLED BROJA UMRLIH HRVATSKIH BRANITELJA I HRVI-a U 2013. GODINI
PREMA POSTOTKU INVALIDNOSTI

Tablica 71.

UMRLI HRVI U 2013. GODINI PREMA POSTOTKU INVALIDNOSTI		
1.	HRVI 20 %	157
2.	HRVI 30 %	130
3.	HRVI 40 %	85
4.	HRVI 50 %	37
5.	HRVI 60 %	19
6.	HRVI 70 %	9
7.	HRVI 80 %	10
8.	HRVI 90 %	5
9.	HRVI 100/2 %	2
10.	HRVI 100/1 %	6
	UKUPNO	460

PREGLED BROJA UMRLIH HRVATSKIH BRANITELJA I HRVI-a U 2013. GODINI PO ŽUPANIJAMA

Tablica 72.

UMRLI HB I HRVI U 2013. GODINI PO ŽUPANIJAMA		
1.	BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA	87
2.	BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	149
3.	DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	51
4.	GRAD ZAGREB	340
5.	ISTARSKA ŽUPANIJA	54
6.	KARLOVAČKA ŽUPANIJA	181
7.	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA	50
8.	KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA	57
9.	LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA	79
10.	MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	20
11.	OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	271
12.	POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	52
13.	PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	151
14.	SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	199
15.	SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	192
16.	ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	65
17.	VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	86
18.	VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	77
19.	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	178
20.	ZADARSKA ŽUPANIJA	106
21.	ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	165
	UKUPNO	2.610

XIII. PSIHOSOCIJALNI PROGRAM

Pružanjem kontinuirane psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata nastoji se smanjiti broj suicida, podići opća kvaliteta življenja te stvoriti uvjete za što uspješnije uključivanje sudionika i stradalnika Domovinskog rata u društvo.

Ministarstvo branitelja tijekom 2013. godine nastavilo je s provedbom **Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata**, koji je usvojen Zaključkom Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 550-01/99-03/01, Urbroj: 5030108-05-1 od 3. veljače 2005. godine), a za njegovu provedbu utrošeno je ukupno **8.745.886,01 kuna**.

Program se provodio na području cijele Republike Hrvatske putem organizirane, stupnjevite i kontinuirane psihosocijalne pomoći na tri razine: županijskoj, regionalnoj i nacionalnoj.

Centri za psihosocijalnu pomoć, koji predstavljaju temelj Nacionalnog programa psihosocijalne pomoći, djeluju u svim županijskim središtima, uz iznimku Brodsko-posavske županije, na čijem području su aktivna dva centra (u Slavanskom Brodu i Novoj Gradiški).

Sustav Centara za psihosocijalnu pomoć primarno se bavi pomaganjem u domeni “nepatoloških” psihosocijalnih potreba (pravna, socijalna, psihološka pomoć, informiranje vezano za mogućnosti daljnjeg školovanja, zapošljavanja i sl.) čije bi zadovoljavanje omogućilo optimalnu psihosocijalnu integraciju.

U Centrima za psihosocijalnu pomoć branitelji i članovi njihovih obitelji mogu dobiti informacije, stručnu pomoć i obrasce zahtjeva vezano za ostvarivanje prava koja proizlaze iz zakona i svih programa koje provodi Ministarstvo. U njima su zaposleni stručnjaci različitih profila: psiholozi, socijalni radnici, pravnici i psihijatri, koji u skladu s pravilima svoje struke, razvijaju i provode programe psihosocijalne prevencije i potpore za pojedine kategorije stradalnika.

Uz stacionarna savjetovališta PSP Centri organiziraju i mobilne, timske posjete domu i obitelji branitelja. Posebno organizirani timovi odlaze u dom branitelja uz suglasnost obitelji i korisnika i na licu mjesta pružaju potporu ili potrebnu psihosocijalnu pomoć. Mobilni timovi formiraju se i upućuju na teren na zahtjev branitelja, njegove obitelji, neke od udruga proisteklih iz Domovinskog rata ili Ministarstva branitelja, a temeljem procjene krizne situacije. Na teren izlaze posebno educirani stručnjaci s dugogodišnjim iskustvom u radu sa stradalnicima i sudionicima Domovinskog rata. Mobilni timovi upućuju se u dom korisnika i u situacijama kad se hrvatski branitelj i/ili članovi njegove obitelji nalaze u izrazito lošem socio-ekonomskom i/ili zdravstvenom stanju, radi stambenih izvida u cilju ostvarivanja prava na stambeno zbrinjavanje te obavljanja očevida radi utvrđivanja socijalne i ekonomske isključenosti podnositelja zahtjeva i članova njihovih obitelji u postupku dodjele jednokratnih novčanih pomoći članovima obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata i hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata.

U Centrima za psihosocijalnu pomoć tijekom 2013. godine u statusu honorarnih stručnih suradnika bilo je angažirano 86 stručnjaka različitih profila – psihologa, socijalnih radnika,

pravnik, liječnika i psihijatar te manji broj stručnjaka drugih društveno-humanističkih profila.

U sklopu Ministarstva ustrojene su područne jedinice, u kojima samostalni izvršitelji pružaju stručnu i pravnu pomoć hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji u ostvarivanju statusnih prava: prava na stambeno zbrinjavanje, postupku prekvalifikacije i samozapošljavanja, pružanju psihosocijalne pomoći, provođenju programa profesionalne rehabilitacije, ostvarivanju prava na invalidsku i obiteljsku mirovinu te svih onih prava koja proizlaze iz zakona i programa koje provodi Ministarstvo. U područnim jedinicama Ministarstva zaposleno je ukupno 16 djelatnika: deset pravnik, pet socijalnih radnika i jedan psiholog.

U okviru Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata u 21 županijskom Centru za psihosocijalnu pomoć u 2013. godini pruženo je ukupno **46.174** intervencija za **37.602** korisnika.

Djelatnici Centra za psihosocijalnu pomoć izašli su na ukupno 4.251 mobilnu intervenciju.

BROJ STRUČNIH SURADNIKA, INTERVENCIJA I KORISNIKA U CENTRIMA ZA PSIHOSOCIJALNU POMOĆ S PRIKAZOM FINACIJSKIH SREDSTAVA ISPLAĆENIH ZA PROVEDBU PROGRAMA ZA 2013. GODINU

Tablica 73.

ŽUPANIJA	Broj honorarnih stručnih suradnika	Broj stalno zaposlenih suradnika	Broj korisnika	Broj intervencija	Isplaćena sredstva za materijalne troškove za PSP centre u 2013. godini	Isplaćena sredstva po PSP centrima - ugovor o djelu u 2013. godini	Ukupno isplaćena sredstva za PSP centre u 2013. godini
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	2	1	1046	1046	24.381,59	90.405,95	114.787,54
BRODSKO-POSAVSKA Slavonski Brod	4	1	1237	1615	20.925,63		
BRODSKO-POSAVSKA Nova Gradiška	3		1067	727	6.111,83	325.285,54	352.323,00
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	5	1	1567	2185	2.559,57	198.708,09	201.267,66
ISTARSKA	2	1	573	792	33.512,53	94.713,67	128.226,20
KARLOVAČKA	3	1	1649	1935	38.405,92	154.012,48	192.418,40
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	3		685	1058	679,23	134.789,90	135.469,13
KRAPINSKO-ZAGORSKA	3	1	529	529	7.759,54	88.121,80	95.881,34
LIČKO-SENJSKA	3	1	775	1167	60.060,92	153.072,37	213.133,29
MEĐIMURSKA	3		623	1077	26.077,89	133.145,98	159.223,87
OSJEČKO-BARANJSKA	4	1	3327	3327	31.609,97	210.186,52	241.796,49
POŽEŠKO-SLAVONSKA	2	1	1551	1582	17.030,77	73.695,32	90.726,09
PRIMORSKO-GORANSKA	3	1	2030	3419	14.359,32	141.060,49	155.419,81
SISAČKO-MOSLAVAČKA	4	1	2705	2741	13.657,75	175.589,41	189.247,16
SPLITSKO-DALMATINSKA	6	1	3722	3830	26.410,05	250.627,98	277.036,03
ŠIBENSKO-KNINSKA	4	1	1889	2112	14.078,46	161.095,76	175.174,22
VARAŽDINSKA	3	1	1832	1875	29.961,89	123.586,86	153.548,75
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	3		1489	2580	20.836,46	170.404,58	191.241,04

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	7	1	4165	6219	39.181,46	367.557,25	406.738,71
ZADARSKA	4	1	1759	2755	10.095,22	168.840,37	178.935,59
ZAGREBAČKA I GRAD ZAGREB	15		3382	3603	3.145,79	1.107.488,95	1.110.634,74
UKUPNO:	86	16	37602	46174	440.841,79	4.322.389,27	4.763.231,06

Ministarstvo je rujnu 2013. godine organiziralo dvodnevnu godišnju konferenciju Područnih jedinica Ministarstva i Centara za psihosocijalnu pomoć na temu „Dugoročne posljedice rata na zdravstveno stanje hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata“ za čiju je organizaciju utrošeno 87.700,00 kuna.

Ministarstvo je tijekom 2013. godine financiralo programe i rad 26 stručnih djelatnika u:

- Regionalnom centru za psihotraumu Osijek - pri Kliničkom bolničkom centru Osijek,
- Regionalnom centru za psihotraumu Rijeka - pri Kliničkom bolničkom centru Rijeka,
- Regionalnom centru za psihotraumu Split - pri Kliničkom bolničkom centru Split,
- Regionalnom centru za psihotraumu Zagreb - pri Kliničkoj bolnici Dubrava u Zagrebu,
- Centru za krizna stanja pri Kliničkom bolničkom centru Zagreb.

Svaki od centara imao je obvezu dostavljanja mjesečnih izvješća o radu na temelju kojih se prati njihov rad i refundiraju sredstva.

Stručni rad koji se provodio u okviru ustanova (a financira se iz sredstava Nacionalnog programa) odnosio se na dio programa koji nije obuhvaćen standardima zdravstvenog osiguranja, a pridonosi kvaliteti zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata. Obuhvaćao je povećan broj potrebnih pregleda i terapijskih tehnika, a radilo se o visoko diferenciranim metodama dijagnostike i objektivizacije psihičkih poremećaja koji su u uzročno-posljedičnoj vezi sa sudjelovanjem u Domovinskom ratu.

Regionalni centri za psihotraumu sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata pružali su stacionarne (bolničko liječenje), ambulantne i usluge liječenja u dnevnoj bolnici tijekom kojeg su dijagnosticirane i liječene ratne traume, obavljana vještačenja o uzročno-posljedičnoj vezi samoubojstva hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata kao moguće posljedice sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, razvijani daljnji postupci dijagnosticiranja, liječenja i slično.

Ministarstvo je 2013. godine sklopilo ugovor o suradnji s Kliničkim bolničkim centrom Zagreb (u daljnjem tekstu: KBC Zagreb) u svezi provedbe Nacionalnog programa vezano uz osiguravanje prostora i opreme za rad Centra za krizna stanja, koji kao poseban odjel djeluje u sastavu Klinike za psihijatriju KBC Zagreb, sa zadaćom pružanja zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata na nacionalnoj razini, a u suradnji s Klinikom za psihološku medicinu.

Centar za krizna stanja je medicinska ustanova u kojoj je osobama u stanju akutne psihičke krize dostupna stručna pomoć tijekom 24 sata, putem telefona ili dolaskom u ambulantu.

Tijekom cijelog dana organizirano je dežurstvo liječnika psihijatra. Prednost ovog načina rada je brza uspostava kontakta odnosno stručne pomoći putem telefona, anonimnost te mogućnost da osobe iz udaljenih mjesta u najkraćem mogućem roku dobiju adekvatnu stručnu pomoć (naročito u slučajevima prevencije odnosno sprječavanja suicida). Na ovaj način daje se

mogućnost osobama iz cijele Hrvatske, posebno onima koji imaju poteškoće u dobivanju psihijatrijske skrbi da u stanju akutne psihičke krize uspostave kontakt sa stručnom osobom.

U Centru za krizna stanja pomoć se može dobiti i dolaskom u ambulantu u vremenu od 8 do 20 sati. Ambulanta predstavlja mjesto neposrednog kontakta, gdje se može definirati krizno stanje, intervenirati u krizi, prevenirati i spriječiti suicid, trijažirati i napraviti plan za pacijenta. Prema procjeni poremećaja, osoba u krizi uključuje se u daljnje terapijske intervencije.

Centar za krizna stanja pruža pomoć i braniteljima i stradalnicima Domovinskog rata te je, sukladno tome, sufinanciran od strane Ministarstva.

Tijekom 2013. godine Regionalni centri za psihotraumu i Centar za krizna stanja pružili su ukupno **59.095** intervencija za **66.612** korisnika.

BROJ STRUČNIH SURADNIKA, INTERVENCIJA I KORISNIKA U REGIONALNIM CENTRIMA ZA PSIHOTRAUMU I CENTRU ZA KRIZNA STANJA, S PRIKAZOM FINACIJSKIH SREDSTAVA ISPLAĆENIH ZA PROVEDBU PROGRAMA U 2013. GODINI

Tablica 74.

Regionalni centri za psihotraumu Centar za krizna stanja	Broj stručnih djelatnika čiji je rad bio financiran od strane Ministarstva	Ukupan broj intervencija* u 2013. god.	Ukupan broj korisnika** u 2013. god.	Iznos sredstava koje je u 2013. godini Ministarstvo osiguralo za bruto plaće djelatnika
Regionalni centar za psihotraumu Osijek pri KBC Osijek	5	6.889	6.598	767.612,12 kn
Regionalni centar za psihotraumu Split pri KBC Split	7	18.211	17.690	1.095.615,39 kn
Regionalni centar za psihotraumu Rijeka pri KBC Rijeka	4	6.038	6.038	509.934,13 kn
Regionalni centar za psihotraumu Zagreb pri KB "Dubrava"	2	22.100	23.171	327.234,72 kn
Centar za krizna stanja pri KBC Zagreb	8	5.857	13.115	1.194.558,59 kn
Ukupno	26	59.095	66.612	3.894.954,95 kn

Napomena*: Ukupan broj intervencija ne odnosi se samo na intervencije specijaliste psihijatra, već uključuje ukupan zbroj intervencija po stručnim djelatnicima (intervencije psihijatara, liječnika, socijalnih radnika, psihologa, med. sestara).

Napomena**: U stupcu koji prikazuje ukupan broj korisnika navedeni su slijedeći pregledi: prvi pregledi u ambulantnom liječenju, svi kontrolni pregledi, bolnička liječenja, ponovna bolnička liječenja, liječenja u dnevnim bolnicama i ponovna na liječenja u dnevnim bolnicama.

Pravo na **medicinsku odnosno fizikalnu rehabilitaciju** propisano je člankom 72. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, koji navodi da pravo na medicinsku rehabilitaciju imaju hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata, ako im je ta rehabilitacija prijeko potrebna u svezi s oštećenjem organizma na temelju kojeg im je priznat status HRVI-a i kada je takvo liječenje medicinski opravdano.

Na medicinsku rehabilitaciju hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskoga rata upućuju se s ciljem poboljšanja zdravstvenog stanja, ublažavanja posljedica i sprječavanja pogoršanja funkcionalnog oštećenja organizma te podizanja cjelokupne neovisnosti u svakodnevnim aktivnostima. Zahtjev za stacionarno liječenje medicinskom rehabilitacijom podnosi na propisanom obrascu tijekom cijele godine.

Uvjeti i način ostvarivanja prava na medicinsku odnosno fizikalnu rehabilitaciju propisani su Pravilnikom o korištenju prava na medicinsku odnosno fizikalnu rehabilitaciju hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata (NN 45/05).

U cilju realizacije navedenog prava Ministarstvo branitelja je u 2013. godine sklopilo ugovore o pružanju usluga medicinske rehabilitacije HRVI sa specijalnom bolnicom za medicinsku rehabilitaciju Krapinske toplice.

Ministarstvo je u 2013. godini zaprimilo 178 zahtjeva za korištenje prava na medicinsku rehabilitaciju, a temeljem odluka Liječničkog povjerenstva za medicinsku odnosno fizikalnu rehabilitaciju odobreno je 76 zahtjeva. Njih 74 je obavilo medicinsku rehabilitaciju u Krapinskim toplicama te Odlukom ministra jedan HRVI u Varaždinskim toplicama i jedan u KBC Zagreb.

Za program medicinske rehabilitacije u specijalnim bolnicama u 2013. godini **utrošeno je ukupno 325.690,19 kuna**, od toga za obavljene usluge medicinske rehabilitacije 315.511,69 kuna te za putne troškove 10.178,50 kuna (temeljem članka 73. Zakona korisnici ostvaruju pravo na naknadu troškova prijevoza radi korištenja medicinske odnosno fizikalne rehabilitacije, a prema cijeni putne karte za prijevoz autobusom, drugim razredom željeznice ili brodom).

MEDICINSKA ODNOSNO FIZIKALNA REHABILITACIJA – ČLANAK 72. ZAKONA

Tablica 75.

SPECIJALNE BOLNICE ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU	BROJ HRVI KOJI SU UPUĆENI NA MEDICINSKU REHABILITACIJU	BROJ HRVI KOJI SU REALIZIRALI PRAVO NA MEDICINSKU REHABILITACIJU	UTROŠENA SREDSTVA
Varaždinske toplice	1	1	8.519,28 kn
Krapinske toplice	76	74	305.042,41 kn
KBC Zagreb	1	1	1.950,00 kn
Putni troškovi			10.178,50 kn
Ukupno	78	76	325.690,19 kn

Program liječenja HRVI iz Domovinskog rata 100% I. skupine u hiperbaričnoj komori provodi se s ciljem poboljšanja zdravstvenog stanja HRVI I. skupine, ublažavanja posljedica i sprečavanja pogoršanja funkcionalnog oštećenja organizma, a temeljem Sporazuma o suradnji u programu liječenja HRVI iz Domovinskog rata 100% I. skupine u hiperbaričnoj komori, sklopljenog 6. listopada 2005. godine između Ministarstva obrane, Hrvatskog zavoda za

zdravstveno osiguranje i tadašnjeg Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (danas Ministarstvo branitelja).

Liječenje u hiperbaričnoj komori provodi se u Vojnom zdravstvenom središtu u Zavodu za pomorsku medicinu u Splitu. U svrhu osiguranja smještaja za vrijeme liječenja uređena su i prilagođena tri apartmana za invalide i njihovu pratnju u Hotelu „Zagreb“ u Splitu. Liječenje prvih invalida u hiperbaričnoj komori započelo je u svibnju 2006. godine.

Ministarstvo branitelja može na liječenje u hiperbaričnu komoru uputiti i HRVI koji nema 100% oštećenje organizma I. skupine (temeljem liječničke procjene o ispunjavanju medicinskih indikacija za liječenje u hiperbaričnoj komori). Kada se radi o HRVI s visokim postotkom oštećenja organizma Ministarstvo branitelja, u onim slučajevima za koje Zavod i Povjerenstvo daju pozitivno mišljenje, donosi posebnu odluku ministra kojim se podmiruju troškovi smještaja za vrijeme liječenja.

Tijekom 2013. godine tretman liječenja u hiperbaričnoj komori koristilo je 12 osoba. Za uslugu smještaja HRVI za vrijeme liječenja u hiperbaričnoj komori u 2013. godini utrošeno je **37.899,00 kuna**.

U sklopu **Programa za poboljšanje kvalitete življenja** 18. listopada 2013. godine s Poliklinikom Croatia zdravstveno osiguranje sklopljen je Ugovor o pružanju usluga obavljanja sistematskih pregleda korisnika o kojima skrbi Ministarstvo branitelja. Provođenjem sistematskih pregleda nastoji se u ranoj fazi identificirati moguće bolesti, s posebnim naglaskom na bolesti koje su se pokazale vodećim uzrocima smrtnosti u populaciji hrvatskih branitelja.

U 2013. godini pregledi su organizirani u svim županijama u Republici Hrvatskoj i to za hrvatske branitelje koji su tijekom Domovinskog rata bili izloženi nizu fizičkih i psihičkih trauma prilikom zatočenja u logoru. Pregledi se za svakog pojedinog korisnika razlikuju obzirom na spol, dob i medicinske indikacije. Pregledima je pristupilo **395** osoba za što je utrošeno **627.098,00 kuna**.

Program obuhvaća i provođenje znanstveno-istraživačkog projekta o psihičkom i zdravstvenom stanju osoba iz ciljnih skupina, u suradnji s Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu. Medicinska dokumentacija dobivena sistematskim pregledima poslana je na obradu u Centar za razvoj informacijskog sustava za krizna stanja Medicinskog fakulteta u Zagrebu, koji će tijekom 2014. godine provesti analizu dobivenih podataka.

REALIZACIJA SISTEMATSKIH PREGLEDA U 2013. GODINI PO ŽUPANIJAMA

Tablica 76.

Županija	Broj korisnika u 2013. godini	Utrošena sredstva
Bjelovarsko-bilogorska	10	15.180,00 kn
Brodsko-posavska	15	30.420,00 kn
Dubrovačko-neretvanska	22	33.280,00 kn
Istarska	20	30.840,00 kn

Karlovačka	14	21.140,00 kn
Koprivničko-križevačka	6	20.560,00 kn
Krapinsko-zagorska	10	15.610,00 kn
Ličko-senjska	8	10.550,00 kn
Međimurska	10	16.318,00 kn
Osječko-baranjska	30	45.810,00 kn
Požeško-slavonska	9	15.220,00 kn
Primorsko-goranska	13	19.760,00 kn
Sisačko-moslavačka	35	54.900,00 kn
Splitsko-dalmatinska	25	35.460,00 kn
Šibensko-kninska	6	9.840,00 kn
Varaždinska	25	38.300,00 kn
Virovitičko-podravska	7	10.940,00 kn
Vukovarsko-srijemska	60	99.400,00 kn
Zadarska	12	17.880,00 kn
Zagrebačka	58	85.690,00 kn
UKUPNO	395	627.098,00 kn

Ministarstvo branitelja je u 2013. godine nastavilo suradnju sa Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu na **znanstveno-istraživačkom projektu „Praćenje pobola i smrtnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji“**. Između Ministarstva branitelja, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 29. siječnja 2013. godine potpisan je Aneks sporazuma o provođenju znanstveno-istraživačkog projekta „Praćenje pobola i smrtnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji“ od 8. lipnja 2012. godine.

Provedba planiranog Projekta odvijala se u dvije faze: u prvoj fazi analizirani su podaci o smrtnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, dok je druga faza provedbe Projekta uključivala analizu podataka o pobolu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo usporedio je podatke o pobolu s epidemiološkim podacima za opću populaciju koji se vode u HZJZ. Odrađeno je spajanje podataka navedenih baza s dostupnim bazama koje uključuju: Bazu bolničkog pobola, Registrom psihoza, Registrom za rak (malignih bolesti), Registrom suicida i Hrvatskim registrom osoba s invaliditetom. Centar za razvoj informacijskog sustava za krizna stanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu proveo je analizu podataka dobivenih od HZJZ te dostavio Ministarstvu pregled rezultata istraživanja za razdoblje od 1998.do 2011. godine. Za provedbu ovog projekta u 2013. godini utrošeno je ukupno **120.000,00 kuna**.

Provedba psihosocijalnog i zdravstvenog programa kroz veteranske centare

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji koji je donesen u 2013. godini, a stupio na snagu dana 1. siječnja 2014. godine, osigurava uspostavu veteranskih centara kao ustanova za pružanje podrške i usluga braniteljsko-stradalničkoj populaciji i drugim osobama u cilju smanjivanja rizika od

socijalne isključenosti. Osnivač veteranskih centara je Republika Hrvatska, a u ime osnivača osnivačka prava obavlja ministarstvo nadležno za branitelje. Tijekom 2013. godine započeta je izrada znanstvene studije „Koncept veteranskih centara“, koja identificira potencijalne korisnike veteranskih centara, njihov broj, strukturu i potrebe, definira vrste usluga koje bi centar trebao pružati svojim korisnicima te razrađuje metodologiju identifikacije potencijalnih lokacija veteranskih centara temeljem mapiranja cijelog teritorija Republike Hrvatske.

Uspostava veteranskih centara kao centara razvoja, koji će moći odgovoriti na zahtjeve korisnika (svi sudionici ratnih zbivanja (hrvatski branitelji i stradalnici iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji, sudionici Drugog svjetskog rata, vojni i civilni invalidi Drugog svjetskog rata i članovi njihovih obitelji, osobe stradale pri obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih snaga i mirovnih misija, stradali pirotehničari) i civilna populaciji u potrebi) pokrenuta je s ciljem povezivanja svih oblika i razina djelovanja dionika uključenih u dosadašnji sustav podrške, pomoć i brige o sudionicima i stradalnicima rata, ali i uključivanja novih partnera, a u svrhu jačanja integrirane skrbi. Projekt objedinjuje dokazano učinkovite psihosocijalne programe i programe zapošljavanja, razvija njihove nove oblike u skladu s novim potrebama populacije te pruža mogućnost smještaja populacije u potrebi.

XIV. REVIZIJA PRVOSTUPANJSKIH RJEŠENJA

Sukladno člancima 129. i 130. Zakona, Ministarstvo branitelja je tijekom 2013. godine obavljalo reviziju prvostupanjskih rješenja kojima se utvrđuju: status člana obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i pravo na obiteljsku invalidninu; pravo na povećanu obiteljsku invalidninu; pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu; status člana obitelji nestalog ili zatočenoga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i novčanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine; povećane obiteljske invalidnine i uvećane obiteljske invalidnine; status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i pravo na osobnu invalidninu; doplatak za njegu i pomoć druge osobe; ortopedski doplatak; posebni doplatak; opskrbninu; doplatak za pripomoć u kući i rješenje kojim se dodjeljuje osobni automobil HRVI-u iz Domovinskog rata I. skupine. Ukoliko je protiv prvostupanjskog rješenja izjavljena žalba, ona je rješavana u okviru revizije ili u posebnom žalbenom postupku.

Tijekom 2013. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. godine. Zakonskim izmjenama pravo na opskrbninu je brisano. Veći broj sadašnjih korisnika opskrbnine ostvarit će pravo na zajamčenu minimalnu naknadu temeljem Zakona o socijalnoj skrbi (NN 157/13). Jedan broj korisnika opskrbnine ostvarit će pravo na veći mjesečni iznos zajamčene minimalne naknade, a to su sadašnji korisnici opskrbnine koji imaju više članova zajedničkog kućanstva. Umanjene iznose zajamčene minimalne naknade u odnosu na iznos opskrbnine ostvarit će dosadašnji korisnici opskrbnine koji su samci. Jedan dio sadašnjih korisnika opskrbnine neće ostvariti pravo na zajamčenu minimalnu naknadu zbog nemogućnosti ispunjenja imovinskih cenzusa. Nositeljima prava na zajamčenu minimalnu naknadu otvaraju se mogućnosti korištenja i drugih socijalnih prava poput prava na pogodnosti u plaćanju grijanja i utrošene električne energije i drugo. Pravo na dodatak za pripomoć bit će povezano s pravom na zajamčenu minimalnu naknadu, s obzirom da je do sada bilo povezano s pravom na opskrbninu. Prava iz ovog Zakona sada mogu po posebnim uvjetima ostvariti i osobe koje su se same ranile radi izbjegavanja vojne obveze kao i osobe za koje je u odgovarajućem postupku utvrđeno da su samovoljno ili bez dopuštenja nadležnog

zapovjednika napustile postrojbu ili se nisu odazvale mobilizaciji, u slučaju ponovnog dobrovoljnog pristupanja postrojbi ili u slučaju odazivanja mobilizaciji po pozivu nadležnog tijela nakon što su samovoljno ili bez dopuštenja nadležnog zapovjednika napustile postrojbu. Osnovica za utvrđivanje vrijednosnog boda za određivanje mirovine, u slučaju kada ustrojbeno mjesto nije navedeno u članku 20. Zakona određivat će se prema plaći koju je hrvatski branitelj primao prema zvanju, činu ili ustrojbenoj dužnosti u trenutku razvojačenja, odnosno stradavanja, ovisno o tome što je povoljnije. Po pitanju zajamčenog prava na prednost pri zapošljavanju hrvatskih branitelja određuje se rok od osam dana od otkaza ugovora čijim sklapanjem je povrijeđeno navedeno pravo. U tom roku pravna osoba mora sklopiti ugovor o radu s osobom čije pravo je povrijeđeno, a ako se taj ne uvažava, uvodi se zakonska presumpcija zasnivanja radnog odnosa. U prekršajnim odredbama određuje se novčana kazna u iznosu od 10.000,00 do 300.000,00 kuna kojom će se kazniti pravna osoba u slučaju da ne poštuje prethodno navedeni rok. Po ovom Zakonu omogućit će se ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje ukoliko je stranka stambeno zbrinuta po drugom posebnom propisu, ali ne na odgovarajući način. Oglašavat će se ništavim rješenja o dodjeli stambenog kredita i pravu na javni najam stanova u vlasništvu RH ako je korisnik stekao vlasništvo pripadajućeg stana ili kuće, izgubio status HRVI iz Domovinskog rata ili ako ne koristi stan u skladu s odredbama zaključenog ugovora o najmu. Otvara se mogućnost različitih oblika skrbi za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji, kao i za druge osobe iz stradalničke populacije (mirnodopske vojne invalide, civilne invalide rata) putem veteranskih centara.

Doneseni su i sljedeći provedbeni propisi:

- Uredba o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć članova obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,
- Uredba o uvjetima i postupku ostvarivanja carinskih i poreznih olakšica hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- Uredba o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i dragovoljca iz Domovinskog rata,
- Uredba o osnivanju Javne ustanove Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar,
- Pravilnik o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć,
- Pravilnik o postupku ostvarivanja prava na prilagodbu prilaza do zgrade i prilagodbu stana za potrebe HRVI iz Domovinskog rata s ograničenom sposobnosti kretanja,
- Pravilnik o dodjeli stambenog kredita članovima obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata.

U tijeku 2013. godine riješeno je ukupno 14.248 upravnih predmeta. Broj se znatno povećao u odnosu na 2012. godinu budući da se u 2013. pristupilo rješavanju predmeta HVO-a u kojim postupcima je obrađeno 10.009 premeta, od čega je oglašeno ništavim 3.306 rješenja o statusu RVI-a. Upravni postupci u predmetima priznavanja statusa hrvatskih ratnih vojnih invalida rješavani su po službenoj dužnosti i po zahtjevima za procjenu pogoršanja zdravstvenog stanja te je u protekloj godini riješeno ukupno 2.924 predmeta HRVI-a. U 2013. godini doneseno je 1.550 rješenja u predmetima obiteljskih invalidnina za članove obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga i nestaloga hrvatskog branitelja te je riješeno 6.129 predmeta opskrbnina. Veliki broj upravnih predmeta riješen je davanjem suglasnosti na prvostupanjsko rješenje – 7.700 predmeta, u 1.353 predmeta žalba je odbijena, u 389 predmeta poništeno je prvostupanjsko rješenje i donesena nova odluka, a u 731 predmetu izmijenjeno je prvostupanjsko rješenje.

Riješeno je 7.169 neupravnih predmeta koji se odnose na pisane odgovore na razne upite stranaka, drugih tijela državne uprave i pravosudnih tijela. Izdane su 3.763 potvrde o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija u Registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata na zahtjev Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ili na zahtjev stranke, u svrhu ostvarivanja prava na najnižu mirovinu.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske, odnosno Upravni sudovi, tijekom 2013. godine dostavili su iz djelokruga Sektora za upravno-pravne poslove, Službe za statusna i pravna pitanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji 1.351 presudu. Od toga broja u 964 presude (71,35%) tužba je odbijena ili odbačena i potvrđeno je rješenje Ministarstva branitelja. U 313 presuda (23,16%) tužba je uvažena i poništeno je rješenje Ministarstva.

XV. SURADNJA S UDRUGAMA PROISTEKLIM IZ DOMOVINSKOG RATA

Aktivnost A753015 „Udruge branitelja“, račun 3811 Tekuće donacije u novcu, 3811 Prihodi od igara na sreću, 3299 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja i 3237 Intelektualne i osobne usluge

I. Sredstva potpore aktivnostima udruga branitelja, račun 3811 Tekuće donacije u novcu, za 2013. godinu, bila su osigurana u ukupnom iznosu od 9.545.000,00 kuna i to:

1. Za projekte po javnim natječajima 8.401.764,61 kuna. Utrošeno je 8.351.764,61 kuna i to za:

- projekte prijavljene na Javni natječaj „Promicanje vrijednosti Domovinskog rata“, u ukupnom iznosu od 4.094.181,80 kuna,

- dio projekata prijavljenih na Javni natječaj „Psihološko i socijalno osnaživanje te podizanje kvalitete življenja hrvatskih branitelja, hrvatskih branitelja s invaliditetom, HRVI, stradalnika i članova obitelji smrtno stradaloga, nestaloga ili zatočenoga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata“, u ukupnom iznosu od 3.657.654,52 kuna i

- za projekte prijavljene na javni natječaj „Sudionici i stradalnici Drugog svjetskog rata“ 599.928,29 kuna.

2. Za jednokratne potpore 1.043.235,39 kuna. Utrošeno je 895.804,38 kuna za 70 potpora.

3. Za edukacije braniteljskih udruga u svrhu prijave projekata na natječaje za sredstva EU fondova 100.000,00 kuna. Utrošeno je 83.687,50 kuna.

Ukupno je utrošeno 9.331.256,49 kuna.

II. Sredstva iz dijela prihoda od igara na sreću u 2013. godini, račun 3811 Prihodi od igara na sreću, u ukupnom iznosu od 4.705.562,25 kuna (4.493.382,00 procijenjenih za 2013. godinu i 212.180,25 kuna preostalih iz 2012. godine), bila su osigurana za financiranje dijela projekata udruga iz Domovinskog rata po Javnom natječaju „Psihološko i socijalno osnaživanje te podizanje kvalitete življenja hrvatskih branitelja, hrvatskih branitelja s invaliditetom, HRVI, stradalnika i članova obitelji smrtno stradaloga, nestaloga ili zatočenoga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata“. Utrošena su u cijelosti.

Ministarstvo je iz preostalog dijela prihoda od igara na sreću iz 2012. godine, **koji nije planiran za obveze iz 2013. godine**, isplatilo Zajednici županijskih zajednica udruga HVIDR-a RH 315.000,00 kuna nepodmirenih obveza po Ugovoru o financijskoj potpori u 2012. godini, te je u 2013. godini ukupno isplaćeno 5.020.562,25 kuna prihoda od igara na sreću.

III. Sredstva za zajedničke programske aktivnosti Ministarstva i udruga iz Domovinskog rata, račun 3299 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja, bila su osigurana u ukupnom iznosu od 516.325,00 kuna, od kojih je utrošeno 494.629,40 kuna i to:

- 270.967,80 kuna za vojno-redarstveno hodočašće u Lourdes,
- 223.661,60 kuna za Hodočašće hrvatske vojske, policije i hrvatskih branitelja u Svetište Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici.

IV. Sredstva za intelektualne i osobne usluge, račun 3237 - bila su osigurana za naknadu za rad stručnih skupina za procjenu projekata udruga prijavljenih na javne natječaje Ministarstva u 2013. godini. Utrošena su u iznosu od 38.674,13 kuna.

Ukupno izvršenje na proračunskoj poziciji Ministarstva A 753015 „Udruge branitelja iz Domovinskog rata“ za obveze i aktivnosti u 2013. godini iznosi **14.570.122,27 kuna**. Uključujući financiranje nepodmirenih obveza iz 2012. godine u iznosu od 315.000,00 kuna, ukupno izvršenje iznosi **14.885.122,27 kuna** to:

1. Račun 3811 „Tekuće donacije u novcu“ – 9.331.256,49 kuna.
2. Račun 3299 „Ostali nespomenuti rashodi poslovanja“ – 494.629,40 kuna.
3. Račun 3811 „Prihod od igara na sreću“ – 4.705.562,25 kuna (za obveze iz 2013. godine)
4. Račun 3237 „Intelektualne i osobne usluge“ – 38.674,13 kuna.

Ministarstvo je u 2013. godini, 8. veljače, objavilo tri javna natječaja, po kojima je financiran 121 projekt 86 udruga, u iznosu od 13.057.326,86 kuna:

1. Javni natječaj „Promicanje vrijednosti Domovinskog rata“ - financirano je 52 projekta.
2. Javni natječaj „Psihološko i socijalno osnaživanje te podizanje kvalitete življenja hrvatskih branitelja, hrvatskih branitelja s invaliditetom, HRVI, stradalnika i članova obitelji smrtno stradaloga, nestaloga ili zatočenoga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata“ - financirano je 64 projekta udruga.
3. Javni natječaj „Sudionici i stradalnici Drugog svjetskog rata“ - financirano je 5 projekata.

Financirani projekti pripadali su području promicanja vrijednosti Domovinskog rata, području psihološkog i socijalnog osnaživanja, te podizanja kvalitete življenja hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata kroz radne aktivnosti, zapošljavanje, rekreativno-stvaralačke i natjecateljske aktivnosti, edukativne radionice i dr., te području promicanja i očuvanja tradicije NOB-a i zaštite sudionika i stradalnika Drugog svjetskog rata.

Navedeni natječaji sadržavali su jasne uvjete za prijavu projekata udruga, kriterije za ostvarivanje financijske potpore, kao i činjenice vezane uz postupak procjene i odabira projekata.

Rezultati natječaja objavljeni su na internetskim stranicama Ministarstva.

Ministarstvo je u 2013 godini financiralo projekte sljedećih udruga:

1. Hrvatska zajednica udruga roditelja poginulih hrvatskih branitelja Domovinskog rata
2. Savez udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja
3. Hrvatsko društvo logoraša srpskih koncentracijskih logora
4. Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata RH
5. Udruga hrvatskih branitelja dragovoljaca Domovinskog rata
6. Zajednica udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata
7. Udruga Prvi hrvatski redarstvenik

8. Udruga "Branitelji Hrvatske"
9. Udruga dragovoljaca Hrvatske ratne mornarice
10. Zajednica udruga dragovoljaca hrvatskih obrambenih snaga
11. Udruga hrvatskih liječnika dragovoljaca 90-91
12. Nezavisni dragovoljci hrvatski
13. Udruga dragovoljaca Narodne zaštite Domovinskog rata
14. Udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata
15. Udruga Bošnjaka branitelja Domovinskog rata Hrvatske
16. Hrvatska udruga vukovarskih branitelja "Vukovar 91"
17. Zajednica udruga hrvatskih civilnih stradalnika Domovinskog rata Hrvatske
18. Zajednica udruga svehrvatskih veterana i dragovoljaca Domovinskog rata
19. Zajednica udruga Hrvatski časnički zbor
20. Udruga Specijalne policije iz Domovinskog rata
21. Zajednica udruga Hrvatski ratni veterani
22. Udruga za šport i rekreaciju hrvatskih branitelja i invalida Domovinskog rata RH
23. Hrvatski savez udruga dragovoljaca Domovinskog rata
24. Udruga branitelja i veterana Vojne policije iz Domovinskog rata
25. Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata RH
26. Zajednica udruga hrvatskih branitelja Domovinskog rata policije RH
27. Udruga 100%-tnih HRVI I. skupine
28. Hrvatski savez sjedeće odbojke
29. Zajednica udruga hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a RH
30. Zajednica županijskih zajednica udruga HVIDR-a RH
31. Zajednica udruga športskih ribolovaca invalida i veterana Domovinskog rata RH
32. Udruga Bojna Frankopan
33. Udruga veterana IV. gardijske brigade
34. Udruga 7. Gbr. „Puma“
35. Udruga Albanaca branitelja Hrvatske u Domovinskom ratu
36. Zbor udruga veterana ratnih gardijskih postrojbi
37. Udruga udovica hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata Grada Zagreba i Zagrebačke županije
38. Udruga veterana Specijalne jedinice policije "Alfa" Zagreb
39. Udruga Bošnjaka branitelja DR Hrvatske, Ogranak Grada Siska i Sisačko-moslavačke županije
40. Hrvatski ratni veterani Bjelovarsko-bilogorske županije
41. Udruga veterana ZNG IV. Brigada, Dubrovačko-neretvanska županija
42. ZU HVIDR-a Koprivničko-križevačke županije
43. Udruga hrvatskih branitelja oboljelih od PTSP-a Šibensko-kninske županije
44. UDVDR RH, Podružnica Krapinsko-zagorske županije
45. UHDDR, Podružnica Bjelovarsko-bilogorske županije
46. Moto klub Veterani - Croatia
47. Udruga obitelji poginulih hrvatskih branitelja Karlovačke županije
48. Udruga HVIDR-a Karlovac
49. Udruga HVIDR-a Grada Siska
50. Udruga maloljetnih dragovoljaca Domovinskog rata Splitsko-dalmatinske županije
51. Udruga ratnih veterana 2. Gbr. „Gromovi“
52. Udruga HVIDR-a Novi Zagreb-Istok i Novi Zagreb-Zapad
53. Hrvatski savez košarke u kolicima
54. Hrvatsko društvo logoraša srpskih koncentracijskih logora, Podružnica Varaždin
55. ZU HVIDR-a Virovitičko-podravске županije

56. Udruga ratnih veterana 1. Gbr. „Tigrovi“
57. ZU HVIDR-a Sisačko-moslavačke županije
58. Žene u Domovinskom ratu
59. Klub veterana 148. br. HV Zagreb Trnje
60. Udruga Specijalne policije iz Domovinskog rata „Ajkula“
61. Udruga hrvatskih branitelja Trpinjske ceste
62. Gradski ogranak UHDDR Grada Zagreba
63. Udruga „Zavjet“
64. Športsko ribolovno društvo „Jezera Banja“ Vinkovci
65. Udruga veterana 145. br. HV
66. Savez antifašističkih boraca i antifašista RH
67. Udruga hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a Splitsko-dalmatinske županije
68. Ronilački klub Adriaticro-Zagreb
69. Zajednica udruga HVIDR-a Grada Zagreba
70. Udruga HVIDR-a Zadar
71. Savez civilnih invalida rata Hrvatske
72. Udruga Hrvatski domobran
73. Udruga Specijalne policije iz Domovinskog rata „Delta“ Županja
74. Udruga veterana 3. Gbr. „Kune“, Ogranak Đakovo
75. UHBDDR, Klub branitelja i dragovoljaca Trpinjske ceste 1991.
76. UHBDDR, Podružnica zagrebačka
77. Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata, Podružnica Bjelovarsko-bilogorske županije
78. Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata, Podružnica Brodsko-posavske županije
79. Udruga Specijalne jedinice policije „Osa“
80. Hrvatski generalski zbor
81. Udruga dragovoljaca HRM iz Domovinskog rata, Podružnica Split
82. Hrvatski časnički zbor grada Zagreba
83. UDVDR, Podružnica Dubrovačko-neretvanske županije
84. Udruga branitelja Domovinskog rata INA – Naftaplina „KVIN“
85. Udruga obitelji hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a RH
86. UDVDR, Podružnica Koprivničko-križevačke županije

Također, Ministarstvo je u 2013. godini organiziralo provedbu edukacije za udruge iz Domovinskog rata, na temu „Mogućnosti financiranja udruga i razrada projekata za EU fondove“. Edukacija je održana od 15. do 30. studenog 2013. godine, a nastavu je pohađao 21 predstavnik udruga iz Domovinskog rata.

OBILJEŽAVANJE OBLJETNICA RATNIH DOGAĐANJA I STRADAVANJA U DOMOVINSKOM RATU

Za obilježavanje obljetnica ratnih događanja i stradavanja u Domovinskom ratu bila su osigurana sredstva za sufinanciranje aktivnosti vezanih uz obilježavanje obljetnica i značajnih događanja iz Domovinskog rata. Pristigle zamolbe udruga iz Domovinskog rata, te jedinica lokalne i područne samouprave razmatralo je Povjerenstvo za dodjelu financijskih sredstava pomoći udrugama iz Domovinskog rata i drugim pravnim osobama za obilježavanje obljetnica i prigodnih nadnevakata vezanih uz Domovinski rat, na čiji je prijedlog ministar donosio odluku o sufinanciranju pojedine obljetnice. Zaprimito je 120 zamolbi koje su pozitivno riješene te su za iste zamolbe isplaćena financijska sredstva. Također, s ove pozicije

plaćeni su troškovi obilježavanja Dana sjećanja na žrtvu Vukovara, troškovi obilježavanja Dana oružanih snaga Republike Hrvatske, Dana pobjede i Domovinske zahvalnosti te Dana hrvatskih branitelja u Kninu.

Ukupno je za obilježavanje obljetnica u 2013. godini utrošeno **1.585.672,52 kuna**.

ZA IZRADU IZVJEŠĆA KORIŠTENI SU PODACI IZ EVIDENCIJA:

- Ministarstva branitelja
- Ministarstva financija
- Ministarstva pravosuđa
- Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta
- Ministarstva zdravlja
- Ministarstva socijalne politike i mladih
- Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture
- Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja
- Ministarstva poljoprivrede
- Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU
- Ministarstva gospodarstva
- Ministarstva poduzetništva i obrta
- Ministarstva rada i mirovinskog sustava
- Ministarstva uprave
- Državnog inspektorata
- Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje
- Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
- Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje
- Povjerenstva za reviziju ocjena invalidnosti – Ministarstva branitelja